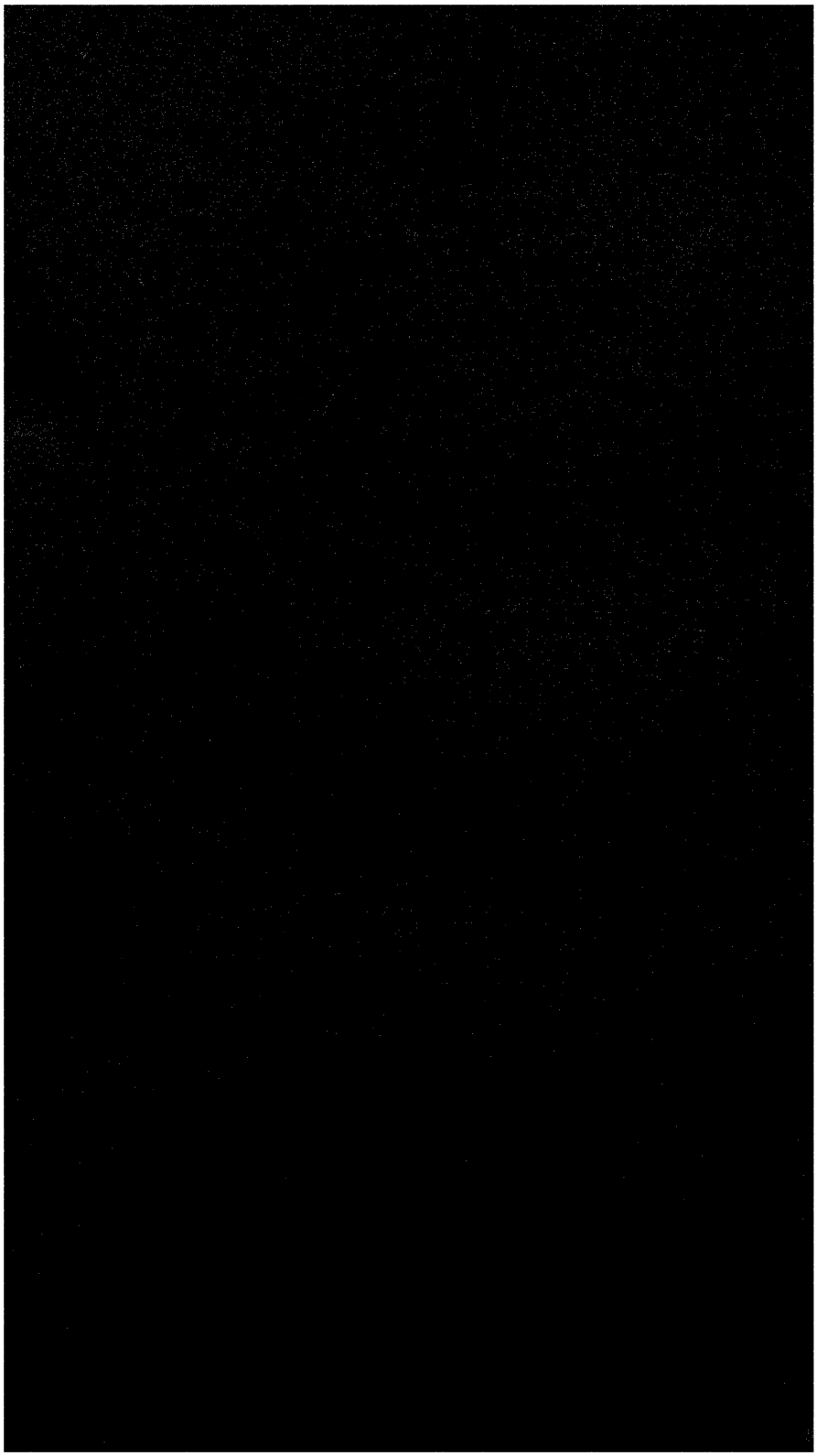

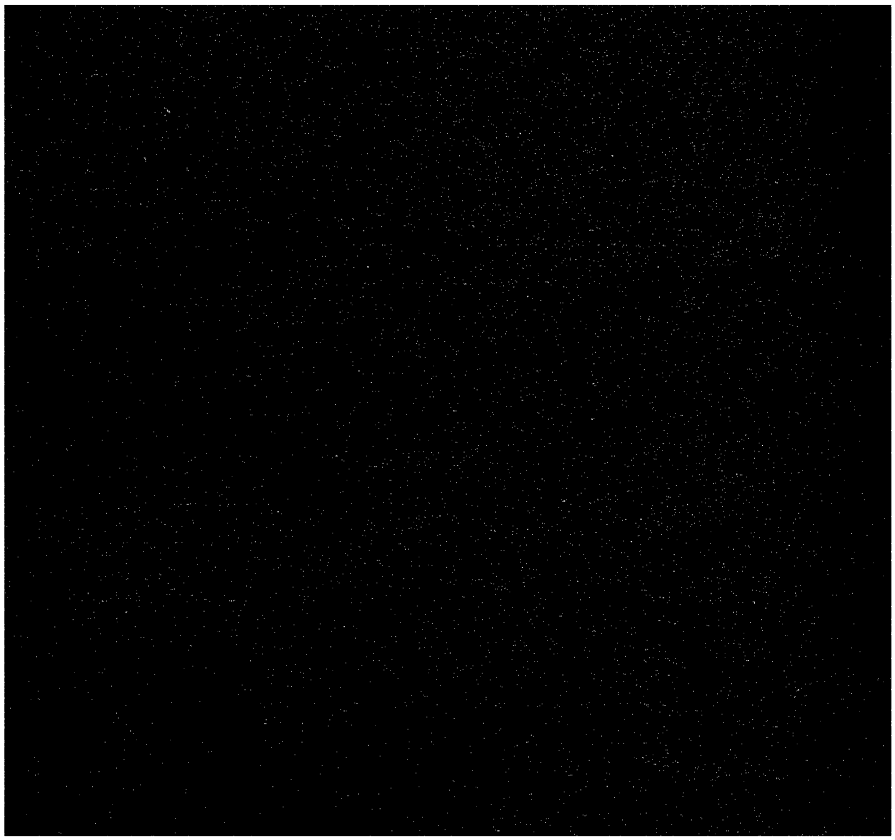

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

Twentieth day of the First Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 29th June, 1967.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

AMERICAN PEACE CORPS

121—

* 1134 Q.—Sri C. V. K. Rao (Kakinada):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is not a fact that a number of young American Peace Corps men and women are stationed in different parts of the State ; and

(b) if so, what is their work and means of livelihood ?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy)

(a) Yes, Sir.

(b) The American Peace Corps Volunteers are working in Andhra Pradesh as middle level personnel in different Programes in the field of Agriculture and poultry and in the Health Nutrition Education, Science Teachers' Workshops and the Applied Nutrition Programmes.

The American Peace Corps bears all costs including a subsistance allowance to cover the cost of food etc. of the volunteers, except the following which are the responsibility of the State Government or the host institution if it is a private one :

(a) Simple housing ;
(b) Hard furnishings ;
(c) a bicycle.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా, అమెరికన్ పీస్‌కోర్ వలంటీర్లు స్కూలు టీచర్లు వగైరాగా ఆంధ్ర దేశములో చాల చోట్ల work చేస్తున్న విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అంతర్జాతీయముగా ఈ పీస్‌కోర్ చేస్తున్న విషయాలు చాలచోట్ల F. B. I. agents గా ఆ యా దేశాలలో information

collect చేస్తున్న పరిస్థితులలో మన స్వాతంత్ర్యానికి భంగకరముగా వచ్చే పరిస్థితి వుంది. ఈ పరిస్థితులలో ఈ young men and women తిరిగి దానికంటే పెళ్లి పేరంటాలు చేసుకొని వారిదేశములో వుండడానికి సలహా ఇవ్వడానికి ముఖ్య మంత్రిగారు పూనుకుంటారా?

(శ్రీ) కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వారిపెళ్లి పేరంటాలు సంగతి వారి విషయము. నాకు సంబంధములేదు. మన దేశములో అమెరికన్ వాలంటీరు దేశము మొత్తముమీద 1200 మంది ఉన్నారు. మన రాష్ట్రములో 200 పై చిల్లర వున్నారు. కొందరు వస్తూవుంటారు. పోతువుంటారు. Direct గా మనము deal చేసేదికాదు. ఇది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా deal చేసే విషయము. వారు చెప్పినట్లు espionage activities వున్నట్లు కన్పించడములేదు. ఉంటే తప్పకుండా మేము తెలియపరుస్తాము. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకూడ నిఘా వుంచుతుంది.

Sri G. Sivaiah (Puttur) :— Is it a fact that those young men and women of America are working under the U. S. I. S. to send on information to the American country?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I don't think, Sir, Their business is to provide middle man-power, to promote among citizens of the various host countries a better understanding of America and Americans and to promote the philosophies of life of the host countries.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి (అనంతపురం) :—అధ్యక్షా, వీరు వివిధ డిపార్టుమెంట్సులో పనిచేస్తున్నట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారిచ్చిన ఆన్సరులో వుంది. వీరి కార్యక్రమాల నడవడి గురించి ఆయా డిపార్టుమెంటు హెడ్స్‌కి ఎప్పటికప్పుడు రిపోర్టులు వస్తున్నవా? వస్తూవుంటే ఆ రిపోర్టుల కాపీలు కొన్నిఅయినా టేబిల్ మీద వుంచడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరిస్తుందా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఆటువంటి రిపోర్టులు వస్తూవుంటాయి. We are also going to undertake an evaluation of these activities. చూసి ఎంతవరకు useful, కాదు అనేది evaluate చేస్తూవుంటాము.

డాక్టర్ టి. యఫ్ మూర్తి (వరంగల్) — అధ్యక్షా, పీస్‌కోర్ వలంటీర్సు అని పేరు ఎట్లా వచ్చినది. వీరు ఇక్కడ పీస్‌కొరకు చేస్తున్నది ఏమిటి?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఈ పేరు కెన్నడీ టైములో పెట్టబడినది.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) — అధ్యక్షా, వీరు జిల్లాకు వచ్చి మూవర్ ఆఫీసర్సు [illegible] ప్రతి జిల్లా కలెక్టరును, ప్రతి డిపార్టుమెంటును information ఇస్తారా లేదా అని దబాయిస్తూ వ్యవహారము చేస్తున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? ఆఫీసర్సు feel అవుతున్న సంగతి తెలుసునా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మాకు అలాంటి రిపోర్టులు వచ్చినట్లు లేదు They are not that way. They cannot behave that way.

శ్రీ ఎన్. రాములు (చెక్కలి) :— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రదేశాలలో వుంటున్నారని తెలియచేశారు ఆ ప్రదేశాలు ఏమిటో తెలిపు చేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆదిలాబాదు 2, అనంతపురం 9, కడప 3, చిత్తూరు 20, తూర్పు గోదావరి జిల్లా 12, గుంటూరు 15, హైదరాబాదు 59, కరీంనగర్ 11, ఖమ్మం 2, కృష్ణా 14, కర్నూలు 15, మహబూబ్‌నగర్ 6, మెదక్ 3, నల్లగొండలో 6 మంది, నెల్లూరులో 13 మంది etc, వున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :— అధ్యక్షా ! వీరు Hindus ను క్రిస్టియన్స్‌గా compulsion తో convert చేస్తున్న విషయము ప్రభుత్వ నోటీసుకు వచ్చినదా ? అలా నెల్లూరులో జరుగుతోంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—రాలేదు. Specific గా తెలిస్తే తప్పకుండా అడగండి.

శ్రీ కె. మునిస్వామి (సత్యవేదు) :—అధ్యక్షా, ఈ శాంతి దళము వలన మన రాష్ట్రానికి వస్తున్న లాభము ఏమిటి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను ప్రోగ్రామ్స్ చెప్పాను కదా. Applied nutrition, health services.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అది ఏమీ చేయడము లేదు Espionage work, subversion కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదు. ఇతర దేశాల వారు వున్నారని మనవి చేశాను. there are about 33 volunteers of other countries i.e. Germany, Canada, Britain, Japan.

శ్రీ టి. వాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, వీరు మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడ మనకు కన్పిస్తూవుంటారు ఇందుగలడందులేడని అన్నట్లు ఎక్కడి వుండడము లేదో మనకు తెలియదు నేను ఒసారి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ఒక మారుమూల ప్రాంతానికి వెళ్లాను. జీప్‌కూడ పోవు. చిన్నకొట్టాలువున్నకు గ్రామము. అక్కడ నాకి ఇద్దరు కన్పించారు. నేనువారిని మాట్లాడించలేము. వారే మాట్లాడించినన్ను రాజకీయాలలోకి దించారు. తేను చాల కఠినముగా "మీరు రాజకీయాలు ప్రస్తావించడం ప్రారంభించి భారత దేశాన్నే కలుషితము చేస్తే అల్లకల్లోనానికి మీరే కారణమవుతారు జాగ్రత్తఅని చెప్పిరావలని వచ్చినది వీరు రాజకీయ కార్యక్రమాలు తప్ప మారుమూల గ్రామాలలో వీరు చేస్తున్న ప్రత్యేక మైన సాంఘిక కార్యక్రమము ఏమిటనే విషయము ప్రభుత్వము విచారింప లేదా? ప్రపంచము మొత్తము పైన పీస్ కోసే అనేశారు అలాకాదని ఎగిరి వున్న పంద ర్భములో ప్రభుత్వము వీరిని గురించి ఇంత చక్కని అంచనా వేయడానికి ఎవరి అభిప్రాయము కారణమో చెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వీరు ఇక్కడే కాదు. కేరళలోకూడ వున్నారు.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి :—అన్ని చోట్ల వున్నారు అధ్యక్షా. కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి అధీనములో వున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలన్నీ తప్పనిసరిగా అంగీకరించాలి. పొరపాటున ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైనా అంగీకరించక పోతే అది దేశభక్తియుత కార్యక్రమానికి వ్యతిరేకము అని నిర్వచించే దృష్టి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వున్నది కాబట్టి విధిలేని పరిస్థితులలో అంగీకరించకతప్పనూతప్పదు. అయినా ఇతర రాష్ట్రాల మంత్రులు చాల మంది "వీరు మాకు వద్దు" అన్న సంగతి పత్రికలలో వచ్చినది. అది ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాకు మిగిలిన సంగతులు తెలియవు, స్టేటు గవర్నమెంటు వారి అంగీకారం కూడా వుండాలి, కాబట్టి ఎవరో ఒకరిని తీసుకు వచ్చి మనపైన, కేరళ పైన రుద్దారనబోకండి, స్టేటు గవర్నమెంటు అవసరం లేదను కొంచే తీసేస్తారు,

(శ్రీ) ఎన్. జగన్నాథం (నరసన్నపేట) :—ఆ పేరుతో ఇంకా ఇతర దేశస్థులు కూడా వున్నారా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—జర్మని, బ్రిటన్, కెనడా, జపాన్.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తూంది బాగా లేకపోతే, వారి వల్ల మన గౌరవానికి, ప్రతిష్టకు అపఖ్యాతి వస్తుందనుకొంచే వారిని పంపించివేస్తామని చెప్పారు. అవతల వియత్నాంలో బాంబులు వేస్తుంచే ఇక్కడ శాంతిదళం అంటున్నారు. వారు భాద్యులు కాబట్టి దయచేసి వారి దేశాలకు వారిని వెళ్లిపొమ్మాని చెప్పండి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎవాల్యుయేట్ చేసిన తరువాత మాట్లాడదాం మీరే కాదు, మీగిలిన స్నేహితులు కూడ తమ అభిప్రాయం అదే అంచే ఎవాల్యుయేట్ చేసిన తరువాత కనుక్కొందాము, లచ్చన్నగారు కూడ ఈ విషయం జాగ్రత్తగ ఆలోచించాలి.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :—లచ్చన్న గారికే కాదు, దేశంలో వున్న ప్రతి వారికి కూడ ఏ దేశం నుండి ఎవరు వచ్చినా వారు మన దేశ క్షేమానికి, సాంఘిక సంస్కరణ కార్యక్రమాల కోసం వుంటున్నారా లేక ఇతర వ్యవహారాలు చూస్తున్నారా అనేది ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తున్న పార్టి పెద్దలు చూడడం వారి కనీస ప్రథమ కర్తవ్యం అని నా మనవి. నాలుగు దేశాలవారున్నారని మంత్రిగారు చెప్పారు. రష్యా నుండి, చైనా నుండి పంపుతామని ఆఫర్ వచ్చిందా, వస్తే దానికి సమాధానం ఇచ్చారు ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అటువంటివి రాలేదు, రష్యా వారు చెబితే ఆలోచిస్తాము, చైనావాళ్ళు అడిగితే ఆలోచించము.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి :—ఈ పీస్ కోర్ వారికి భారత దేశములో వున్న ఉద్యోగులకు మించి, భారత పౌరులకు మించి హక్కులు వున్నాయి, ఎందుకని

సంబంధించిన ప్రత్యేకమైన సౌకర్యాలు అందుతూవుంటారు. వాటికి టాక్సెస్ వుండవు. అటువంటి ప్రత్యేక సౌకర్యాలు మన ఒక్క రాష్ట్రంలోనే 200 మందికి ఇచ్చాము, మనవారికి లేని సౌకర్యాలు వారికి (తెల్లవారికి) ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఒక నిర్ధారణకు ఇచ్చిందా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—తెల్ల వారికి ఇచ్చేవి ఏమీ లేదండీ, వారికి ప్రత్యేకంగా డిప్లొమాటిక్ ఎమ్యూనిటీస్ లాంటివి ఏమీ లేవు, వారికి ఇచ్చేవి సింపుల్ హౌస్ ఒక కాట్, ఒక టేబుల్ రెండుచెయిర్స్, ఒక సైకిలు ఇస్తారు. పర్సనల్ లగేజికి టాక్స్ లేదు, హౌస్ హోల్డ్ టాక్స్ లేదు. ఇటువంటివి వున్నాయి.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :—వారికి డ్రింకింగ్ అలవాటు వుంది, అవి ఏర్పాటు చేస్తున్నారా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మేము ఏమీ చేయలేదు, వారేమైనా చేస్తున్నారేమో మాకు తెలియదు వారేగాక ఇతరులు కూడ they do lesser drinking and lesser smoking.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి:—వారు ఉపయోగించే కార్లు, వాన్స్, జీప్స్ మీద మోటార్ టాక్సేషన్ వర్తించదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించి అమలు జరుపుతున్నాదా? నాకు వచ్చే జీపులలో కొన్ని కన్పిస్తూవుంటాయి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—Unicef వారికి వుంది తప్ప వీరికి ఎగ్జమ్షన్స్ లేవు.

(శ్రీమతి) జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి):—ఇంతవరకు వీరిమీద ఖర్చు పెట్టిందిఎంత?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ ఫిగర్ నావద్దలేదు కాని ఎక్కువ ఎమౌంట్ వుండదు.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి):—వారు మన ఆఫీసర్స్ వద్దకు వచ్చి ఇన్వేస్టిగేషన్ అడిగినప్పుడు ఓల్డ్ మెంటాలిటితో తెల్లవారు వచ్చారు, ఇవ్వకపోతే ఏమవుతుందోఅని వంగి దణ్ణాలుపెట్టి ఇన్ఫర్మేషన్ ఇస్తున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో జరుగుతున్నది కనుక అధికారులకు అలా చేయవలసిన అవసరం లేదని ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తారా?

(శ్రీ) కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదండి. వారుమనవారి క్రింద పనిచేయాలి. బి. డి. వో. క్రింద పనిచేయాలి. వారు పెత్తనం చేయటానికి, అవకాశంలేదు.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి :—వారు మనక్రింద పనిచేస్తున్నారని మంత్రిగారు అనుకొంటే పొరబాటుగదా !

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు చేయకపోతే, చేయించుకోవాలి.

Sri G. Sivayya :—About one and half years back, a young American lady met me at Puttur. During discussions she gave all the details of Puttur taluk. I have sent a report to the Police. Are

the Government aware of the report sent by me to the C. I. D. Police about one and half years back regarding an American lady's activities in Puttur, Chittoor taluk.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I do not know; it has not come to my notice. If she has stayed in Puttur town and if she had known some information about Mr, Sivayya and some people, what is wrong ?

ఒక గౌ. సభ్యుడు :— ఈ మధ్య హైదరాబాదులో సినిమాహాల్స్‌లో కొంత డామేజ్ చేశారని తెలుస్తోంది. దానిలో వారి హ్యాండ్ ఏమైనా ఉన్నదా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మాపు బ్రెస్ రిపోర్టు తప్ప ఏమిలేదు. ఆఫ్రికన్ స్టూడెంట్సు ఏదో తగాదా వచ్చిందన్నారు తప్ప చేరే ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు.

Retirement Age of Government Servants

122—

* 1225 Q.—Sri P. Subbaiah (Yerragondipalem) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government has decided the retirement age of the Government employees as 5o years or after completionof 25 years of service ; and

(b) if so, when does this come into operation ?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy)

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

'has decided' అని ప్రశ్న అడిగారు కాబట్టి 'No' అన్నాను. కాని broad thingలో వుంది.

Sri G. Sivayya:—Will the Government consider in view of the experience of the employees to fix up the retirement age as 58 as their services are most necessary on account of their knowledge and experience?

Sri K. Brahmananda Reddy:—No.

జి. లచ్చన్న :—కాన్ సెమ్ప్లేషన్‌లో వుందన్నారు. దానిమీద డెసిషన్ తీసుకోడానికి ఎంతటైమ్ పడుతుందో చెప్పగలరా?

Sri K. Brahmananda Reddy:—A few months Sir.

(శ్రీ) జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :—ఒక ప్రక్క అన్ ఎంప్లాయ్‌మెంటు పోకై చేయాలంటున్నారు. మరోప్రక్క ఏజ్‌ని ఎక్కువ చేయాలంటున్నారు. ఎలిమెంటరీస్కూల్ టీచర్సు, హైస్కూల్ టీచర్స్ ఏజ్ 55 నుండి 58, 60 కు ఎక్స్‌టెండ్ చేయడంవల్ల ప్రతిజిల్లాలో 100 మంది క్రొత్త అయి ఉద్యోగాలు లేకుండా వున్నారు. కనుక అది రద్దుచేసి ఇతరులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఉన్న కండిషన్స్‌లో, అన్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ పొజిషన్ మనస్సులో పెట్టుకొని, సప్రీసు ఎపాయింటెడ్ వారు ఇచ్చిన

రిటైర్‌మెంటేషన్ మనసులో పెట్టుకొని 58 కు ఎక్స్‌టెండ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించలేకపోతోంది. వెంటనే చెప్పినట్లు సూచనలు/సలహాలు విషయంలో 58 కు చేశాము; 60 కు స్పెషల్ పర్మిషన్ ఇచ్చాము. కొన్ని చోట్ల, మరి కొన్ని జిల్లాలలో అన్ employment, క్వాలిఫైడ్ అందరూ ఉద్యోగాలు లేకుండా వున్నారు అయినా ఇన్ని ఎక్స్‌టెన్షన్ తీసివేయడం మంచిది కాదేమో ఇవన్నీ ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసి వుంది.

(శ్రీ) కె. మునుస్వామి:—టీచర్ల విషయంలో గౌరవసభ్యులు చేప్పిన దానితో నేను ఏకీభవించక పోతున్నాను.

Mr.Speaker:--The hon. Member may put separate question I know personally also. నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి సెలక్షన్ రానివారు ఉన్నారు. Age bar ఆవుతున్నది. ఈ విషయాలు అన్నీ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది, అందుచేత rule 75 క్రింద ప్రశ్న వేయండి.

(శ్రీ) కె. మునుస్వాము:— Stoppage of increments వల్ల, వాటివల్ల teachers మేగ్జిమమ్ reach కాలేకపోతున్నారు. Age extension యిస్తేనేగాని minimum reach కావడానికి వీలుపడదు.

Mr.Speaker:—Retireement age extend చేస్తే చాలా మంది trained teachersకు ఉద్యోగాలు దొరక బాధపడుతున్నారు. unemployment పెరుగుతోంది.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి:—Unemployment ఎక్కువ అవడం వల్ల 58 ఏండ్లకే retire చేస్తున్నామన్నారు. Developmental activities ఎక్కువ అవడంవల్ల unemployment ఎక్కువ అయిందా.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఈ issue ను కొద్దిగా misunderstand చేసుకొనడం జరిగింది. 55 సంవత్సరాలు వచ్చినవారినందర్ని తీసివేయడంలేదు. people whoare dead wood, who are inefficient, and who are not able to take decisions అనేటటువంటి idea తో ప్రభుత్వం ఈ చర్యతీసుకొంది. వారిని రిటైర్ చేయడమా కాదా అనేవిషయంలో తీసుకొన్న చర్య అది. కొన్ని rules ఉన్నాయి Hyderabad condition rules యింకా then several other rules ఉన్నాయి. వాటికింద retire చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది. 25 సంవత్సరాల క్వాలిఫైయింగ్ సర్వీస్, అంటే 55 సంవత్సరాల వయస్సు రాకపోయినప్పటికిని రిటైర్ అవవచ్చు. అందుచేత అందర్ని 55 నుంచి 60 కు తగ్గించే అలోచనలేదు.

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు:—Dead wood ను, inefficient వాళ్ళను తగ్గించాలనే ఉద్దేశంతో 50 సంవత్సరాల వయస్సులేక 25 సంవత్సరాలqualifying service అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు, అది సబబుకాదు. ఈవర్షాకాలంలో ముఖ్యమంత్రిగారు పనికిరాని మంత్రులను ఎవరినైనా తీసివేశారా? ఈ నియమం టీచర్ల విషయంలోనే ఎందుకు అమలుచేయాలి?

Mr. Speaker:--Why does he bring in comparisons always betweeen Ministers and public servants.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు:— మన దేశంలో పరిపాలన చేస్తున్నవారిలో highest authority క్రిందకు మంత్రులు వస్తారు. కాబట్టి వారు ఆదర్శంగాఉండాలి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—(శ్రీ) సి. వి. కె. రావుగారు ఇన్నాళ్ళుగా అసెంబ్లీలో ఉన్నా డెమక్రసీ అనుభవం యింకా రాలేదు వారికి. ప్రజా సామ్యంలో మంత్రులు ప్రజాప్రతినిధులు, public servants లేరు, వారికి కొన్ని రూల్సు ఉన్నాయి. మీకు నాకు ఏమి rules ఉన్నాయి. మీరు ఇక్కడ ఎన్నో ప్రశ్నలు వేస్తారు. అనవసరమైనవి ఎన్నో ఉంటాయి. అలా వేయడానికి ఏమైనా rules ఉన్నాయా?

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు:--వారికి సంతృప్తికరముకానివి,అనవసరమేఅంటారు.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అదే నేను అనేది. మనం రిప్రజెంటేటర్స్‌గా వచ్చాము. ఏ సంవత్సరాలు ఏమి ఉపన్యాసాలు చేసినా తీసివేసేవారులేరు. ఊరికే కూర్చున్నా తీసేవారులేరు.

(శ్రీ) సి వి. కె. రావు:—ఐదు సంత్సరాల పరిపాలనలో ప్రజల్ని ఎంత భాద పెట్టినా ఎవరూ ఆడిగెవారు లేరు.

Sri K Brahmananda Reddy:--That is what I say. As soon as they are elected there is no power on earth to remove-whether they speak or do not speak, whether they speak relevantly or irrelevantly. ప్రజాసామ్యవ్యవస్థలో public servants యొక్క functions వేరు.

(శ్రీ) టి. సి. గాజన్:— (పలమనేరు) ఉద్యోగాలలో చేరే వయస్సు 20 సంవత్సరాలుపెట్టారు. 20 సంవత్సరాలలోపల ఉద్యోగాలు దొరకని వారు, తమ ఆరహాతను కోల్పోతున్నారు.అందుచేత దానినియింకా పెంచుతారా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Retrenchment ఉండే పరిస్థితులలో అది కూడా ఆలోచించాలి.

Economy in Government Departments

123—

* 457 Q.—Sarvasri Ch. Rajeshwara Rao, (Siricilla) R. Mahananda (Darsi) P. Subbaiah and R. Satyanarayana Raju (Narsapur) Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Telangana Employees Central Union has submitted any Memorandum on 23-3-1967 to the Chief Minister on effecting economy in Government Departments :

(b) if so, the action taken by the Government thereon;

(c) what is the expenditure incurred on the items referred to in the memorandum during 1965-66 and 1966-67 by the Government;

(d) what is the allotment proposed to be made on the items referred to in the memorandum during 1967-68 Budget ; and

(e) whether the Government propose to accept the suggestions of the Union, if not, the reasons therefor?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) and (b) : Yes. the suggestions made by the Union were also considered in introducing the measures for achieving economy in the expenditure on T. A., Government vehicles, public entertainments, use of stationery, etc. A reply has also been sent accordingly to the Union.

(c) and (d): The figures of expenditure and the budget provisions on some of the items, like contingencies and T. A., may be seen from the printed budgets of the relevant years.

(e) The suggestion for stopping the printing and supply of Andhra Pradesh Diary has been accepted. Several other suggestions have been referred to the concerned Departments to be examined in detail. Some of the suggestions were alreay under the consideration of Government.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ముఖ్యమంత్రి గారు Jeeps గురించి దాని గురించి చెప్పారు. అసలు మెమోరాండం లోని suggestions ఏమిటో తెల విస్తారా?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— మెమోరాండం నాదగ్గర లేదనుకుంటాను. చాలా సజెషన్సు వచ్చాయి. Jeeps గురించి, పొస్టేజి గురించి, T. A. ల విషయం మొదలైనవి చాలా items విషయంలో action తీసుకొన్నాము.

(శ్రీ పి. పెంచ్. రాజేశ్వరరావు:— ఈ పొదుపు ఉద్యమంలో ప్రభుత్వోద్యోగస్తులు ఇళ్ల దగ్గర peons ఉంచుకోకూడదన్న సలహాను పాటిస్తున్నారా?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— "Withdrawal of residential peons" కూడ ఒక suggestion ఉంది. దానిని పాటిస్తున్నారు.

(శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి):— 1962-64 లో 5694 గజెటెడ్ ఉద్యోగస్తులు ఉంటే 7464 కు పెంచారని; N. G. Os. లు రెండు లక్షల 10 వేలు ఉంటే 2 లక్షల 29 వేలకు పెంచారని అన్నారు. దీనిపై వారి సలహా తీసుకొన్నారా?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— అదికూడా వారు యిచ్చిన సలహాయే.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అసలు మెమోరాండం ఎప్పుడు వచ్చింది? ఎప్పుడు సమాధానం ఇచ్చారు? వారి దగ్గర నుంచి acknowledgement వచ్చిందా?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— Dates కావలిస్తే తెప్పిస్తాను. ఏప్రిల్ తరువాత వచ్చింది. వెంటనే సమాధానం యిచ్చాము.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— మీరు ఎప్పుడు సమాధానం ఇచ్చారు. ఉజ్జాయింపున చెప్పగలరా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఉజ్జాయింపున కూడ చెప్పలేను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతి రావు (విజయవాడ—ఈస్ట్)—: వారు యిచ్చిన సలహాలు other than retrenchment? లేక రిట్రెంచ్‌మెంటా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— వారు ఎట్లా అంగీకరిస్తారు ? అంగీకరించరు. రిట్రెంచిమెంటు చేయమద్దనే suggestions యిచ్చారు. నేను వారిని సలహాలు యివ్వమని అడిగాను. ఇచ్చారు. అందులో తప్పు యేమీ లేదు.

I have invited the Associations to give me more points for cutting down unnecessary expenditure—what, in their opinion, is unnnecessary? I have asked not only Secretariat Association, Telengana Association—even the other associations to give me some points on which Government might consider cutting down what in their opinion may be unnecessary expenditure.
ఇందులో ఇంకో point ఉంది. cut చేసినా అది ప్రస్తుతం savings లోకి రాకపోవచ్చు.

That does not mean that savings effected should be utilised on staff which may not be necessary. He must also take into consideration whether a particuiar job or a thing requires certain amount of staff. If there is surplus we must consider what should be done.

FIFTH STEEL PLANT AT VIZAG

124—

* 521 Q.—Sarvasri T. Papa Rao, (Nagarikatakam) Vavilala Gopalakrishnayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the steps taken so far by the Government for the establishment of Fifth Steel Plant at Visakhapatnam: and

(b) whether the Government will strive for achieving a Steel Plant to Andhra at least after the financial resources are improved or whether it can be surely achieved on account of the effort so far made?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) and (b) The attention of the hon. Member is invited to the various statements on the subject made in the House previously and also to the resolution adopted unanimously by this House on 1-7-1966, imploring the Government of India to accept the recommendation of the British American Consortium and announce their decision forthwith to locate the fifth steel plant at Visakhapatnam during the Fourth Plan Period.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఈ సందర్భంలో ఒరిసిన సమాచారం ముఖ్యమంత్రిగార్కి తెలుసు ముఖ్యమంత్రిగార్కి ఇందిరాగాంధీగారు ప్రామిస్ చేశారని అందువల్ల పెద్ద ఉద్యమాన్ని ఆపితే అద్వానం అయిపోయింది. ఆ తరువాత ఏమిచేశారు. మీరు వెళ్ళి ఇందిరాగాంధీ గారిని అడిగారు. అసలు లేదు అంటున్నారు విశాఖపట్నంకు వచ్చేది వుండా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I have said on more than one ocasion that the the Government will strive its best to see that ustice is done to Andhra Pradesh and that the Steel Plant as reco-

mended by the Consortium is located at Visakhapatnam. But Sir, you and I, the Assembly and the people will have also to see what is the propitious time for that. There is no point, Sir, in urging when the climate is not good especially the economic situation in the country-Several other factors must also be taken into consideration and we must advance our cause and work hard for it at a time when the situation is helpful. That does not mean that we have relaxed our effort or any such thing. It does not mean that at all.

Dr. T. S. Murthy :—If I remember correct, it looks as though in Madras State, they are going to start some agitation-i. e., the D. M. K. Party somewhere in the last week of July or something like that-with regard to the location of the Steel Plant at Salem. Am I right ?

Sri G. Latchanna :—The Chief Minister of Madras reported in the Press that he has met the Congress members also and asked them to co-operate with this agitation.

Mr. Speaker:—Congressmen are opposing their view The ruling party wants to start the agitation. Papers లో అలా చదివిన జ్ఞాపకం వుంది.

డాక్టర్ . టి యస్. మూర్తి :—అది report లో వుంది. ఈ సందర్భంలో Central Government finance విషయంలో మనకు ఒక ఆస్తుర్దా వుంది. అలాగే మద్రాసుకు కూడా వుందా! అది వాళ్ళకు తెలియదా! వాళ్లు ఆటు వంటిది ఏదో చేసి అది కొట్టేస్తే వున్నది కూడా పోయే పరిస్థితి వొస్తుంది దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వేను డెలికేటు పొజిషన్‌లో వున్నానండి, Madras Government మీద remarks pass చెయ్యమంటే, I am awar that. I have seen the reports. I have been seeing the reaction of members. I am aware of all that-whether the cause is helped of hindered-all that is there. The point is, so far as we are concernedr we will do our best and it is my hope that this legitimate and just, demand can never be denied by any Government.

Mr. Speaker :—Await the statement of the Minister for Steel in Lok Sabha. He has promised to make a statement.

An hon. Member :- He will make a statement saying that there is no finance and therefore there is no question of establishing a steel plant in the near future.

Mr. Speaker :—We cannot anticipate. We do not know what the statement he is going to make. Some days back, if I remember correct, the Minister for Steel has promised to make a statement on the floor of the House with regard to this.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అది చెప్పము అంటున్నారు. వాకు direct question ఏమిటంటే ఇందిరా గాంధీ గారు బ్రహ్మానందరెడ్డి గార్కి ఏమి చెప్పారు? దానితో ఇక్కడికివచ్చి ఉద్యమం ఆపే బాధ్యత తీసుకున్నారు. ఆ position లో వారు మీకేమి చెప్పారో మాకు తెలియనిస్తే వస్థితిలో ఉన్నామో అర్థం చేసుకోడానికి వీలు ఉంటుంది.

Mr. Speaker:—It is better we do not go into all those things now. It is not proper.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Proper time చెప్పండి.

Mr. Speaker:—In her capacity as Prime Minister we do not know what promises she made to our Chief Minister. After that much water has flown under the bridge.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—But it stands there.

Sri K. Brahmananda Reddy:—He will kindly remember that on a prior occasion I have read out extract of what the Prime Minister wrote to me. There is no doubt in my opinion-so far as my personal assessment is concerned that the Prime Minister is sympathetic. కాబట్టి మనం కూడా ఆలోచించుకొని ఎప్పుడు దాన్ని ఎక్కువ press చెయ్యవలసి ఉంటుందో— Economic situation చూచుకొని చేసుకుంటే మంచిదని చెపుతున్నాను. There is no question of relaxing the effort. That question should not arise. I have already said that whether it is now or sometime later, if the integrated steel plant were to be established, it should be established at Visakhapatnam.

MARINE DIESEL ENGINE FACTORY

125—

* 635 Q.—Sri Ch. Rajeswara Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the State Government have a proposal to set up a Marine Diesel Engine Factory at Visakhapatnam, at a cost of nearly 12 crores of rupees ; and

(b) if so, the steps taken by the Government to start such a factory?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Sri G. Sivayya :—Is there any proposal at least to establish a Marine Diesel Engine Factory in Andhra in preference to other States:

Sri K. Brahmananda Reddy :—This is one of the unfortunate things, I should say, that a marine diesel engine factory to be established at Visakhapatnam, as they all know, is a matter which has been before us for a pretty number of years.

Sri T. Nagi Reddy :—Twelve years.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I do not know the exact period but a number of years-Industrial Development Corporation, Delhi, వాళ్లు అది విచారించి చర్చించారు. మేన officers అక్కడ వుండేటటువంటివాళ్ళు land విషయంలో water విషయంలో, power విషయంలోను help చేస్తామని చెప్పారు. దాని తరువాత German experts విచారణ చేశారు. Land water, powe

position చూచారు. గవర్నమెంటు నుంచి decision రాకపోతే మేము వ్రాయడం జరిగింది కుళ్ళ. వాళ్ళు రాంచి, విశాఖపట్నం, మద్రాసు, కొచ్చిన్, అని కూడా order of priority చెప్పారు. దీని తరువాత information వచ్చింది. ఏమిటంటే కొన్ని advantages కారణాలు ఉన్నాయి. రాంచీలో locate చెయ్యడానికి అని నిశ్చయించుకున్నారని.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న:—మన ముఖ్య మంత్రి గారు state కి state కి మధ్య imbalances పోగొట్టడానికి contract Government ను మొదటనుంచి పెంచుకుంటూ వచ్చాం అన్నారు. అలాగే District కు District కు మధ్యవున్న imbalances పోగొట్ట డానికి సమాన ప్రాతిపదికమీద యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇది మెరైన్ డీజిల్ ఇంజన్ ఫ్యాక్టరీ అంటే—ఇది అనంతపూర్ లో పెట్టేది కాదు. వారు వేసే ప్రశ్నలు కూడా ఈ సందర్భంలో వేరే relevance వుంది. అచ్చన్నగారు discussion లో చెప్పారు. We are not choosers–we are not in a position to choose. సాధ్యమైనంత వరకు ఎక్కువ public industries activities grow కావడానికి ఇది చెయ్యాలి. తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేసుకోవాలి. కాని అచ్చన్నగారు చెప్పినటువంటి విశాఖపట్నం విషయంలో సమాధానం చెప్పినట్లు కాదుం. బడ్జెట్టు sheet చదివితే Industrial Development Corporation ఏదైతే వుందో అది ఇంత వరకు పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు పెట్టాలనే దృష్టి మార్చుకొని medium project ను నిర్మించాలనివుంది. బాల్ బేరింగ్సు, గ్లాస్ ఫాక్టరీ ఇటువంటి వాటికి కోట్ల రూపాయలు పెడుతున్న సంగతిలేదు కాబట్టి ఏదైనా medium project ను encourage చెయ్యాలని substantial help చెయ్యాలనే దృక్పథంలో వున్నాం. So far as our public sector is concerned or our assistance to private industries is concerned, as far as possible, depending upon the raw material etc., we can try to locate them at several places.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—మెరైన్ డీజిల్ యింజన్సు ఫ్యాక్టరీ అనేటటువంటిది 1955–56 లోనే దాని మీద కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు స్థాపించే కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నారు. అక్కడి నుంచి విశాఖపట్నం వస్తుందని చెప్పి కేంద్రంలో వున్నటువంటి రిపోర్టులో సూచనలు వచ్చాయి. అది పోయింది, Steel plant పోయింది. Fertilizer factory పోయింది. Fertilizer factory కొత్తగూడెం పెడతారు అన్నారు. యింకొకచోట పెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నట్లు పత్రికలలో చూచాను. ఒకటి పోతూవుంటే యింకొకటి వస్తువుంది. Underground cable factory రాబోతోంది అన్నారు. అది Underground కి పోతుందేమో తెలియదు. ఆంధ్రదేశంలో ఏ ఒక పరిశ్రమను స్థాపించడానికిగాను కనీసం పరిశీలించడానికైనా చర్యలు తీసుకున్నారా! దీనికి ప్రతి సూచన కేంద్ర ప్రభుత్వం పెడుతున్నటువంటి విషయాన్ని గురించి రిపోర్టు ఏదైనా తయారు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ప్రతీది పోవడంలేదండి. కొన్ని వస్తూనే వున్నాయి. కాని Marine Diesel Engine factory విషయంలో it is a disappointment, Sir. There is no doubt because it has been pending for a long time. We have been telling for the last so many years, But practically, it will be located at Visakhapatnam, Steel plant ను category లో చేర్చుకోకండి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—Fertilizer factory విషయం?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Coromandal Fertilizer factory వచ్చేస్తున్నది. It is going into production in August. Private Sector plant at Kothagudem has falllen through.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—ఆధ్యక్షా! Private sector కాదు. కొత్తగూడెం ఫ్యాక్టరీ ముందు public sector లో పెట్టి తరువాత private sector లో పెట్టి దానిని పోగొట్టేసారు. ఇప్పుడు మనకు వచ్చేవి అన్నీ public sector లోనే రాకుండా private sector అని అదీ పోయిన తరువాత మొత్తం సున్నకి వస్తుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు నేను వెంకన్నగారు అడిగిన సందర్భంలో సమాధానం చెప్పారు. అది బాగానే వుంది. కాని యిప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా Major medium పరిశ్రమల అభివృద్ధి గురించి తాము చేస్తున్న ఖర్చులో, licence ల్లో గానీ అన్ని రాష్ట్రాలకు దేశ వ్యాపితంగా, ప్రజల యొక్క జనాభా ప్రతిపత్తిని, పరిశ్రమల ఉనికిని చూసుకుని, అందరికి న్యాయంగా జరిగేట్లు, అన్నీ రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి పొందేట్లు చేయకుండా పోతున్నందుకు యింతవరకు మన ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది? ఈ పరిస్థితిలో కనీసం మనం రెండు నెలలైనా discussin పెట్టుకొని, ఒక ప్రత్యేక తీర్మానంలో మన యొక్క అసంతృప్తిని, అసమ్మతిని తెలియజేస్తే మనకు రావలసిన న్యాయమైనటువంటి పరిశ్రమలు, యే యేస్థాయిలోవుండాలో చర్చించుకునే దానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా పూనుకుంటుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ విషయం అనేక సార్లు యిక్కడే కాదనుకోండి, శాసనసభలోనే కాదు, పెద్దలు వచ్చినప్పుడే కాదు, National Development Council Proceedings తమరు చూచినట్లయితే—నేనే కానీ యండి నా predecessors కానీయండి—ఇది కేవలం population basis అని అనుకోకపోయినప్పటికి there must be regional balance అని అనేక సార్లు చెప్పడం జరిగింది. మీరు గమనించినట్లయితే British వారి time నుంచికొన్ని రాష్ట్రాల్లో మద్రాసు అంటే, కలకత్తా అంటే, బొంబాయి అంటే ఈ మూడు రాష్ట్రాలే ports వున్నయి కాబట్టి India అంటే అదే అని. పని చేశారు. ఇప్పుడు picture మారింది. వాళ్ళకు మొట్ట మొదట advantage వచ్చింది. యింకా అనేక కారణాలవల్ల కొత్త projects పెట్టాలంటే ఇది యిక్కడ వున్నది, అది అక్కడ వున్నది, railway వుంది, coal వుంది. యింకోటి వుంది, యింకోటి వుందని చెప్పి ఒకటి వెంట ఒకటి పోతున్నది. దీని trend ను మీరు తీసివేయాలి—అసలు ప్రణాళిక యొక్క Introduction చూచినట్లయితే—ప్రతి plan కి, plan కి ఈ disparity ఎక్కువ అవుతున్నది అని కూడా అనేక సార్లు చెప్పడం జరిగింది. After all, Sir, మేము ఎప్పుడు చెబుతూనేవున్నాం. National Development Council లో చెబుతున్నాం. Andhra M. Ps. also are trying their best to agitate on the forum of the Parliament regarding this. మనమే కాదనుకోండి యింకా కొన్ని రాష్ట్రాలు Industrial గా Backward గా వున్నాయి. వీళ్ళు కూడా emphasis చేస్తూనేవున్నారు. But I think. Sir, more and more Andhra అనుకోండి. Backward areas కు ముందు రోజులు బాగుంటాయనే ఆశను నేను వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :— అధ్యక్షా, Public Sector Proj cts ను ఆంధ్రకు యిచ్చినా యేదో బాధతో యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఖర్మం జాలక తామచంద్రవరం factory లాంటిది వీడైనా యిచ్చినట్లయితే దాంట్లో కాస్త ముక్క యే తిరుచునాపల్లికో యివ్వడం ఇటువంటి పరిస్థితులను మన

చూస్తున్నాం. Fertiliser Factory యిక్కడ పెడితే బాగుంటుంది, యిక్కడ consumption ఎక్కువ వున్నది అని యిది వరకు అశోక్ మెహతా గారు యిచ్చిన report లో వ్రాశారు. అయినప్పటికీ, ఆయన Planning Minister అయినప్పటికి ఆంధ్రకు యింత వరకు ఆగతిలేదు. అసలు మన representations లో పొరపాటా? లేక మన బలహీనతను వారు ఏమైనా లోకువ కట్టారా? లేక పోతే దానికి ఏమిటి కారణం? దానికి ఒక method ఏమైనా మంత్రులు కని పెట్టారా? దాని గురించి మంత్రులు ఏమైనా అనుకుంటున్నారా అని అడుగుతున్నాను. అట్లా మనం petitions, representations చూస్తూ వుంటే ఎప్పటికీ కూడా జోకొట్టినట్లు, బుజం మీద తట్టడమే జరుగుతున్నది. ఒక factory యిస్తామనడం. తీరా కాగితం మీదకు వచ్చేటప్పటికి అది ఎగరగొట్టడం జరుగుతున్నది. Public Sector అనేటప్పటికి they are shifting off ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అని వచ్చేటప్పటికి దీనికి ఏమిటి కారణం అని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏమిటి కారణం చెప్పమంటారు. వెనక వచ్చినటువంటి historical reasons కొన్ని. మనకు పలుకుబడి తక్కువని కాదు. బలం తక్కువని కాదు మనం చేసే representation తక్కువని కాదు. దురదృష్టవశాత్తు కొన్ని దెబ్బతిన్నాయి. కాని కొన్ని వచ్చేటటువంటి పరిస్థితులు వున్నాయి. నేను మనవి చేసేది ఏమంటే కేవలం agitational approach దీనికి దోహదం చేయదు. కొంచెం ఓపిక పట్టాలి. ఒకటికి రెండు సార్లు చెప్పాలి. న్యాయాన్ని వారు అంగీకరించేట్లు చేయాలి. అ పే ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి. లేకపోతే విషమ పరిణామాలువస్తాయి. మీకు, నాకు ఆగ్రహం, కోపం వుంటుంది. ఉన్నప్పటికి కూడా మనం representations చేయాలి. అచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు మనం కూడా చర్చించి తీర్మానాలు చేస్తే చేయవచ్చు. దానికి ప్రభుత్వానికి ఆక్షేపణ లేదు. మనం కాని, మన Parliament Members గానీ న్యాయమైనటువంటి అవసరాన్ని ఒకటికి రెండుసార్లు, నాల్గుసార్లు చెప్పుకొని సంపాదించుకునే ప్రయత్నం help అవుతుందిగాని అగ్రహంపైన ఏమి చేసినా విషమ పరిస్థితులకు దారి తీస్తుందని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అసలు ప్రతి project crucial position లో Andhra opinion లో difference వచ్చేటప్పటికల్లా Centre లో ఆంధ్రులే blackmail చేయడంవల్ల మనం ఈ విధంగా నష్టపడుతున్నట్లు ప్రభుత్వానికి ఏమైనా తెలుసునా? మెరెక్ ఫాక్టరీ విషయంలోకాని, steel plant విషయంలోగాని మనం history వెనకు పోయినట్లయితే crucial time వచ్చేటప్పటికి ఎవరో ఒకరు దానిని అడ్డ కొడుతున్నారు. దీనిని సరిచేసే పద్ధతి వుందా? అందువల్ల ప్రధానంగా ఆగిపోతోందని ఆ వైపు నుంచి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తారా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏదైనా మనలో అటువంటి weakness వుంటే మనం పరిదిద్దుకోవాలి. మనలో ఎన్ని భేదాలు వున్నప్పటికిని రాష్ట్రానికి

వ్యాయాన్ని సంపాదించే విషయంలో అందరం ఏకంగా వుండవలసిందే. అది అవసరం. ఎక్కడైనా weakness వుండవచ్చు, వుంటే దానిని సరిదిద్దుకోవాలి. We must get over them, if Andhra is to prosper.

(శ్రీ) సి. హెచ్ వెంగయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ Industries ఆంధ్రలో develop కాకపోవడానికి కారణాలు చాలా వున్నాయి. ఒకటి వుంటే మనం effective గా Central Government మీద వత్తిడి చేయలేకపోవడం. రెండవది యిక్కడ వుండే ఉద్యోగస్తులకు, Industries start చేయాలనుకుంటే యితర రాష్ట్రాలలో వాళ్ళకు కావలసిన ఉత్సాహం, సౌకర్యాలు కలుగజేసి వాళ్ళను attract చేయడం వుంది. మన ఉద్యోగులకు అది లేకుండా పోతున్నది. మూడవది ఏమంటే కనీసం యే Industry ఎక్కడ పెడితే ఈ raw material దొరకుతుంది అనేది సామన్య ప్రజలకు చాలా మందికి తెలియదు. కాబట్టి district-wise గా ఫలానా Industry ఫలానా చోట పెట్టడానికి అవకాశాలు వున్నాయని ప్రభుత్వం ఒక plan తయారు చేసి యే district లో ఏది పెడితే బాగుంటుందో publish చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

COMMISSION TO ENQUIRE ABOUT THE WORKING OF PUBLIC SECTOR CONCERNS

126—

* 551 Q.—Sarvasri A. Eswara Reddi, T. C. Rajan :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to appoint a Commission to enquire into the working of the public sector concerns of our State Government; and;

(b) if not the reasons thereof?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise.

అది వుంది. latter point of the Question కు యే జిల్లాలో యేది దొరుకుతుందో తెలుయుటకు లోకనాధన్ గారి survey వుంది. ఇంకా Industries department వారు తయారు చేసినటువంటి భోగట్టా వుంది. మనకు తెలియనటువంటివి భూగర్భంలో కొన్నివుండవచ్చు. వాటిని గురించి కూడా వేరే steps తీసుకోవలసివుంటుంది. ఇప్పుడు కొన్ని Cumulative effect of some reasons, out of which..... వెంగయ్యగారు చెప్పినట్లుగా కూడా కొన్ని వుండవచ్చు.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :— మన రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా వెనుకబడి వుండడానికి కారణం, కేంద్ర ప్రభుత్వం మనలను లోకువచేయడమే అని విదిత మయినది. కనుక భేధాభిప్రాయాలు లేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన 'ఘెరావ్' ఉద్యమం తీసుకొని వద్దామా ? దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వాయకత్వం వహిస్తారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— 'Gherao' that word must be tabooed so far as Andhra Pradesh is concerned. వారు వాడిన పదం objectionable.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :— మీపైన కాదండీ. కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నన్ను 'ఫెరాచ్' చేసినా ఫరవాలేదు. మనందరం కలసి we must use all our efforts, energy and strength to get through our legitimate requirements. అనేది నేను అంగీకరిస్తాను.

(శ్రీ) ఆర్. మహానంద :— మనరాష్ట్రంలో Public Sectorలో యేర్పాటు చేసే ప్రాజెక్టులో ఆంధ్రకు సంబంధించిన వారినే appoint చేయుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయగలదా? లేనిచో యితర రాష్ట్రాలనుండి వస్తున్నందువలన యిక్కడి వారిని చేర్చుకొనకుండా వుండడం జరుగుతున్నది. అలాంటి విషయములో ప్రభుత్వమేయైనా చర్యలు తీసుకొనగలదా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అటువంటి approach wrong, Sir. They will misunderstand us. ఇప్పుడు అటువంటి attitude తీసుకోరాదు. ఇక్కడ public sector project పెడితే ఆంధ్రుడే వుండాలంటే Public Sector is not for Andhra; it is for all India—wherever they are. కనుక అలాంటి advocacy తప్పు. Local employment తగినంతగా వుందో, లేదో మనం తెలుసుకోవాలి. అనేకసార్లు శాసనసభలో ప్రశ్నలు వచ్చాయి సమాచారం కూడా తెప్పించడం జరిగింది. ఫర్వాలేదనా లోపాలున్నప్పటికీ మొత్తం మీద తృప్తికరంగా వుంది. Visakhapatnam Heavy Vessels Factory లో local labour రాలేదని అన్నారు. Hindustan Aeronautics ఉత్పత్తిలోకి పోయింది. వారిని కూడా అడగడం జరిగింది. అర్హులైన వారికి తప్పకుండా స్థానం యిస్తామని వారు చెప్పారు. ఏదైనా లోపం వున్నచో, తెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నం చేయవచ్చు. కాని యింత narrow గా చేయరాదు. we should not take this legitimate Andhrismin that way.

(శ్రీ) సాగి సూర్యనారాయణ రాజు (నర్సీపట్టణం) :— విశాఖపట్టణంలో పరిశ్రమలు ప్రారంభించే ముందు గోదావరికి పోలవరం ఎగ్ర బ్యారేజీకట్టించి, గోదావరి జిల్లాలోని 4 తాలూకాలకు, విశాఖజిల్లాలోని 5 తాలూకాలకు నీరు సమృద్ధిగా సప్లయి చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అది వేరే విషయం.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :— మన approaches, agitations వలన యేదీ సాధించలేము. సమయాను కూలంగా క్రమపద్ధతిలో వ్యవహారాలు సాధించుకోవాలి. కట్టుబాట్లతో వుండాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. గత 20 సంవత్సరాలుగా మనం చేస్తున్నకట్టుబాట్ల వలన మన ప్రభుత్వం యింత వరకు 90 % disappointment పొందుతుండడం జరుగుతున్నది అందు వలన బీహారు, బెంగాల్, ఖుజరాతు, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలవారు యేవిధంగా చాలా చాకచక్యంతో వారి కోర్కెలు ఎలా నెరవేర్చు కొన్నది, వారిని సంప్రదించి నేర్చుకొనగలరా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కొద్దికొద్దిగా నేర్చుకొంటున్నామండి. Mere agitation will not help. After all we are one country and part of it. We must get our legitimate demands by effective advocacy and effective reasoning and on just grounds.

(శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— Planning Commission లోని group తగాదాలేనా steel plant రాకుండా పోవడానికి కారణం ?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎవరంటున్నారో నాకు తెలియదు. వారనుకొంటే నేనేమి చేయగలను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—ఇంతవరకు వచ్చిన supplementary questions కు ముఖ్యమంత్రిగారు యిస్తున్న సమాధానాలు చూస్తుంటే, అది చాలా గడ్డు సమస్యగా కనపడుతున్నది కనుక మన cabinet లో ఒక ప్రత్యేక మంత్రివర్గాన్ని యేర్పాటు చేసి ఢిల్లీలో ప్రత్యేక సంప్రదింపులు జరిపితే కొంతవరకు succeed అవుతామేమో ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తారా ?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అది అవసరం లేదండి.

(శ్రీ కె. మునుస్వామి :— ఈ Steel plant విషయంలో తప్పకుండా సాధిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యివ్వగలరా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారి చేతిలోపుంటే బహుశా యిచ్చివుండేవారు. He can only give our assurance and use all his efforts to get some of the major industries.

(శ్రీ కె. మునుస్వామి :— మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చినట్లుగా హామీయిస్తే చాలా తృప్తిగా వుంటుంది.

(శ్రీ సి. ప్రభాకర చౌదరి (రాజమండ్రి) :— శాసనసభలోవుండే అన్ని పార్టీల వారిని మాత్రమే కాకుండా కేంద్రంలోని అన్ని పార్టీల వారిని, అధికారములోవున్న వారితోసహా, అందరిని ఒక understanding కు తీసుకొని వచ్చుటకు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నించగలరా ?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏకీభావముంది.

(శ్రీ సి. ప్రభాకర చౌదరి :— మనలోవుండే weakness లొలగించుటకు గట్టి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఇది దేశానికి రాష్ట్రభవిష్యత్తుకూ సంబంధించిన విషయం. అనుభవజ్ఞులకు మొదటి పిధంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. అలాంటి ప్రయత్నం యెవరైనా చేసివున్నా చేయాలనుకొన్నా అంతకంటే ద్రోహం మరొకటి వుండదు.

(శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అందరికీ steel plant కావాలనే అభిప్రాయముంది. ఏదైనా సాధించాలంటే రాష్ట్ర ప్రజల యొక్క అంగీకారం ప్రదర్శించవలసివుంది. కాబట్టి దీనిని గురించి అన్ని రాజకీయ పక్షాలవారి తరపున ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావలసి వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :— We can think of that. There is no difficulty about that.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని అన్ని పార్టీల వారు కలసి పెద్ద deputation కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్దకు వెళితే బాగుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తుందా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— దానికి అభ్యంతరంలేదు. అందరం కలసి వెళ్ళి మాట్లాడవచ్చు. మరేదైనా చేయవచ్చు.

Mr. Speaker :—Answers for All the other questions will be laid on the Table of the House.

There is one Short Notice Question in the name of Sri K. Butchirayudu.

The Minister for Co-operation (Sri K. Vijayabhaskara Reddy): It may be posted to 4th July, Sir.

Mr. Speaker :—Yes. I will call it on the 4th July.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

Spinning Mills

127—

* 6 Q.—Sarvasrl P. Gunnayya. Ch. Rajeswara Rao, T.C. Rajan: Will hon the Chief Minister be pleased to state:

(a) the district-wise number of spinning mills in the State;

(b) the number of spindles in each mill; and

(c) whether any spinning mills have been proposed to be established during 1967-68 and if so, in which district?

A:—

(a) & (b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) Apart from the above, no other mills are proposed to be set up.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

[*Vide* Answer to Clauses (a) and (b) of L. A. Q. No. 127 (*6)]

I. Spinning Mills already set up and under production with their spindlage.

	Name of the unit.	Name o District.	Licenced Spindlage.
1.	Hemalatha Mills Ltd,, Peddakakani.	Guntur.	25000
2.	Chirala Co-op. Spinning Mills Ltd.	,,	24820
3.	Sri Ramachandra Spg. Mills Ltd. Pandalapaka.	East Godavari.	19584
4.	Sarvaraya Textiles Ltd., Kakinada.	,,	280

5.	Suryanarayana Spinning Mills Ltd., Pandalapaka.	East Godavari	6416
6.	Sri Satyanarayana Spinning Mills Ltd., Tanuku.	West Godavari	12504
7.	Sri Akkamamba Textiles Ltd., Tanuku.	,,	24356
8.	Venkataraya Cotton Mills Ltd., Tanuku.	,,	600
9.	Rayalaseema Mills Ltd., Adoni	Kurnool	25200
10	Adoni Cotton Mtlls Ltd., Adoni.	,,	25000
11.	Adoni Spinning Mills Ltd., Adoni.	,,	26496
12.	Yemmiganur Spinning Mills Ltd., Yemmiganur.	,,	25000
13.	The Andhra Coop. Spinning Mills Ltd., Guntakal.	Anantapur	22316
14.	Super Spinning Mill Ltd., Hindupur.	,,	25000
15.	Sri Venkatachalpathi Mills Ltd., Tirupathi.	Chittoor.	25000
16.	Tirupaihi Cotton Mills Ltd., Renigunta.	,,	22270
17.	Azamjahi Mills Ltd., Warangal.	Warangal	42236
18.	Netha Co-op. Spinning Mills Ltd., Hyderabad.	Hyderabad.	12936
19.	D. B.-R. Mills Ltd., Hyderabad.	,,	30023
20.	Mahaveer Textiles Ltd., Azamabad.	,,	18000
21.	Telangana Spinning & Weaving Mills Ltd., Hyderabad.	,,	25000
22.	Penguin Textiles Ltd., Hyderabad.	,,	24904
23.	Sarvaraya Textiles Ltd., Vizianagaram,	Visakhapatnam.	25000
24.	Nataraj Spinning Mills Ltd., Nirmal.	Adilabad.	25000
25.	Suryalaxmi Cotton Mills Ltd. Mahaboobnagar.	Mahaboobnagar.	25000
26.	Andhra Cotton Mills Ltd., Proddatur.	Cuddapah.	12000
27.	Abirami Cotton Mills Ltd., Sulurpeta.	Nellore.	25000

II. Units under construction with their spindlage.

1.	Anantapur Cotton Mills Ltd., Tadipatri.	Anantapur	12000
2.	Chittoor Textiles Ltd., Chittoor.	Chittoor	12000
3.	Madanapalli Spg. Mills.	Chittoor	25000
4.	Sri Saibaba Textiles, Amadalavalsa	Srikakulam	25000
5.	Venkataratnamamba Textiles Ltd., Nizamabad.	Nizamabad	12000
6.	Vijaya Spg. Mills. Vijayawada.	Krishna	25000
7	Rajahmundry Co-op. Spinning Mills Ltd., Rajahmundry.	East Godavari	12000
8.	Nellore Co-op. Spg. Mills Ltd., Nellore.	Nellore	12000
9.	Karimnagar Co-op. Spinning Mills Ltd., Ramagundam	Karimnagar	12000

III. Units for which licences were given but which have made no progress.

1.	Venkatalaxmi Mills Ltd., Nandyal.	Kurnool	25000
2.	Annapurna Textiles Ltd., Eluru.	West Godavari	1200
3.	C. Vivekananda, Nellore.	Nellore.	12000
4.	Padmavathi Mills Ltd., Kodur.	Cuddapah	25000
5.	Dada Industries, Cudda,	Cuddapha	600

MOLASSES

128—

808 Q.—Sri Dh. Narasimham (Udayagir):—Will hon. the Chief Minister be pleased to State :

(a) the quantity of molasses produced in Bodhan Sugar Factory; and

(b) the rate at which the same has been sold ?

A:-

(a) 7,639 tonnes.

(b) Rs. 6.70 per tonne.

NAGARJUNASAGAR RIGHT CANAL

129—

*816 Q.— Sri Dh. Narasimham:- Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amount sanctioned originally for the works of Nagarjuna sagar Right Canal and tunnel; and

(b) the amount of expenditure incurred so far?

A:—

(a) The cost of the originally sanctioned estimates for Nagarjuna sagar Right Canal and that of the Nagarjunasagar Right Canal tunnel at Panavemula were Rs. 30.78 crores and Rs. 99.04 lakhs respectively The estimates for the two were revised to Rs. 47.74 crores and Rs. 155 85 lakhs respectively.

(b) An expenditure of Rs 38.48 crores was incurred on the works of Nagarjunasagar Right Canal and an expenditure of Rs. 185.02 lakhs was incurred on the tunnel at Panavemula.

NAGARJUNASAGAR CANAL

130—

*820 Q.—Sri Dh. Narasimham:–Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the right canal of the Nagarjunasagar Project at 47th mile to 121 mile has been constructed; and

(b) if not, the reasons therefor?

A:–

(a) The Nagarjunasagar Right Canal was constructed up to Mile 57.

(b) The accelerated programme provides for excavation of the Nagarjunasagar Right Canal upto 57th Mile only. The total lenghth of the canal in the I phase i. e. upto 127th Mile will be excavated during the current plan period subject to availability of funds.

SPLITTING UP OF JOINT PATTAS

131–

*57 (V) Q— **Sarvasri A. Madhava Rao K. Govinda Rao** (Anakapalli):– Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether the Government have issued any instructions to the Collectors and other subordinate Officials to split up all joint pattas in the State;

(b) whether a copy of the rules on the splitting of joint pattas will be placed on the Table of the House; and

(c) whether the Government have sanctioned the necessary staff to carry out this purpose?

A:–

(a) The Board of Revenue has issued suitable instructions to all Collectors in the matter.

(b) The Splitting up of Joint Pattas Rules, 1965 have already been placed on the Table of the House on 5–8–1965. A copy will, howevere, be kept in the Library of the Legislature Secretariat.

(c) Yes Sir,

SURVEY OPERATIONS IN CHEMUDU ESTATE

132—

*56 (M) Q.– Sri K. Govinda Rao:– Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether survey operations have been finalised in Chemudu estate villages in Visakhapatnam district and notices under Section 13 of the Madras Survey of Boundaries Act have been served;

(b) if so, when;

(c) whether the above notices have been served whout incorporating the survey errors which are in the process of being rectified by the staff specially engaged for rectification; and

(d) what is the expenditure incurred on this special staff since 1963?

A:–

(a) & (b) Yes Sir. Final notification under section 13 of the Survey and Boundaries Act 1928, was issued on 16–11–1966, in respect of 11 villages,

(c) Due to inadvertance, the rectification results were not incorporated in the records before the notification under section 13 was issued.

(d) Rs. 13,761.44 Paise.

SUB-DIVISION OF JOINT PATTAS IN CHEMUDU ESTATE

133—

* 51 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether any represention has been received by the Government in the first week of March, 1967 from Sri K. Govinda Rao, M. L. A., Anakapalli, requesting that the sub-division of joint pattas may be carried out in Chemudu Estate villages where the survey staff is at present engaged in rectifying the survey errors and that the ryots are prepared to bear the necessary evidenses ;

(b) if so, the action taken by the Government thereon ;

(c) what are the names of villages in which this rectification is being carried on ; and

(d) whether there is any pr posal to wind up the work leaving the work incomplete ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The suggestion of the Member to split up Joint pattas simultaneously with the rectification of errors is not feasible as the former work has to be taken up under the Andhra Pradesh Splitting up of Joint pattas Act, 1965. As per the provisions of this Act,

Joint holdings can be sub-divided by the Survey staff only after Revenue Department have passed orders for the same. Also no rectification work is being carried now.

(c) Rectification work was already completed in the following villages of Chemudu Estate:

1. Rajupalem. 2. Mantripalem. 3. Venkatapuram. 4. Verudupalli. 5. Vellluru. 6, Vadrupalli. 7. Nagavaram. 8. Nagulapalli, 9. Vompolu. 10. Ummalada, 11. Pattipalli, 12. Mungapaka. 13. Barinkam.

No rectification work was involved in other villages.

(d) Does not arise.

PROCUREMENT OF PADDY

134—

* 55 (R) Q.—Sarvasri S. Jagannadham, P. Gunnayya :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether the Government has given any instructions to the Collectors or any autrority to procure paddy from the ryots or anybody ;

(b) if so, what is the basis on which such procurement is made ; and

(c) whether the hon. Minister be pleased to place on the Table of the House, orders or other instructions communicated to the Collectors relating to procurement mentioned in clause (a) ?

A :— (a) Yes, Sir.

(b) Availability of large stocks of paddy with big producers and dealers.

(c) A copy of the instructions is placed on the Table of the House.

GOVERNMENT MEMORANDUM NO. 1496/CS. 1/67-1. DATED 14TH APRIL, 1967 PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE [VIDE ANSWER TO CLAUSE (C) OF L. A. Q. NO. 134 (*55-R)]

Sub :- CIVIL SUPPLIES – PADDY – REQUISITIONING OF PADDY STOCKS FROM BIG PRODUCERS – INSTRUCTIONS – ISSUED

The Government have decided that paddy should be requisitioned from big producers in the State when necessary in order to meet the rice requirements of the State and that there should be, however, no harassment of small producers under any circumstances. Great care should be taken in this regard, and also to avoid requisitioning any quantity of paddy / rice from producers which is bonafide needed by them for domestic or agricultural purposes. The District Collectors are, therefore, requested to keep in view the above instructions and take necessary action for requisitioning paddy stocks

from big producers under the provisions of clause 4 (1) of the Andhra Pradesh Paddy and Rice (Declation and Requisitioning of Stocks) Order, 1966.

2. The District Collectors are also requested to issue suitable instructions to their subordinate officers in the matter.

PAPER INDUSTRY

135—

* 221 Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with the Government to start an Industry for the production of paper at Sathyavedu taluk in Chittoor district ; and

(b) if so the details thereof?

A :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

SANDAL WOOD OIL INDUSTRY

136—

* 221 (A) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with Government to start an Industry for the production of Sandal Wood oil in Sathyavedu taluk of Chittoor district ;

(b) if so, the details thereof ; and

(c) if not, whether the Government propose to take up the same now ?

A :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

STARTING OF INDUSTRIES

137—

* 717 Q.—Sri K. Rajamallu (Chinnur) :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

what are the industries proposed to be set up under the Small Scale Industrial Development Scheme in the State during 1967–68 ?

A.—There are no proposals at present to set up any new Industries under the Small Scale Industrial Development Programme during 1967–68 by Government.

USE OF EARTHEN PANS IN JAILS

138—

* 377 Q.—Sri N. Raghava Reddy (Nakrekal) : Will the hon. Minister for Prisons be pleased to state :

(a) whether the Government is aware of the fact that earthen pans are being supplied to the prisoners for taking their meals ;

(b) whether they are supplied with the approval of the Governmet ; and

(c) whether there is any proposal for supplying alluminium pans instead of the earthen pans ?

A :—

(a) No ;

(b) Does not arise.

(c) Since prisoners are provided with alluminium mugs and plates, the question of suppling alluminium pans instead of earthen pans does not arise.

ENQUIRY AGAINST THE WOMEN WELFARE DEPARTMENT

139—

* 194 Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether the Three-man Committee which had been appointed by Government earlier to enquire into the allegations made against the Women Welfare Department has submitted its report ; and

(b) if so, what is the action taken ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The information is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L. A. Q. No. 139 (194)]

The Three Man Committee constituted by Government to make a detailed examination of the working of the Women's Welfare Department submitted its report. Taking into consideration the recommendations made by the Committee, Orders were issued in the following Government orders.

(a) Reorganisation of the Regional set up of the Women's Welfare Department.	G. O. Ms. No. 3320, Education Dt. 12-12-1964.
(b) Redesignation of the posts of Assistant Women's Welfare Officers as District Women's Welfare Officers.	
(c) Touring of the Director and the Regional Assistant Directors.	

(d) Delegation of financial and administration powers to the Officers of the Women's Welfare Department,	G. O. Ms. No. 1706 Education, Dated 15-6-1965.
(e) Upgrading the posts of District Women's Welfare Officers to Gazetted cadre	G. O. Ms. No. 2161, Education, Dated 2-8-1965.
(f) Unification of Scales of different posts in the Women's Welfare Deparment.	G. O. Ms. No. 2612, Education, Dated 21-9-64.

Copies of the above Government Orders are enclosed.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT

Womens Welfare Department Re-organisation Recommendation of Committee Orders Issued

EDUCATION (SW) DEPARTMENT

G. O. Ms. No. 3320. Dated : 12-12-1964.
Read the followidg:-

1. G. O. Ms. No. 1393 Education (SW) Department, Dated 22-5-1964.
2. G. O. Ms. No. 1393, Education (SW) Department, Dated 22-5-1964.

ORDER:

In supersession of the orders issued in G. O. Ms. No. 1392, Education (SW) Department dated 22-5-1964 and G.O. Ms. No. 1393, Education (SW) Department dated 22-5-64 the following revised orders are issued :—

In G. O. Ms. No. 2222, Education (SW) Department dated 31-8-1963 the Government have constituted a Three man Committee consisting of the Director of Social Welfare, the Financial Adviser (Education) and Deputy Secretary (Social Welfare) Education Department, to make a detailed examination of the working of the Women's Welfare Department and make suitable recommendations for improving the general working of the Department and other connected matters. Thd committee has submitted its report to Government. The Government have very carefully considered the report and recommendations of theCommittee and pass the following orders:

There will be three Regional Assistant Directors of Women's Welfare at the following places with jurisdiction as specified below:—

1. Regional Assistant Director at Hyderabad.	All the nine Telengana Districts.
2. Regional Assistant Director at Vijayawada.	Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari West Godavari and Krishna Districts.

3.	Regional Assistant Director at Kurnool	Kurnool, Guntur, Nellore Chittoor, Cuddapah and Ananthapur Districts.

There will be one Assistant Director, Women's Welfere at the Headquaters in the Directorate to look after the formulation and implementation of the schemes of the Department and to assist the Director Women's Welfare in dealing v ith correspondence.

The Assistant Women's Welfare officer will be designated as District Women's Welfare Officers with jurisdiction over their respective districts.

The Director of Women's welfare should tour all the 20 Districts in the State atleast once in a year. The Regional Assistant Directors and the District Women's Welfare Officers should tour in their respective jurisdiction for minimum period of 90 days in every half year. The Director and Regional Assistant Directors should attend the Zilla Parishad meetings and District Women's Welfare Officers, the Panchayat Samithi Meetings in their jurisdiction,

(By order & in the name of the Governor of A. P.)

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH ABSTRACT

Women's Welfare Department Establishment – Delegation of certain financial and administrative powers to the Director of Women's Welfare and the District Officers of the Women's Welfare Department.

EDUCATION (SW) DEPARTMENT

G. O. Ms. No. 1706. Dated : 15th June, 1965.
Read the following :—

1. From the Director of Women's Welfare Lr. No. 7123-A 1/64, Dated 13-4-1964.
2. From the Director of Women's Welfare Lr. No. 17190/B2/64, Dated 19-8-1964.

ORDER:

In G O. Ms. No. 2222, Education Dated 31-8-1963, the Government constituted a Three-Man-Committe consisting of the Director of Social Welfare, the Financial Adviser (Edn.) and the Deputy Secretary, Education Department to make a detailed examination of the working of the Women's welfare Department and to make suitable recommendations for improving the general working of the Department and other connected matters. The Committee suggested among other matters that certain financial and administrative powers now exercised by the Director of Women's Welfare may be delegated to the Regional Assistant Directors and the District Women's Welfare Officers of the Women's Welfare Department. The Director of Women's Welfare in her letters cited has also suggested delegation of certain financial and administrative powers to the District Officers of the Women's Welfare Department. The Government have carefully examined the suggestions made by the Three-

Man Committee and those made by the Director of Women's Welfare and accordingly delegate the financial and administrative powers as specsfied in Anexures to this order to the Director of Women's Welfare the Regional Assistant Directors., Superintendents, State Homes and Service Homes and the District Women's Welfare Officers.

2. The delegation of powers ordered in para above shall come into force with immediate effect and shall be for a period of two years in the first instance.

3. This order issues with the concurrence of the Financial Adviser (Education) vide their U. O. No. 1616-FA (Education) 65-1, Dated 26-5-1965.

(By order & in the name of the Governor of A.P.)

STATEMENT SHOWING THE DELEGATION OF POWERS TO THE DIRECTOR OF WOMEN'S WELFARE AND SUBORDINATE OFFICERS IN THE WOMEN'S WELFARE DEPARTMENT.

Financial Powers :	Officer to whom the delegation is ordered :
1, Financial powers to incur expenditure on the following items, subject to the provision in the Budget :—	
(a) Petty construction and repairs Rs. 250/–in each case	Regional Assistant Director of Women's Welfare.
(b) Sanction of rents for building occupied bo offices and institutions within the region up to Rs. 100/– per month, subject to the prodnction of Public Works Department Certificate.	-do-
(c)Sanction of repairs to sewing machines, equipment and games material upto Rs. 30/—in each cese	District Women's Walfare Officers.
2. Shifting of Women's Welfare Branches and Tailoring and Dressmaking Centres from village to village within Panchayath Samithi to another Panchayat Samithi on administrative grounds in cosultation with the Block Development Officer, or the Secretary, Zilla Parishad, as the case may be	-do-
3. Sanction of T. A. Bills of all nongazetted staff working in the Region.	Regional Assistant Director of Women's Welfare.

Sl. No.	Sanction for purchase of the following, subject to the budget provision :	Dist W.W.Os	Supdt. Service Homes	Regional Asst. DrW.W.	
1.	Equipment and machinery	100	100	400	1000
2.	Medicines	50	50	100	200
3.	Clothing & Bedding	100	100	200	1000
4.	Raw materials for production Units, Training Centre, Women's Welfare Branches and other Units	100	100	200	1000
5.	Books, Papers and periodicals	50	50	100	300
6.	Games, sports & Phyical exercise materials	50	100	200	500
7.	Gramaphone Records & needles	25	25	50	100
8.	Rehabilitation charges of inmates of Service Homes, State After Care Homes	..	100	..	300
9.	Books, Note Books, Slates chalk-pieces and other materials	50	100	100	200

ADMINISTRATIVE POWERS :	Officer to whom the delegation is ordered :
1. Transfer of L.D.Cs., L.D.Cs.-cum-Typists, Women Welfare Organisers, Maternity Assistants, Craft Instructresses (in the scale of Rs. 80 135 & Rs. 75-100) on the basis of reports of Dist. Women's Welfare Officers within the region, except those working in the State Homes and Service Homes.	Regional Assistant Director of Women's Welfare
2. Sanction of Earned leave and Medical leave for a period not txceeding two months to L.D.Cs. L.D.Cs. -Cum-Typists, Typists, Women's Welfare Organisers, Maternity Assistants, Craft Inductresses (in the scale of Rs. 80-135 and Rs. 75-100) within the region, except those working in State Homes & Service Home.	
3. Sanction of Earned leave and Medical leave for a period not exceeding two months to the L.D.Cs. L.D.Cs.—Cum—	

Typists, Store Keepers Typiits, Asst. Cutters, Skilled tailors, Embroidary Asst. and Chaft Instructresses (in the scale of Rs. 80-135 and Rs. 75-100) working in the State Homes.	Superintendent, State Home.
4. Sanction of Casual Leave to Iaison Officers, Superintendents Children Homes, U.D.Cs. L.D.Cs. L.D.Cs.—Cum-Typists, L.D.Cs - cum-Store—Keepers Women's Welfare Organisers Maternity Assistants, Craft Instructresses, Matrons, except those working in State Home.	Dist. Women Welfare Office
5. Sanction of casual leave to staff working in the State Homes	Superintenden State Home;
6. Sanction of casual leave to staff working in the Service Homes.	Superintendent, Service Home.
7. Sanction of casual leave to District Women's Welfare Officers.	Regional Assistan Director of Women' Welfare.

Women's Welfare Department- Reorganisation of the Department at the District Level–Proposals for up-grading the post o District Women's Welfare Officers to Gazetted one Orders–Issued

EDUCATION (SW) DEPARTMENT.

G. O. Ms. No, 2161. Dated the Aug : 2, 1965
Read the following :-

From the Director of Women's Welfare Lr. No. 118–A 1/63 Dated 8–11–1963.

ORDER :

In order to increase the efficiency of the staff of the Women's Welfare Department, especially at the District Level it has been suggested to have re-organised staffing pattern to remove the existing various handicaps. In this view the Planning Department have suggested that the Assistant Women's Welfare Officer now District Women's Welfare Offieer may be given a Gazetted status and she may be givan a Vehicle for promt touring and a Personal Asst. (Lady or Male) of a Deputy Tahsildar grade to assist her in the day to day work. The Director of Women's Welfare was consulted on the above suggestions.

The Three-man Committee which was constituted by Government to make a detailed examination of the working of the Women's Welfare Department also made the following recommendations among other matters :—

(i) The Assistant Women's Welfare Officer should be made a Gazetted Officer ;

(ii) The need for providing Jeeps to the Assistant Women's Welfare officers does not require a special pleading. Any Officer today is hampered for want of a Vehicle for moving in his jurisdiction, but this becomes a greater handicap in the case of a Lady Officer. A priority programme of providing Jeeps to all Assistant Women's Welfare Officers should be prepared and implemented during the Fourth Plan Period ;

(iii) The Pay scales of Assistant Women's Welfare Officers (i. e., Rs. 180-375) is perhaps the lowest for any District Officer, After taking all aspects into consldration the Committee feel that it may be enhanced to Rs. 250-400. the scale of the Gazetted Tahsildars with effect from Ist April, 1964.

In order to faciliate inter-transfer of District Officers of the Women's Welfare Department, the Government have issued orders, unifying the scales of pay of the posts of District Women's Welfare Officers, Asst. Superintendents, State Hones and Superintendents, Service Homes. The revised scales sanctioned for the above three categories of posts is Rs. 200-400.

The Government observe that it is quite important that these officers in view of the nature of duties they perform and the extent of their jurisdiction, should be accorded Gazetted status. They will function more effectively and the present state of rather low discipline in the Women's Welfare Department will considerably be improved by declaring the District Women's Welfare Officers Gazetted on their present scale of Rs. 200-400. The Government, therefore, in relaxation of the orders issued in G. O. Ms. No. 33, Finance Department dated the 2nd Febraary 1962. direct that the District Women's Welfare Officers shall be given a Gazetted status in their present scale of Rs. 200-400.

It is also made clear to the District Women's Welfare Officers that they would not press for any additional emoluments on the ground that they have been made Gazetted Officers.

As regards the suggestion for providing Vehicles to the District Women's Welfare Officers and for the creation of the post of Personal Assistant, these suggestions can be considered during the Fourth Five Year Plan period, as suggestrd by the Three-man Committee.

(By order & in the name of the Goveroor of A. P.)

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH EDUCATION (S. W.) DEPARTMENT

ABSTRACT.

Women's Welfare Department—Unification of Scales of different posts in the Women's Welfare—Orders—Issued.

G. O. Ms. No. 2612. Dated : September, 21, 1964

428—5

ORDER :

In the Women's Welfare Department there are several posts with different scales, as indicated below :—

Name of the posts	No. of posts.	Scale of pay.
Director of Women's Welfare	1	Rs. 600 1000
Asst. Directors of Women's Welfare	4	Rs. 325–500
Superintendents State Homes	4	Rs. 250–20–450–25–500
Asst. Superintendents State Homes	4	Rs. 220–10–320
Superintendents Dist. Shelters	4	
Asst. Women's Welfare Officers (Dist. Women's Welfare Officers	20	Rs. 180–7 1/2–210-10
Superintendents Service Homes	3	300–15–375.

In order to facilitate inter-transfer of Officers in the Women's Welfare Department it is considered necessary to evolve a rational pattern In G. O. Ms. No. 2222, Education Dt. 31–8–1963 Government constituted a Three-Man-Committee. consisting of Director of Social Welfare Financial Advisor (Education) and Deputy Secretary, Education (Social Welfare) Department to make detailed examinotion of the working of the Women's Welfare Department. The Three Man Committee has, among other matters recommended that the Pay Scales of the Officers in the Women's Welfare Department with similar or near similar responsibilities should be the same to facilitate intertransfer of Officers and their acquiring necessary experience in all branches of the Department.

The Government have considered the matter and accordingly direct that the scales of pay of the following posts in the Women's Welfare Department should be revised as under :–

Name of the post	Present scale of pay	Revised Scale.
Asst. Director of Women's Welfare	Rs. 325–500	Rs 325-20-525
Superintendent State Homes	Rs. 250–500	
Asst. Superintendents, State Homes.	Rs. 220–10–320	
Asst. Women's Welfare Officers (Dist. Women's Welfare Officers)	Rs. 180–375	Rs. 200–400
Superintendents Service Home	Rs. 180–375	

The additional expenditure should be met by reappropriation from the savings of Women's Welfare Department during the current year and debited to "39. Miscellaneous, Social and Developmental Organisations. d. Misc. A. Department of Women's Welfare. 1. Director of Women's Welfare". The Director of Women's Welfare should submit proposals immediately for making necessary provision in the Budget Estimates for 1965 66.

The Director of Women's Welfare is requested to examine the question of framing the Common Seniority List of the incumbents for each of the two cadres and submit proposals to Goverment immediately.

This order issues with the concurrence of Finance (PC) Department U. O. No. 2311/PC/64, Dated 25-8-1964.

(by Order and in the name of the Governor of Andhra Pradesh)

SALE OF NEERA

140—

*201 Q.— Sri T. C. Rajan:— Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(a) whether the Government has permitted to sell neera even after 11 O' clock by which time it would become toddy; and

(b) if not, what action does the Government propose to take on those who sell neera after 11 O'clock?

A:—

(a) There in no time restriction for the sale of neera but it can be sold only before fermentation. When the neera gets fermented and becomes toddy, it cannot be sold as it is an offence under the Prohibition Act.

(b) Does not arise.

PRIVILEGE MOTION

re : RETRENCHMENT OF GOVERNMENT EMPLOYEES

Sri C. V. K. Rao :— Sir, I have given notice of a privilege motion under Rule 173 of the A. P. Assembly Rules.

Mr. Speaker :—I will go through your notice.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు: —అధ్యక్షా, ఇక్కడ మన శాసన సభలో Interim Budget మనము pass చేశాము. అందుచేత ఈ శాసన సభ సంపూర్ణంగా ఆమోదించి, ఈ రాష్ట్ర పరిపాలనా వ్యవస్థను అంతటిని నడపడానికి డబ్బును pass చేసింది. ఆ డబ్బును pass చేసిన తరువాత అధికారము highest executive cabinet కు దానిని అమలు పెట్టవలసినటువంటి బాధ్యత ఉన్నది. అది July వరకు మనము pass చేశాము. అయితే, ఈ లోగానే వివిధ మంత్రిత్వ శాఖలవారు ఎవరినైతే ఉద్యోగములోంచి అంతాకూడా ఖర్చులు భరించాలని pass చేశామో, ఆ న్యాయ సూత్రాన్ని అధర్మమైనటువంటి తీర్మానాన్ని సరుకు చేయకుండా వివిధ శాఖలలో, Engineering, Revenue, Agriculture, Veterinary Municipalities వగైరా అన్నిచోట్ల కూడా employees ను పనినుంచి తీసివేసి అసలు మనం pass చేసిన తీర్మానానికే విరుద్ధంగా ఈ పరిపాలనా యంత్రాంగములో మూలమైనటువంటి సిబ్బంది జీతములపైన గొడ్డలిపెట్టు పెట్టడము అసలు శాసనసభయొక్క హక్కుమ తిరస్క

రించడమే అయింది. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు, వారి సహచరులు వారు చేశారని నేను భావిస్తున్నాను. కనుక ఈ Privilege Motion ను Privilege Committee కి పంపడానికి నేను దీనిని తమముందు తీసుకొనివచ్చాను.

Mr. Speaker .—What has the hon. Chief Minister got to say about this ? It is against the entire Ministry.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Privilege ఏమి ఉన్నదండి దీంట్లో. I thought he was speaking something. Is it against this Ministry?

Sri C. V. K. Rao:— Can I move a breach of privilege motion against some other Ministry; this is our Ministry and it is against Sri K. Brahmananda Reddi's Ministry.

Mr. Speaker:— There is one point on which I would appeal to the House. I want all the Members to seriously realise the value of time of this House. Members have got a right to raise points of order, give notice of breach of privilege motions, or whatever it may. But I would appeal to every Member to consider twice before giving notice. I may tell the Members that we are spending Rs. 4000/- every day towards payment of D. A. to the Members and we are working for 300 minutes a day on the average and every minute costs about Rs. 14/- for the public exchequer. I want the Members to realize the value of time. If there is time and if they really feel that the House has been brought into contempt by certain act of any person, individual or by group of persons, they are at liberty to do so. I only make a sincere appeal to all the Members to realize the value of time of this House. Beyond that I have nothing to say.

Sri C. V. K. Rao:— Here the question is that thousands of employees are retrenched.

Mr. Speaker:— I will consider about it; I will go through the notice and see if there is a prime facie case.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తనకు చెప్పింది ఒప్పుకొంటున్నాను. కాని ఒక point లో అనుమానం ఉన్నది. ఇక్కడ money అనేది consideration కాదు. ' Value of the time of the Houses ' అంటే ఒప్పుకొంటాము. కాని డబ్బు అనేది ప్రధానముకాదు.

Mr. Speaker :—The other is equally important.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Value of the time of the House is more important.

Mr. Speaker :—It may not be proper to waste our time and make the Government spend money. That is what I was saying.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మీరు చెప్పింది correct. దానిలో ప్రధానమైంది House time. Houses time చాలా valuable అనేది మేము అంగీకరిస్తాము. కాని ఇక్కడ money consideration ముఖ్యంకాదు. Value of the time of the House is greater than any other thing.

Mr. Speaker :—The secondary consideration is money also.

POINT OF INFORMATION

re : THEFT OF CERTAIN ARTICLES FROM THE SALARJUNG MUSEUM

(శ్రీ బి. అచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మన పత్రికలలో సాలార్ జంగ్ మ్యూజియంలో 49 చిత్రాలు పోయినాయని ప్రటించబడింది, దానికి C.I.D. వారు enquiry చేస్తున్నారు అని ఒక వార్త వచ్చింది. మన national property గా ఉన్నటువంటి దీంట్లో ఈ విధంగా జరగడం అనేది ఒక serious matter అనుకొంటాను. మరి దీనిని గురించి మంత్రిగారు ఏదైనా సెలవిస్తారా?

Mr. Speaker:— Who is the concerned Minister?

Sri K. Brahmananda Reddy:— The concerned Minister is the Minister for Education. Anyway I take notice what the hon. Member has said and try to find out.

ANNOUNCEMENTS

re:- ELECTIONS TO THE STATE LIBRARY COMMITTEE

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that the following candidates have been nominated for election to the State Library Committee:—

1. Sri V. Palavelli
2. Sri D. Perumallu
3. Sri K. S. Narayaua
4. Sri K. Ramachandra Reddy

As the number of candidates nominated is equal to the number of vacancies to be filled, viz. four, I hereby declare them to have been duly elected to the State Library Committee.

re:- ELECTIONS TO THE BOARD OF INDUSTRIES

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that the following candidates have been nominated for election to the Board of Industries:

1. Sri N. Ramulu
2. Sri A. Ramachandra Reddy

As the number of candidates nominated is equal to the number of vacancies to be filled, v z. two, I hereby declare them to have been duly elected to the Board of Industries.

re:- ELECTIONS TO THE ZONAL DIVISIONAL RAILWAY USER'S CONSULTATIVE COMMITTIES

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that the following candidates have been nominated for election to the Zonal/Divisoinal Railway Users' Consultative Committees:

Name of the Member	Name of the Committee
1. Smt. T. N. Anasuyamma	Zonal Railway Users' Consultative Committee, Southern Railway.
2. Smt. B. Sarojini Devi	Zonal Railway Users' Consultative Committee, Central Railway.
3. Sri S. Jagannadham	Zonal Railway Users' Consultative Committee South Eastern Railway
4. Sri S. R. A. S. Appala Naidu.	Divisional Railway Users' Consultative Committee, Waltair Division.
5. Sri Ch. Venkata Rao	Divisional Railway Users' Consultative Committee, Vijayawada Division.
6. Sri V. Rama Rao	Divisional Railway Users' Consultative Committee, Secunderabad Division.
7. Sri N. Ramachandra Goud	Divisional Railway Users' Consultative Committee, Guntakal Division.

As the number of candidates nominated is equal to the number of vacancies to be filled, I declare them to have been duly elected to the respective Zonal / Divisional Railway Users' Consultative Committees.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Fire Accidents In Baruva And Sompeta Taluks of Srikakulam Dt.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఇటీవల జరిగిన fire accidents విషయంలో మన గుంటూరు, విజయవాడలో జరిగినటువంట ఘోరమైనటువంటి దుస్సంఘటనలు, తదుపరి ఇటీవలనే మన సోంపేట తాలూకా, బారువలోను, ఇచ్ఛాపురం తాలూకాలో బూర్జువాడలోను శ్రీకాకుళం తాలూకాలో, కళింగపట్నం, మధుర, మచ్చిలేశ అనే గ్రామాలలో ఈ దుస్సంఘటనలు జరిగినాయి. ఇది జరిగినవి కాదు. ప్రతి ఏటాకూడా కాలిన ఊరే కాలుతూ ఉండడం జరుగుతున్నది. దీనిమీద ప్రభుత్వము వారియొక్క rules ప్రకారంగా పూర్తిగా పీదవాళ్లు అయితే 50 రూపాయలు, మరికొంత ఉన్నటువంటివారు అయితే అంచే మరీ పేదవారు కాకుండా ఉన్నవారికి 30 రూపాయలు ఇచ్చే విధంగా ఒక provision మాత్రం ఏర్పాటు చేసివారు. దాని ప్రకారం ఏదో సహాయం జరుగుతున్నది. కాని ఈ విషయం ప్రభుత్వము serious గా తీసుకొని, తిరిగి ఇటువంటి సంఘటనలు repeat కాకుండా ఒక శాశ్వతమైన నివారణ మార్గం గురించి చర్యలు తీసుకోవలసిని ఎన్నిమార్లు ప్రభుత్వానికి నివేదించి, పెచ్చురిం

చినా ప్రభుత్వము దానికి తగినటువంటి పరిశీలన చేయడానికి పూనుకోకపోవడం శోచనీయం. ప్రభుత్వము ఇంతవరకు ఈ fire accidents relief గురించి ఖర్చు పెడుతున్నటువంటి మొత్తాలుచూస్తే ప్రతి ఏటా కనీసం 10 లక్షలు దాటుతూనే ఉన్నది. అందువల్ల ఈ విధంగా ప్రతి ఏడాది కూడా కాలిన ఊరే కాలుతూ, ప్రతి సంవత్సరం ఈ విధంగా recurring expenditure 10 లక్షలు ఖర్చుపెట్టే పరిస్థితి లేకుండా, తాము చేస్తున్నటువంటి సహాయము ఒక సుస్థిరమైన పద్ధతిలో ఆలోచించాలి. దీన్ని గురించి పూర్వపు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ స్థాయిలో కొన్ని సూచనలు పరిశీలింపబడి ఆర్థికంగా అది ఆమోదము పొందవలసిన సందర్భంలో అవి నిలుపబడి ఉన్నది. దానిని గురించి ఒకసారి పునరాలోచన చేస్తే ప్రభుత్వానికి నష్టం లేకుండా తాము యిస్తానాడు యిస్తున్న రు. 50 లతో మరో 10, 15 లు చేర్చి మరికొంత లోన్‌గా పెట్టి fire proof material తో కాలిపోయిన ఇళ్ళు కొరిగి reconstruction చేసుకునే అవకాశం కలిగిస్తే ఆ లోను ఏ విధంగా వసూలు చేయాలనే సమస్యమీద ప్రభుత్వంగాని, ఆర్థిక శాఖగాని సంకోచిస్తున్నట్లుగా నాకు తెలిసినంతవరకు భోగట్టా విశ్వాసముగా చెప్పగలుగుతున్నారు. ఏ ఇంటిమీద ఆధారపడి అక్కడ ఉన్న స్థానిక పంచాయితీవల్లగాని, లేక స్థానిక తాసిల్దారువల్లగాని, వారు యిచ్చిన అప్పు ననుసరించి 10 ఏళ్లలో వారు recovery చేసుకొనుటకు వీలుగా నెలకు రెండు రూపాయలో, మూడు రూపాయలో ఎంతో నిర్ణయించి recovery చేయడానికి అవకాశం ఉంది. ఇవాళ ఉదయం రేడియోలో ఒకవార్త విన్నాము-ప్రధాన మంత్రిగారు యిటీవల ఆంధ్రదేశంలో జరిగిన అగ్ని ప్రమాదాల సహాయార్థం ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారు కోరగా ఒకలక్ష రూపాయలు Prime Minister's Relief Fund నుంచి contribution పంపినట్లు — విన్నాము. అది వీరికి communicate అయిఉంటుందనే అనుకొంటున్నాము. దానిని ఏవిధంగా వినియోగంచేయడమనేది ఒకటి 2) వ్యవసాయశాఖా మంత్రిగారిని నేనొక representation యివ్వడం జరిగింది. మొన్న మొన్నవే కాలిపోయిన సంఘటనలలో పూర్తిగా వారి ఇళ్లలో ఉన్న విత్తనాలన్నీ దగ్ధమైనవి. ఇప్పుడు వ్యవసాయం ఆరంభమైనది. వారం రోజులలో విత్తనాలు వేస్తేగాని లేకపోతే transplantion అవకాశం ఉండదు. వారికి విత్తనాలు సప్లయి చేయమని చెబితే డైరెక్టరుగారికి డైరెక్షన్ యిచ్చినట్లున్నారు. డైరెక్టరుగారినుంచి వాకువచ్చిన సమాధానంచూస్తే — మాకు free గా యిచ్చే స్కీము లేదు, లోనుగా యివ్వడానికి అవకాశం ఉంటే పరిశీలించమని డిస్ట్రిక్ట్ అగ్రికల్చర్ ఆఫీసరుకు పంపామని వాకు సమాధానం వచ్చింది. ఆది ఎంతవరకు అమలులోకి వస్తుందో సందిగ్ధ పరిస్థితిలో ఉన్నది. ప్రతి సంవత్సరం అగ్నిప్రమాదాలవల్ల జరిగే national wealth నష్టాన్ని శాశ్వతంగా నివారించడానికి మార్గాలు ఆలోచించవలసివడిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

Sri V. B. Raju :—Sir, in the fire accident which occurred on 6-6-67 in Baruve village, 646 houses and 80 sheds were gutted. Some houses had to be pulled down. Two women died. Two per-

sons were injured. The estimated loss was Rs. 2, 30,000. Monetary relief to the tune of Rs. 32,586 was granted to these eligible victims.

ఈ రకంగా వెంటనే ఆర్థిక సహాయం యితర సహాయం చేయబడింది. గతంలో వున్న దురదృష్టవశాత్తు యీ సంవత్సరం ఎక్కువ Coastal belt లోనే విపత్కర ప్రమాదాలు జరిగాయి బోర్డు మెంబరు, సెక్రటరీ, అందరితో సరిపి పరిశీలించారు. అత్యవసరంగా relief యివ్వాలన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధాన మంత్రిగారికి, 5 లక్షలు సహాయం చేయవలసినదిగా గట్టిగా ఉత్తరం వ్రాశారు. లచ్చన్నగారు చెప్పిన రేడియోవార్త మాకు యింకా ఉత్తరం రూపంగారాలేదు. మీరు చెప్పినట్లు నాలుగయిదు విషయాలలో మనం శ్రద్ధ వహించవలసి యుంటుంది. Long range plan Fire proof material Cheap material దొరికే అవకాశం ఉన్నదని ఒకసారి శ్రీ కే. యల్. రావుగారు సెలవిచ్చారు. అప్పుల ద్వారా అటువంటి material అంద జేయగలమా అనే విషయం పరిశీలించబడుతోంది. Fire Brigade orgasniation విషయం ఉన్నది నెప్పు అంటుకున్నదని తెలియగానే అక్కడకు వెళ్లడంలో ఆలస్యం అవుతోంది; అక్కడ నీరు దొరుకుతుందో లేదో తెలియదు. ఇటువంటి వాటికి సరైన ఏర్పాట్లు చేసి ఉంచాలనే Fire Brigade Organisation ను బాగుపరచడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. Fire fighting eqvuipment చిన్నది—పంచాయతీలకు యిచ్చి ఆ ఏర్పాటు చేయాలని ముఖ్యంగా రెండిళ్లు తగులబడుతూనే wire ropes పెట్టి లాగితే తక్కినవి అంటుకోవు; pilitary organisation లో అటువంటి equipment ఉంటుంది. ఈ equipment ప్రతి పంచాయితీకి యిచ్చి firefightng squad—Volunteer గా నలుగురయిదుగురు యువకులకు ప్రతిపంచాయతీలో ట్రైనింగ్ యిచ్చి చేయడానికి వీలుంటుందేమో ఆలోచించబడుతోంది. ముఖ్యంగా యీ fire accident, floods, dronght యిటువంటి calamities రాష్ట్రంలో జరుగుతుండటంవల్ల non-official సహాయంతో ఒక organisation promote చేసి rifles ద్వారా, యితర మార్గాలద్వారా, ఎక్కువ నిధులు సేకరించి చేయాలని, relief వెంటనే కావాలి కనుక యిటువంటి organisation ను ప్రజల పక్షాన చేస్తే బాగుంటుందని దీర్ఘకాల పథకం కోసం ఆలోచన జరుగుతోంది? అది తయారయిన తరువాత శాసన సభముందు పెట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తాను.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :— Prime Minister Relief fund నుంచి order వచ్చిన తరువాత వీరందరూ దానివల్ల కొద్దోగొప్పా సహాయం పోందే అవకాశం కలిగిస్తారా. సోంపేటలో ఉన్న fire station లో fires సందర్భంలో out of order గా పడి ఉన్న సంగతి ప్రభుత్వ నోటీసులో ఉన్నదా.

(శ్రీ వి. బి. రాజు :— చాల కంప్లైంట్సు వస్తున్నవి. అది పోలీసు డిపార్టుమెంటు క్రింద ఉన్నది. ఒకరి నుంచి instruction వెళ్లడం, మళ్లీ యింకొకరి నుంచి ఆర్డర్సు తీసుకోవడం—యీ బాధలు ఉన్నవి. ఇది ఎవరి క్రింద తీసుకోవాలి, ఏ ప్రకారం streamline చేయాలి, ఎట్లా బాగుచేయాలి

అనేది ఉన్నది. వారి చెప్పిన విషయాలూ నోటీసులో లేదు, Eemergency equipment ఉంచాలనేది ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నది. Prime Minister's Relief Fund, సహాయార్థులు నుంచి కూడ సహాయం వస్తూంది. అధికంగా సహాయం చేయడానికి కలెక్టరుగారి రిపోర్టు అడిగాము వారు రిపోర్టుపంపుతారు. సహాయం చేయబడుతుంది. Prime Minister's Relief Fund నుంచి మాకు వచ్చిన తరువాత, ఎక్కడ ఎక్కువ నష్టమైనదో, ఎక్కడకు తొందరగా relief పంపవలెనో అక్కడకు పంపడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

re :—IMMEDIATE NEED FOR DISTRIBUTION OF SEEDS AND AGRICULTURAL IMPLEMENTS TO THE VICTIMS OF FIRE ACCIDENTS IN KHAMMAM DISTRICT.

(శ్రీ వి. బి. రాజు :—Agricultural implemants కోసం, seeds కోసం distressed loans provision ఉన్నది. రు. 200 ల వరకు loan యివ్వ వచ్చును. కలెక్టరు నుంచి రిక మెండేషన్సు ప్రభుత్వానికి రాగానే distressed loans కింత fund allot చేయడం జరుగుతూ వచ్చింది.

PAPER LAID ON THE TABLE

re : Amendment to the Rules regulating the grant of holidays to the offices and institutions under the Control of the Municipal Corporation of Hyderabad,

The Minister for Municipal Administration and Forests (Sri N. Chenchurama Naidu) :—Sir, I beg to lay on the Table the amendment made to the Rules regulating the grant of holidays to the offices and institutions under the control of the Municipal Corporation of Hyderabad framed under sub-section (2) of section 585 of the Hyderabad Municipal Corporation Act, 1955 (Act II of 1956) as required under sub-section (3) of section 585 of the aforesaid Act.

Mr. Speaker :—Paper laid on the Table.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH PRACTITIONERS OF INDIA MEDICINE AND HOMEOPATHY (REGISTRATION) BILL, 1967.

The Minister for Health and Medicine (Sri P. V. Narasimha Rao) :—Sir, I move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Practitioners of Indian Medicine and Homeopathy (Registration) Bill, 1967".

Mr. Speaker :—Motion moved. (Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Practitioners of Indian Medicine and Homeopathy (Registration) Bill, 1967".

The motion was adopted.

ANNOUNCEMENT

re : FORMATION OF DEMOCRATIC FRONT

Mr. Speaker :—I may inform the House that one new Party by name Democratic Front has come into existence in this House as a result of the amalgammation of Swatantra Party and Jana Congress As many as 44 members have given me a signed memorandum to recognise it as a Party called the Democratic Front. I do not know how many permutations and commutations of several Parties are going to come into existence, but anyhow. the sooner all these Parties come into existence, the better, because we have to finalise the seating arrangements of members.

Sri C. V. K. Rao :—Please give a time-limit of about an year or so for all the Oppositions to be united and for all the Ruling men to be united.

Mr. Speaker :—All Opposition Parties have now united.

Sri C. V; K. Rao :—Though they might unite with somebody else—

Mr. Speaker :—Saturday will be the last date. We want to make the seating arrangements on Sunday. So, before Saturday, such of those who want to join one or the other Party, can announce their decision.

Sri T. Nagi Reddy :—Much more important thing is as to how many of them are going to joint the Congress. Once that is decided—

Mr. Speaker :—So far as I am concerned, I am not bothered about the Congress or this or that party in this House. My only point is, such of those who want to joint this or that party might make up their mind finally before Saturday.

Sri V. B. Raju :—Some may join the Congress; we welcome them. But the name of the party will not be changed and the party continues to exist.

Sri T. Nagi Reddy :—That will make it easier for us to decide how many in the Opposition with whatever name in the parties will exist as a whole so that you may not be able to drag them still further.

Sri V. B. Raju :— Politics is dynamic; there is no time-limit. It will be a continuous process.

Sri C. V K. Rao :—It is true that the party won't be changed but the meaning of the party would be changed.

శ్రీ: జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా. గౌ బుచ్చయ్యగారు పాత చరిత్ర మరిచి పోకూడదు అన్నారు. పేర్లు మారుతూ ఉంటాయి, అవసరాలు మారుతూ ఉంటాయి, పార్టీలు మార్చుకోవటం కూడ అలవాటులో ఉన్నది. ఆది చారు గుర్తించుకోవాలి ఉంటారు.

Mr. Speaker :—Now, we will resume general discussion on the Budget.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బయట, ఎలక్షన్స్‌లో నిలబడిన పార్టీలు ఇక్కడ ఉంటే వాటికి రిక్వయిర్డ్ పర్సెంట్ 10 పర్సెంట్ ఉంటే దానిని అపోజిషన్‌గా రిగ్నయిజ్ చేస్తామని మొన్న తమరు చెప్పారు ఇపుడు యీ డెమాక్రటిక్ ఫ్రంట్—ఇన్‌సైడ్ ది అసెంబ్లీ కదా. బయట కూడానా ? కాని, ఎలక్షన్ అపుడు ఆ పార్టీ లేదు. ఇపుడు మీరు దేనిని అపోజిషన్ పార్టీగా రికగ్నయిజ్ చేస్తున్నారు ?

Mr. Speaker :—Let the hon. Member tell me which party I should recognise.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—It is not my concern.

Mr. Speaker :—What does he feel about it ? It may not be his concern; certainly, it is my concern.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మీరు చెప్పింది అది ఒప్పుకొంటాము.

Mr. Speaker : --No; it is my concern. What do Members feel about it ?

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—ఈ విషయంలో ఒక ప్రిసిడెంట్ పూర్వపు మద్రాసు రాష్ట్రంలోఉంది. పూర్వపు మద్రాసు రాష్ట్రంలో 1952 ఎలక్షన్స్ అనంతరం కమ్యూనిస్టు పార్టీతో ఎలక్ట్ అయిన కమ్యూనిస్టు స్నేహితులు ప్రజాపార్టీతో ఎలక్ట్ అయిన స్నేహితులు (శ్రీ) ప్రకాశంగారి వాయక్తిత్వం క్రింద యు.డి.ఎఫ్‌గా ఏర్పడటం, అది రిగ్నయిజ్ చేయబడటం పూర్వపు మద్రాసు రాష్ట్రంలో జరిగిన ప్రిసిడెంట్ ఉన్నది. అది మిత్రులు గోపాలకృష్ణయ్యగారికి తెలుసును అని వా నమ్మకం.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అపుడు అనేక పార్టీలు మెర్జ్ అయిన తర్వాత కె. ఎల్. పి. ఒక్కటి విడిగా ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇంత వరకు లెజిస్లేచర్‌లోగాని, బయటగాని స్వతంత్ర పార్టీ పేరుతో వారు వ్యవహరిస్తున్నారు. ఆ పార్టీకి జనకాంగ్రెస్ చేరింది.

There would not have been any difficulty because it is a politically recognised party, not only here inside but also outside.

(శ్రీ) వి. బి. రాజు :—పాలలో డికాక్షన్ కలిసిందా ? డికాక్షన్‌లో పాలు కలిశాయా ? స్వతంత్ర పార్టీలో జనకాంగ్రెస్ కలిసిందా ? జనకాంగ్రెస్‌లో స్వతంత్రపార్టీ కలిసిందా ? ఎవరిలో ఎవరు కలిశారు ?

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—కాంగ్రెసువారు కలిసారేమోనని మంత్రిగారికి అనుమానం వచ్చినట్లు ఉన్నది. ఇందులో కాంగ్రెస్ కలిసేది లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పాలల్లో నీరు కలిసిందా ? నీళ్ళలో పాలు కలిసినవా ? —వస్తేవా—I will consider about it.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1967-68 GENERAL DISCUSSION

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి ప్రతిపాదించిన బడ్జెట్ అంకెలు, అంకెల వెనక వున్న వాస్తవ విషయాలను చాలా సూక్ష్మంగా పరిశీలించిన తర్వాత మన బడ్జెటును, ప్రభుత్వం తీసుకొన్నటువంటి యీ కార్యక్రమాన్ని గురించి రాష్ట్ర ప్రజలు, సాధారణ ప్రజలు తమ కర్తవ్యాన్ని, తమ వైఖరిని స్పష్టం చేసుకోవలసిన అవసరం ఇది వరకు ఎన్నడూ ఏ బడ్జెట్ సందర్భంలో లేనంతగా యీసారి ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే యావత్ భారతదేశంలో యీనాడు ఆర్థిక సంక్షోభం రోజురోజుకూ ప్రబలిపోతూ, కేంద్రప్రభుత్వం దానిని పరిష్కరించటానికి తగు చర్యలు తీసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేయకపోవటంవల్ల—మన రాష్ట్ర కూడ అఖిలభారత ఆర్థిక విధానంలో అవినాభావ సంబంధం కలిగి, అనివార్యంగా భాగంగా ఉండవలసిన పరిస్థితిలో—ఈ రాష్ట్రంకూడ సంపూర్ణంగా నిండామునిగిన ఆర్థిక పరిస్థితిలో గందరగళంలో ఇరుక్కుపోయిందనే విషయం యీ బడ్జెట్ చాలా స్పష్టంగా చాటిచెబుతున్నది. ఇకముందైనా మనం ప్రణాళికాబద్ధమైన కార్యక్రమాలను ఆర్థికవిధానంలో ఏర్పాటుచేసుకొంటామనే ప్రసంగాలు చేయటం మానుకొంటే ఇప్పటికైనా మన దేశానికి మనం న్యాయం కలుగజేసినవారము అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. మన దేశం స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకొన్న తర్వాత—ఆర్థిక పురోగమనానికి ప్రయత్నంచేసేటప్పుడు ఆర్థిక ప్రణాళికలను రూపొందించుకోవటం అన్న మంచి సాంప్రదాయాన్ని మనంఅలవర్చుకొన్నామంటే అందరు చాలా సంతోషించాము. "మనం ప్రణాళికాబద్ధమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్మించుకొని, మన ఆర్థిక వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని క్రమానుగతంగా అంచెల వారీగా పురోగమించి అభివృద్ధిచేసుకోగలుగుతాము : ఇది చాలా శాస్త్రీయమైన పద్ధతి, దానిని మన ప్రభుత్వం అనుసరించి యీ దేశం ప్రణాళికాబద్ధమైన ప్రగతి సాధిస్తుంది"—అని చాలామంది మేధావులు ఆశలుపెట్టుకొన్న విషయం మీకు జ్ఞాపకంచేస్తున్నాను. కాని ఆచరణలో మన యీ ప్రణాళికలు విఫలంఅయినవి. అసలు మొదటి ప్రణాళిక మొదట్లోనే దాని స్వరూపంలోనే దెబ్బతిన్నది. మన 2 వ, 3 వ, 4 వ ప్రణాళికల నడక లక్షణం చూస్తుంటే ఇకముందు మనం ప్రణాళికాబద్ధమైన సమాజాన్ని ఏర్పాటుచేసుకొంటామనిగాని, ప్రణాళికాబద్ధమైన ప్రగతికి కార్యక్రమాలను వేసుకొంటామనిగాని చెప్పి ప్రసంగాలుచేయటం మానుకోవటం న్యాయంగా ఉంటుంది : అసలు యీ ప్రణాళికా సిద్ధాంతానికే న్యాయంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. 2 వ ప్రణాళిక సాంతం మూడవ ప్రణాళికలో చేరింది. మూడవ ప్రణాళికలో సగానికి సగం 4వ ప్రణాళికకు వచ్చింది. ప్రణాళికకు మనం కేటాయించిన డబ్బు సంపాదించుకొనే ప్రయత్నం మనం చేయనప్పుడు, ఆ ఐదు సంవత్సరాలకు నిర్ధారణ చేసుకొన్న డబ్బుఖర్చుపెట్టే ప్రయత్నాలు చేయకపోనపుడు, అందులో ఐదు సంవత్సరాలు ప్రతి సంవత్సరానికి విడివిడిగా ప్రతి పద్దుమీద ఖర్చుపెట్టటానికి శాసనసభలో బడ్జెటులో చేసిన నిర్ణయాలు ఆచరణలో పెట్టలేని పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు, మధ్యలో ప్రతి ఆరు మాసాలకు డబ్బులేదు, వనరులు లేవు, కేంద్రప్రభుత్వం అడ్డువచ్చింది; రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అప్పు దొరకలేదు-అని సమాధానం చెప్పి ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలను

దేశాభ్యుదయ కార్యక్రమాలను సీటముంచే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు, డబ్బు ఖర్చుపెట్టే పద్ధతిలో క్రమానుగతంగా ఒక పద్ధతి ప్రకారం సాగించటానికి తగిన సిబ్బంది లేని పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు, ఉన్న సిబ్బందిపై తగిన అజమాయిషీ లేనప్పుడు-ప్రణాళికాబద్ధమైన ప్లాను పెట్టుకోవటం అనవసరమని-అందుచేత నేమనం అది వదులుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇపుడు మనం 4 వ ప్రణాళికలో 522 కోట్లు పెట్టుకొన్నాము. 522 కోట్ల రూపాయలంటే ఎవరైనా అమాయకులు నమ్మశక్యంకాని మొగాని ఇంకెవరు నమ్మరు. మనం యీ ఐదు సంవత్సరాలలో 522 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నామంటే ఎవరూ నమ్మరు. 200 కోట్ల రూపాయలు మూడవ ప్రణాళికలో ఖర్చుచేయవలసినటువంటి డబ్బు స్పిల్ ఓవర్ వర్క్ అనిక్రిందనాలుగవ పథకాలలో ఖర్చుపెడుతున్నది. పథకాలకు పేర్లు పెట్టుకోవచ్చును. కాని డబ్బు చూస్తే, సాధించవలసిన ప్రగతియొక్క కార్యక్రమాన్ని చూస్తే అదంతా రెండవ పథకాలకది మూడవదానిలో, మూడవది నాలుగవదానిలో నాలుగవది ఐదవదానిలోపోతుందని మనంస్పష్టంగా అనుకొంటున్నాం రు. 5 కోట్లు 10 కోట్లు అంటే మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. 500 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు. 5, 10 కోట్లు యిటు అటు ఉంటే మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. 200 కోట్లు రూపాయల మూడవ ప్రణాళిక 4 వ ప్రణాళికలో మునుగుతూ ఉన్నది అంటే యిది 4 వ ప్రణాళిక 5 వ ప్రణాళిక మారబోతుంది తప్ప యిది మాత్రం 4 వ ప్రణాళికలో నార్యం కాదు. ఈ ప్రభుత్వంయొక్క విధానం ప్రణాళిక సిద్ధాంతానికి తీరని అపచార చేస్తున్నది. శాస్త్రీయమైన పద్ధతిని ప్రజలకు, అర్థం చేయించడానికి, ఒక పద్ధతిలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయడం తప్ప ఆచరణలో దానిని సార్థకం చేయజాలకపోతున్నాము అవే విషయం ప్రభుత్వం తొందరగా గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే యిది ఎందుకు జరుగుతున్నది? ఏమి చేయడమేలేదు. ప్రణాళిక అనే పేను యిష్టం లేకనా? కాదు. అసలు ఈ ప్రభుత్వానికి మన ఆర్థిక వనరులు రూపొందించుకొనే విషయంపైన, అఖిల భారతంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం financial policy రూపొందించే టప్పుడు దానిపైన సరైన ప్రభావాన్ని వేసి రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక అవసరాలను గుర్తింప చేసి దాని ద్వారా డబ్బు సంపాదించుకొని రాష్ట్ర వనరులను కేంద్రంనుంచి వచ్చే వనరులను రాబట్టుకొని ఒక పద్ధతిలో యిదమిద్ధమైన, ఖచ్చితమైన నిర్ణయం చేసుకొనే తాహతు కూడ ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకొరకు లేదు? మనకు డబ్బు లేకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? క్రొత్తగా అభివృద్ధి అయ్యే దేశాలకు కాగితాలు, నోట్లు print చేస్తే డబ్బు వస్తుందని కాదు. లేక డబ్బు ఏదో ప్రయత్నం చేసుకుంటే వట్టిగా అదే వస్తుందని కాదు. దానికి ఉత్పత్తి సంబంధాలు కావాలి. మన productivity ఏమిటి? ఎంత ఉత్పత్తిసాధనాలు మన దగ్గర ఉన్నాయి. ఉత్పత్తి ఎంత పెంచగలుగుతాము అనే వాస్తవిక విషయాలను పరిశీలన చేసి ప్రణాళిక వేసుకుంటాము. మన దగ్గర డబ్బు విషయం వస్తే డబ్బు లేకపోవడము అదే పరిస్థితి చాల స్పష్టంగా నగ్నంగా కనబడుతున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసుకోవలసిన వైఖరి ఏమిటి? Excise, duty, యితర

duties లో taxes లో రాష్ట్రానికి రావలసిన పద్ధతిలో 15, 18 సంవత్సరాల క్రితం రాజ్యాంగ చట్టాన్ని నిర్వచించుకొన్నప్పుడు ఉన్న ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితులకు, ఈనాటి ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితులకు ఏమైన మార్పు వున్నదా? ఈ మార్పు దృష్ట్యా constitution లో కూడ కేంద్ర రాష్ట్ర సంబంధాలలో మార్పు తీసుకురావలసిన అవసరం వచ్చినదని మనం గుర్తిస్తున్నామా, ఏమిటి అనే విషయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం యింకా పరిశీలించడంలేదు. ఎప్పటి కప్పుడు అవసరం అయితే యజమాని దగ్గర ఒక బాసెన అప్పు తెచ్చుకొన్నట్లు, లేక పై అధికారి దగ్గరకు క్రింది అధికారి వెళ్ళి application పెట్టుకొని, petition పెట్టుకొని వారి దయా దాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి వారి బుద్ధితలచి యిష్టం వచ్చి రు. 10 కోట్లు, 50 కోట్లు యిచ్చినట్లు యితే బ్రతుకుదాము అని పైరవి చేసుకొని డబ్బు సంపాదించుకొనే పద్ధతేనా? ఎందుకు స్పష్టమైన పద్ధతికిరారు? ఇన్నాళ్ళనుంచి మూడు ప్రణాళికలో రాకపోతే వాలుగవ ప్రణాళికలో యిది ఒక వైఫ్ సమస్యగా వచ్చి దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్నది. మెజారిటీ రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసుకు ఉండే గుత్త అధికారం పోయి కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు వచ్చి వాళ్ళు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతున్నారు. కనీసం వాళ్ళను చూచి అయినా వాళ్ళ యొక్క ప్రవర్తన చూచి అయినా మనం ఈ విషయంలో ఒక స్పష్టమైన policy matter గా నిర్ణయానికి రావలసి యున్నది వదలుకోవడానికి వీలులేదు. Good looks లో ఉందామని good boy అనిపించుకుందామని మనం ఈ విషయాన్ని ఎక్కువ ఒత్తిడి పెట్టకుండా ఎంతో జాగ్రత్తగా కాలం గడుపుకుందాము అనే పద్ధతి కాకూడదు. ఇవి 8½ కోట్ల ఆంధ్రదేశ ప్రజలయొక్క సమస్య. ఆంధ్ర పంచవర్ష ప్రణాళికలు నీళ్ళు గారిపోయి ఆచరణలో సాధ్యం కాకుండాపోయి ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానాలకు భంగం అవుతున్న పరిస్థితులలో ఆర్థిక విషయం గురించి పునరాలోచించవలసిన సమస్య. ఆటువంటి బాధ్యతగల సమస్యను, ఏదో అంతా ఒకే పార్టీవాళ్ళము. కేంద్రము రాష్ట్రము అనే భేదం ఏమిలేదు అనే పద్ధతిలో ఆలోచించినందువల్ల ఎంతో అవచారం చేసిన వాళ్ళము అవుతామని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆర్థిక వనరుల పరిస్థితి వచ్చేవరకు దాదాపు రు. 500 కోట్ల నుంచి 600 కోట్ల వరకు public debts ఆంధ్రదేశానికి ఉన్నాయి. వీటికి 60, 70 కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం వడ్డి చెల్లించాలి. 500 కోట్ల రూపాయల పైచిలుకు బుణాలు ఏమిటి? రు. 50,60 కోట్లు, కొన్ని సందర్భాలలో 70 కోట్ల వరకు ప్రతి సంవత్సరం వడ్డీలు కట్టవలసిన పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ పరిస్థితులలో ఏ విధంగా డబ్బు సంపాదిస్తాము అనే విషయాన్ని ఆలోచించకపోయినట్లయితే చాల పెద్ద ప్రమాదం వస్తుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు taxation సమస్యలు వస్తున్నాయి. వీటి కథ నడపాలని అనుకుంటున్నాము. Budget ఏమిటి ఇక ప్రణాళిక అనేది వ్యవస్థీకరణంగా జరగడంలేనప్పుడు budget కూడ సరిగా జరగదు. ఇదివరకు చర్చలో చూశాము. Budget అనేటప్పుడు ఈ సంవత్సరానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాము. రు. 74,87,000 plan కొరకు కేటాయించాము. రు. 74 కోట్లలో కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు దయతలచి వారికి యివ్వవలసిన over draft ను, బుణాలు తీసుకు వచ్చినామో ఆ బుణాలు అడగకుండా చేయడానికి

35,07,00,000 రూపాయలు మనకు వాగు వాయిదా యిచ్చినట్లయితే ఆ డబ్బు కొంత మన చేతిలో మిగులుతుంది. ప్రజలు ఒప్పుకొని పన్నులు వేసుకొని డబ్బు చెల్లించినట్లయితే 16, 17 కోట్ల రూపాయలు, పన్నులేని 51 కోట్ల 48 లక్షల రూపాయలు ఈ విధంగా రు. 74,37,00,000 ప్రణాళికను నిర్వహించగలుగుతాము అంటే మన చేతిలో 20, 23 కోట్ల రూపాయలు ఉన్నాయి. ఇంకా డబ్బు లేదు. 23 కోట్ల రూపాయలతో 70, 75 కోట్ల రూపాయలు ప్రణాళిక వేసుకుంటున్నాము అనే విషయాన్ని మరచిపోకూడదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితులలో ప్రణాళిక అంటూ లేనప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం actual గా expenditure లో కూడ పెద్ద పొరపాటు జరుగుతున్నది. శాసన సభలో budget pass అయిన తరువాత ఈ మధ్య కాలంలో అనేక supplementary grants వస్తున్నాయి. ఒకవైపు శాసన సభ ఆమోదించిన budget ఖర్చు పెట్టడంలేదు. రెండవవైపున అనేక పద్దులలో అధికంగా ఖర్చు పెడుతున్నారు. Legislative control కూడ రోజు రోజుకు తగ్గిపోతున్నదనే విషయాన్ని నేను స్పష్టంగా మనవి చేస్తున్నాను. గత 10 సంవత్సరాల Audit Committee report, Public Accounts Committee reports లో కూడ పదే పదే చెబుతూనే ఉన్నారు. finances పైన శాసన సభ యొక్క బాధ్యత కూడ ప్రభుత్వం విస్మరించకూడదు. Executive యింత తీవ్రమైన, వికరీతమైన అధికారాలు చెలాయించడం ప్రజా స్వామ్యానికి భంగం. ప్రజలయొక్క control లేకుండా పోతుంది, విమర్శ లేకుండా పోతుంది. దుబారా సాగుతూ ఉన్నదనే విమర్శలు కూడ ప్రభుత్వం దృష్టిలోకి తీసుకోవడంలేదు. గత సంవత్సరం audit report చూడండి. మూడు వాల్యూమ్ సంవత్సరాల Public Accounts Committee reports చూడండి. అందులో అనేక అంశాలు స్పష్టంగా వ్రాశారు. నేను చదివాను. వాటిని మనం క్రోడీకరించినట్లయితే గత సంవత్సరంలో ఈ ప్రభుత్వంవారు budget శాసన సభచే నిర్దేశించబడి, శాసన సభచే ఆదేశించబడి, యిదమిద్దంగా item వారీగా, demand వారీగా ఆమోదించిన పద్దులకు భిన్నంగా ఖర్చు పెట్టడం వల్ల 60, 70 కోట్ల రూపాయల వరకు ఖర్చు పెట్టారు. కొన్ని సందర్భాలలో 100 కోట్ల రూపాయల వరకు పోతుంది. Consolidated fund ఉన్నది. Consolidated fund కొన్ని లక్షలుగా ఉన్నది. గవర్నరుగారి fund Consolidated Fund అత్యవసర పరిస్థితులలో లేక రు. 50 వేలకు పైగా లక్షకు పైగా new wokrs వస్తే ఆ new works కొరకు గవర్నరు గారి ఆదేశంతో ప్రభుత్వంవారు తీసుకొని ఖర్చు పెట్టవచ్చు లేక అత్యవసరమైన అనివార్యమైన సందర్భాలలో కొంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికి Consolidated Fund ఉన్నది. గవర్నరుగారి చేతులలో ఉన్న ఈ fund ను ప్రత్యేక పంగర్శం వచ్చినప్పుడు ఉపయోగించవలసిందిగా కాకుండా దానికి Act తీసుకవచ్చి కొన్ని లక్షలుగా ఉన్న fund ను రు. 50 లక్షలు, 70 లక్షలు, కోటి, 5 కోట్లు, 10 కోట్లు 20 కోట్ల వరకు ద్వారా పెంచుకుంటూపోయారు దీనివల్ల సాధారణంగా ప్రమిలయిపోయింది అంటే— మన executive heads కూడ ఎప్పుడు డబ్బు అవసరమో అప్పుడు చాపినుంచి రాలుట్టుకోవడంజరుగుతూ ఉన్నది. ఖర్చు పెట్టవలసిన

డబ్బు lapse అవుతూ ఉన్నది. అదికూడ మార్చి ఆఖరిలో lapse అవుతున్నది. అంతకుముందు lapse అయితే ఒకరినొకరు coordinate చేసుకొని ఖర్చుపెట్టే పరిస్థితి కూడ లేకుండా ఆవి ఆఖరులో lapse కావడము. అవి అలా lapse అయ్యే కార్యక్రమం వేరే సాగుతూ ఉంటుంది. మధ్య అవసరాలు వేరే వస్తూ ఉంటాయి. వాటిని మళ్ళీ Consolidated Fund నుంచి తీసుకోవడం కూడ కొన్ని చోట్లలో సాగిపోతున్నది. శాసనసభ యొక్క బాధ్యత ఏమిటి? శాసన సభ చేసే 60, 70 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు గురించి మంజూరు గురించి ప్రతి సంవత్సరం యిచ్చి, యిదే 60, 70 కోట్ల రూపాయలు వేరే సంపాదిస్తున్నారుఅంటే— వేరే parallel legislation సాగుతూ ఉన్నది అని వాస్తవంగా ప్రాతి రూపంలో లేకపోవచ్చు. మనయొక్క సిబ్బంది, మనయొక్క ఉద్యోగుల వెనకటి కరుడు గట్టిన సామ్రాజ్యవాద, feudal పద్ధతిలో అలవాటు అయిన పద్ధతుల వలన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థపైన పునర్నిర్మాణం చేసుకోలేకపోవడంవల్ల, ప్రజాస్వామ్యం యొక్క విలువలను గ్రహించుకొని, దానికి భయపడి, ఆచరణంలో పెట్టే ప్రయత్నం చేయకపోవడం వల్ల, సాచివేతనం వల్ల భూస్వాములకు ఉండే ఈ ఉదారస్వభావంతోనే కానీయండి, పని నడవనీయండి, ఏదైతే ఏమి పోనీయండి, అగతా మనదే. దేశం మనదే. మనదే రాజ్యం, మనమే మంత్రులము. మనమే శాసన సభలో మెజారిటీ అనే ధోరణిలో ప్రజాస్వామ్యం యొక్క విలువలను గుర్తించకపోవడం వల్ల ఈనాడు మన శాసన సభ ఎంత budget మంజూరు చేస్తూ ఉన్నదో, దాదాపు యితరతా్ అంతే budget మనం తీసుకుంటున్నాము అనే విషయాన్ని గుర్తిస్తున్నారా? అది అలా చేయడం పొరపాటు కాదా? ప్రజాస్వామ్యానికి అపచారం కాదా? ఇంక మనం ఎక్కడికి పోతాము? శాసన సభ యొక్క విలువను ఎక్కడ గుర్తిస్తాము అని అడుగుతున్నాను. ఈ పద్ధతులపైన, ఈ విషయాలపైన Audit reports, Public Accounts Committee యిచ్చిన reports చాల బాధ్యతగా పరిశీలించి ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు ఎన్నికోట్లు అయినాగాని గవర్నరుగారి అనుమతితో funds తీసుకొనే పద్ధతిని తొలగించి, అది అత్యవసర పరిస్థితులలోనే కొన్ని పరిమితుల వరకే చానిని మిగిలించినట్లయితే శాసనసభ యొక్క విలువ ఉంటుంది. శాసన సభ చేసిన కార్యక్రమాలకు, తీర్మానాలకు పరీక్ష చేయడానికి ఆచరణలో కూడ అవకాశం ఉంటుందని, ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని తిరిగి పరిశీలన చేయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రణాళిక యొక్క పరిస్థితి, ఆర్థిక సంక్షోభం యింత గందరగోళంగా ఉండి ఏ కార్యక్రమాన్ని ఆలోచించడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు, కొన్ని సందర్భాలలో ప్రశ్నలు అడిగేటప్పుడు, call-attention యిచ్చినప్పుడు, లేక యింక ఏదైనా అడిగేటప్పుడు, అడగకముందే మంత్రులు మాకే అభిప్రాయం తడుతూఉన్నది అంటారు. ఏమి లాభం, ఏమి ప్రయోజనం? బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితో చెబితే వారు ఏదో సాచివేతగా చెప్పేస్తూ ఉంటారు. కాకపోతే మర్యాదమాటలతో ముద్దుగా మాట్లాడుతూ ఉంటారు. కాని జరిగేది ఏమిటి? ఆచరణలో మనం సాధించుకోవడానికి, ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయడానికి శక్తి ఉన్నది. Centre అడ్డం ఉన్నది. డబ్బు లేదు.

ఈ పరిస్థితులలో నేను ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. కాబినెట్ మినిష్టర్స్‌గా వున్నవారు— తుమించాలి, నేను ఇక్కడ కాబినెట్ మినిష్టర్స్ గురించి వారి బాధ్యతల గురించి విమర్శించడంలేదు కాబినెట్ మినిష్టర్స్, ప్రపంచంలో వచ్చిన కాబినెట్ మినిష్టరులు, వారి ప్రవర్తన పరిశీలించిన తరువాత చెబుతున్నాను. కాబినెట్ మినిష్టర్సు ముఖ్యమైన పాలసీమాటర్స్ పైన కేంద్రీకరించి, వనర్లు సంపాదించుకోవడం, దుబారాఖర్చు అపుతున్న వాటిని అరికట్టడం, ఆర్థికవిధానం మంచి పునాదులమీద వేయడం, ఆవిధంగా కార్యక్రమాలు వేయాలిగాని కాబినెట్ మినిష్టరులు కూడా సాధారణ హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్సు వలె ఆలోచించడం, హెడ్స్ ఆఫ్ చిపార్టుమెంట్సు చేసే కార్యక్రమాలలో వారుకూడా ఒక పార్ట్ అండ్ పార్శిల్ వలె అయిపోవడం, యీవిషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారు, లీడర్‌గా వున్నవారు చూచుకుంటారులే అన్నట్లుగా పోవడం—ఇది నేను గమనిస్తున్న విషయం. ప్రతి విషయంలోను చక్ చేసినట్లయితే సెంటరునుంచి డబ్బు వచ్చేని, క్రొత్తగా వనర్లు తెచ్చేది అటుంచి, అసలు బడ్జటులో— ఆచరణలో ఖర్చు పెట్టేది కన్సర్న్డ్ మినిష్టర్స్‌కు తెలియదు. ఎన్ని అశలు ఖర్చు అవుతున్నాయి. ఎంత దుబారా అవుతుంది, మార్చి నెలలో లాప్సెస్ ఎందుకు అవుతున్నాయి, కొన్ని కోట్లు ఎందకు లాప్స్ అవుతున్నాయి అనేది మంత్రిగారికి తెలియదు. కన్సాలిడేటెడ్ ఫండునుంచి కొన్నికోట్ల రూపాయలు అవసరంగా ఎందుకు తెస్తున్నారు? ఈ పాలసీ మాటర్స్ చక్ చేసే పరిస్థితిలో లేరా ఆంచే మినిష్టర్సు బాధ్యత తీసుకున్నట్లు కనిపించడంలేదు, ఒక సెక్రటేరియట్ అయిపోయింది మినిష్ట్రీ. ఎల్. డి. గవర్నమెంటు అని గున్నయ్యగారన్నట్లు అటువంటి ఆర్డరుకూడా ఒక విధంగా వచ్చే అవకాశం వుంటుంది. పొలిటికల్ లెవెలులో పాలసీ మాటర్స్‌లో ఫిన్నాన్షియల్ మాటర్స్‌లో మంత్రులు బాధ్యతగా చక్ చేసినట్లయితే ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలో అనర్థాలను కంట్రోలుచేసి, ఉన్న పరిమితులలోనే టోవవ్ చేసే అవకాశాలుంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఆ దృష్టితో చూడడంలేదు. వెంటనే అట్లా చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో మన ప్లానులు నామకార్థంగా వున్నాయి. సెక్రటరిలు, సిబ్బంది వున్నారు, కార్యక్రమాలకు ఖర్చు చేస్తున్నారు, డబ్బువస్తూనేవుంది, సాగుతోంది కాని మనం అందులో ఇంటర్ ఫియర్ అయి, క్వాలిటేటివ్ చేంజి తీసుకవచ్చి ఒక కార్యక్రమం సాధించాము. ఒక స్థియరులో ఒక అంతస్తుకు వచ్చాము అని అమలోవడానికి వీలులేదు. అభ్యుదయంఎల్లప్పుడూ జరుగుతూనే వుంటుంది. అది మానవుడు వున్న కాలంనుంచి యీనాటికి మనం చాలా పురోగమించాము. అప్పుడు పది రూపాయలు ఖర్చుచేస్తే ఇప్పుడు కోటి రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నాము. సైజాం ప్రభుత్వం కూడా ప్యూడలిజం అన్న ఆ ప్రభుత్వం కూడ అభ్యుదయ కార్యక్రమాలు చేసింది. అప్పుడుకూడ వ్యవసాయంలో, విద్యలో అనేక రంగాలలో పనులు సాగాయి. కాంగ్రెసు హయాములోకూడ సాగుతూనేవుంది కాని ఇలాంటి అభ్యుదయమా మనం కొలవవలసింది? క్వాలిటేటివ్ చేంజ్. యీ పునాదులమీద చేసే విషయం గురించి ఏమి అభ్యుదయం సాధించారు? ఏ వర్థతులలో ఏమి సాధించారు? అధాయాలు వస్తున్నాయి. మన స్టేటు గవర్నమెంటుకు ఇప్పు

పది సంవత్సరాలలో ఆదాయం రెట్టింపు అయినది. అయితే, రైతుల పరిస్థితి ఏమిటి? కూలీల పరిస్థితులు ఏమిటి? మధ్యతరగతివారి పరిస్థితి ఏమిటి? వచ్చే లాభాలు ఎక్కడ పంపకం చేశాము? ఏ వర్గాలు లాభపడుతున్నాయి? గ్రామాలలో భూస్వాములు, పట్టణాలలో పెద్దపెద్ద వెట్టుబడిదారులు, మధ్యతరగతి పెట్టుబడిదారులు—అనేకవర్గాలు బయలుదేరాయి. బీదప్రజలకు, మధ్యవర్గాల ప్రజలను వారి జీవితాలను దుర్భరం చేసే పరిస్థితి దిగుజారుతుంటే ఇది డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆఫ్ వెల్త్ ఎట్లా అవుతుంది డిస్ట్రిబూషన్ అఫ్ వెల్త్ యీ క్విటబుల్ గా, న్యాయబద్ధంగా సాంఘిక న్యాయం కలిగేట్టు మెజర్ మెంట్స్ చేసి యిదంతా చేశామని మంత్రిగారు చెబితే ఒప్పుకుంటాము. కాలేజీలు కట్టించాము, విద్యుచ్ఛక్తి గ్రామాలకి అందించాము అంటే వారుగాకపోయినా, ఏ పార్టీని ప్రభుత్వంలో పెట్టినా, అందరికి సెక్రటరీలను మంత్రులుగా చేసినా గవర్నమెంటు, యీ అభ్యుదయం సాగుతూనే వుంటుంది. దానినిబట్టి కాదు అభ్యుదయమును కొలవవలసింది. దాని విలువలు, లెవెల్స్ వేరే వున్నాయి. దానికి మెజరింగురాడ్ వేరే వుండి. అది గమనించాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. గత 10-15 సంవత్సరాలలో ఉద్యోగ వసతులు పెరిగాయని అనుకుంటున్నాము. ఎంతవరకు పెరిగింది? పరిశీలనలో ఒక లక్షా 79 వేల మంది ఉద్యోగులు వున్నారు. 1956 లో. 66 లో 2 లక్షల 21 వేల మంది వున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టార్, స్టేటు గవర్నమెంటు ఎంప్లాయీస్ కూడ కలిపి చూచుకుంటే 4 లక్షల 61 వేల మంది 56 లో వుంటే యిప్పుడు 6 లక్షల 56 వేల మంది వున్నారు. ఈ పది సంవత్సరాలలో 6 లక్షల 40 వేల నుంచి 9 లక్షల 10 వేలకు పెరిగింది. పది సంవత్సరాలలో 2 లక్షల 79 వేల మందికి కొత్తగా ఉద్యోగవసతులు ఏర్పాటు చేశాము. ఇవి ప్రభుత్వం యిచ్చిన అంకెలే, ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీలో రిజిష్టరులో గత సంవత్సరం-2— 3 సంవత్సరాలుగా స్పిల్ ఓవర్‌గా మిగిలిన ఉద్యోగుల లిస్టు 2 లక్షల 51 వేలు. పది సంవత్సరాలలో 2 లక్షల 79 వేల మందికి ఉద్యోగాలు యిప్పించాము. ఇప్పటికి రెడీగా క్యూలో వున్నవారు 2 లక్షల 51 వేల మంది. ఇంక రానున్న పది సంవత్సరాలవరకు భగవంతుని దయవల్ల కేంద్రప్రభుత్వం అనుగ్రహంవల్ల మనకు వచ్చే వనరులు అట్లాగేవస్తే యీ నాడు క్యూలోవున్న 2 లక్షల 51 వేల మందికి ఉద్యోగాలు యిప్పిస్తాము తప్ప మళ్లా యీ వచ్చే పది సంవత్సరాలలో కొత్తవారికి ఎక్కడా అవకాశంలేదు. ఇది మనకు వున్న అధ్వాన్న పరిస్థితి. ఈ కాంక్రీగ్రాండులో, యీ ఆర్థిక సంక్షోభంలో, ఉన్న నిరుద్యోగ పరిస్థితులలో ఉద్యోగులలో పది పర్సంటు కోత పెట్టుతున్నాము. పది పర్సంటు కోత పెట్టి విరోర్యుగులుగా క్యూలోవున్న లక్షా 20 వేలమంది సైన్యానికి దూరంగా యిలకోక లక్షమందిని కలుపుతున్నారంటే — ఏమిటి యీ కార్యక్రమం? ఇదేనా అభ్యుదయానికి, సోషలిజానికి, ప్రోగ్రెసివ్ పద్ధతులకు మెజరింగ్ రాడ్ అని సోషలిస్టు సిద్ధాంత ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త అయిన వి. వి. రాజుగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అడ్వాన్స్ మెంటు చేసి జవసామాన్యాన్ని ఆకర్షించి తెచ్చుకొని, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో యిట్లా చేస్తున్నామని రాజకీయ ప్రచారము చేయడానికి వీలుగావుంటుంది అని ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని అడుగుతున్నాను.

ఇది రిట్రాగ్రేడ్ స్టెప్. మనం వెనుకకు పోతున్నాము. మనం చేసిన వాగ్దానాలు నిలుపుకోలేదు. మనం చేసిన కార్యక్రమాలు ప్రజలకు ఉపయోగపడటం లేదు. దానివల్ల వచ్చే ఫలితాలు సోషలిజాన్ని, ప్రజాసామ్యమును-అభివృద్ధిచేయడానికి ఏ మాత్రం దోహదం చేయలేదు సరికదా యింకా వెనుకకు లాగుతున్నాయి. వచ్చే 5-10 సంవత్సరాలు భయంకరంగా వున్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం, ఇక్కడ యీ ప్రభుత్వం— వీరికివున్న లావాదేవీలు, శక్తిసామార్థ్యాలు, అనుసరించే విధానాలు, ఇకముందు ప్రజలపైన పడే పన్నులభారం —వీటినిబట్టి, వచ్చిన ఆదాయం సరిగా పంపకం చేయకుండా పెట్టుబడిదారులకు, మధ్యదళారీలకు, బ్లాకు మార్కెటీర్సీకు ఉయోగించేటట్లు చేసినట్లయితే యీ దరిద్రం, యీ దౌర్భాగ్యం విపరీతం అయిపోయి, యీ ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఏ మాత్రంకూడ సేవచేయకుండా ప్రజల ఎవగింపుకు గురికావలసివుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ప్రోగ్రసీవ్ పద్ధతి కాదు. It is time for serious thought. It is time for serious reconsideretion and rethinking. ఇప్పుడు ప్రభుత్వాలు మారడం సమస్య కాదు. ఈ ప్రభుత్వం వెళ్ళి వాన్ కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు రాగానే అంతా ఆమాంతంగా మారిపోతుందని వారు, మేముకూడ అనుకోకూడదు. ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా యీ ఫినాన్షియల్ మాటర్సునధిగమించి మెస్మరిజంతో అభ్యుదయం సాధిస్తుందనుకోవడం కూడ పొరపాటు. కనిస్ట్రక్టివ్ యాక్టివిటీస్ చేయాలి. రాడికల్ చేంజస్ చేయాలి. బసవరాజుగారి వంటివారు మైము అవసరం అనవచ్చు గాని మైము అవసరం లేదు. అసలు విషయాన్ని, సత్యాన్ని గ్రహించడానికి, గ్రహించిన సత్యాన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి, పాధించడానికి సంవత్సరాలు కావాలా? మాసాలలో చేయలేమా? మనం ఆడ్రెరెతులో లేమ కాబట్టి పరిస్థితులు మార్చడం తప్ప మరొక మార్గం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. భరల విషయం ఒక విషచక్రంవంటిది. జీతాలు పెంచాలి, అందుకోసం వారు పోరాడాలి. పోరాడినప్పుడు లాటీ ఛార్జి, టాప్పవాయువు, ఫైరింగ్ చేసి కొంతమంది చని పోయినతరువాత అప్పుడు విధిలేక పెంచవలసివుంటున్నది. నిర్బంధ విధానం ద్వారా, ప్రభుత్వ దమననీతి ద్వారా కార్మికులకు అవసరమైన కొన్ని లతలు యివ్వకుండా కొన్ని సంవత్సరాలు ఆపగలుగుతామని ఏ మంత్రి అయినా చెప్పగలరా? కాంగ్రెసు పార్టీవారెవరైనా చెబుతారా? కొన్ని రోజులు వాయిదా వేయగలరు. వారిలో క్రోపం, ఉద్రేకము పెచ్చుపెరిగి ప్రభుత్వంచేత వడ్డీతోసహా చెల్లించేటట్లు చేయడం జరుగుతోంది. It is the Law of nature, Law of social development. You cannot escape this. You must take a very constructive and healthy approach towards the working class movement. కార్మికులు సమ్మె నోటీసు యిచ్చారు అంటే వెంటనే మంత్రుల దగ్గరనుంచి ఒక విధమైన అపహ్యం, విరేమి చేస్తారు, ఏమవుతుంది అనుకుంటారు. ఫ్యూడల్ సమాజములో మనం ఇవన్నీ అనుభవించాము కదా, దెబ్బలు తిన్నాము, లాటీ దెబ్బలు తిన్నాము— అలాంటిమనం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మిత్రులు పోదరులు లతల కొలది న్యాయమైన పోరాటంలోకి దిగినప్పుడు, వారికి ఆర్థిక సమస్యలున్నాయి, పాంథిక బాధ్యతలున్నాయి, కూడు, గుడ్డ కావాలి.

భార్య పిల్లలు వున్నారు, విద్యా, వైద్య సౌకర్యాలు కావాలి, వారు బాధలు పడుతున్నారు అని వలుమానిచేరియన్, సింపథిటిక్, బ్రదర్లీ యాటిట్యూడ్ తీసుకోకుండా ద్వేషపూరితమైన యాటిట్యూడ్, అధికారపూర్వకమైన యాటిట్యూడ్ తీసుకోవడం వల్ల వాళ్ళకి కొన్ని తుణాలపాటు సంతృప్తికలుగుతుందేమో దెబ్బ తీశాము, లొంగదీశాము, కైలులోవేశాము అని ఆ ఇగోకు సంతృప్తి కలుగుతుందేమో గాని సోషల్‌గా నేరం చేస్తున్నారు, మన్నించరాని, తుమించరాని నేరాలు చేస్తున్నారు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ attitude ను మార్చుకోవాలి. Democratic attitude, socialist attitude రావాలి. రాకపోతే రావాలని కోరడం, అది వచ్చేవరకు పోరాడడం మా ధర్మంగా భావించి చెబుతున్నాను. నా ఉపన్యాసం తరువాత ఈ బడ్జెటు తరువాత బ్రహ్మాండమైన radical changes వస్తాయని నేను అనుకోడంలేదు. నేను అదే పనిగా వ్యతిరేకించాలని కాదు. తప్పకుండా అవకాశాలున్నాయి. దేశంలో ప్రజాస్వామ్యానికి పట్టుగొమ్మగా మనం ఉంటున్నపుడు కాంగ్రెసువారే మంచిగా ఎందుకు ఆలోచించకూడదు? వారిలోనే change ఎందుకు రాకూడదు మార్పులు తెచ్చి పరిపాలన చేయండి. పది సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉండడానికి వ్రాసి ఇస్తాము. ప్రజల అభిప్రాయాలు తెలుసుకుని వాటిని మన్నించి డెమాక్రెటిక్, సోషలిస్టు పద్ధతులలో రూపాయికి 10 నయాపైసల లెక్కనైనా ప్రారంభించండి. We will give you a lease for ten years, ఆ విధంగా ఆలోచించకుండా మేము అధికారంలో ఉన్నాము కాబట్టి చలాయిస్తాము అనే ధోరణిలో కార్మికుల గురించి మధ్య తరగతి వారి గురించి వ్యవహరించడం అన్యాయం, తుమించరానిది, డెమాక్రసీలో దానిని విరోధించవలసిన బాధ్యత ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. Prices పెరిగి పోతున్నాయి. 1938 లో 100 అయితే 1956-57 వచ్చే సరికి 400 అయినది. ఇపుడు 1967-68 లో roughly estimated 1000 అవుతుంది. 1938 లో జీవిత ప్రమాణం, consumer goods అవసరాలు తీసుకుంటే 100 అయితే ఈ నాడు 30 సంవత్సరాలలో వెయ్యి రూపాయిలైనది. దీని ప్రకారం జీతాలు పెంచారా? లేదు, దీని ప్రకారం పెంచ జాలము. అసాధ్యం, ఆ విషయంలో కాంగ్రెసు పార్టీతో మేమూ ఏకీభవిస్తాము. అన్ని రెట్లు పెంచాలని మేము అనడంలేదు. కనీస అవసరాలు తీరడానికైనా పెంచాలి. 40 లక్షలు అవుతుంది. కోటి అవుతుంది—ఈ విధంగా మాట్లాడడం తెలిసి మాట్లాడడం కాదు. ఎంత జీతం పెంచినా తక్కువే అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయులకు ఎన్. జి. వోలకు ఆర్. టి. సి. వారికి ఇండస్ట్రియల్ కార్మికులకు వారి మెమొరాండాలో కోరిన కోరికలు అన్నింటిని అంగీకరించినా, అంతకు మించి 10% అంగీకరించినా ధరలు పెరుగుదల దృష్ట్యా కనీస న్యాయం అవుతుందే కాని నిజమైన న్యాయం కాదు. అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులున్నాయి. కనీస అవసరాలు ఏమిటి అనే దృష్టితో ఆలోచించాలి కాని అధికార ధోరణిలో మాట్లాడడం తగదని మనవి చేస్తున్నాము. మరొక ముఖ్య విషయం ఉన్నది. మీరు పన్నుల విధానం చేపట్టబోతున్నారు Constructive criticism కావాలన్నారు. మంచిదే, పన్నులు

లేకుండా ఎట్లా, సాధ్యమైనంతవరకు ఇవ్వాలా అనవచ్చును. నేను ఒక understanding కు రావడానికి తయారుగా ఉన్నాను ఈ పాలసీని రూపొందించడంలోను, డబ్బు సంపాదించడంలోను, సాధక బాధకాలను ఎదుర్కోవడంలోను ప్రతిపక్షాల సూచనలను గౌరవించి, వారు చెప్పేది కూడా ప్రజలకు సంబంధించిన reflection అని గుర్తించి Co-operative efforts చేసి డబ్బు పొదుపు చేయడానికి పూనుకుంటే మేము సిద్ధమే, ఎంతో దుబారా ఖర్చు జరుగుతోంది. ధరలు పెరగడానికి wasteful expenditure ముఖ్య కారణం. కష్టపడి పండించుకున్న నాడు నూరు రూపాయిలు ఖర్చు చేస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రపంచం మొత్తం మీద భిక్షాటన చేసి కోట్లకు కోట్లు తెచ్చి ఇస్తూంటే డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు, ఇతర ఉద్యోగులు శాత సొమ్ము మాదిరి తిందాం అనే ధోరణిలో పడ్డారు. ఇది నాదేశం, నాప్రజ, పొదుపుగా ఖర్చుచేసుకోవాలి అనే sense లేకుండా ఉంది. ఇటువంటి wasteful expenditure వల్ల, balanced expenditure కాకపోవడం వల్ల ధరలు పెరుగుతున్నాయి. తప్పకుండా పన్నులు పెంచవలసిందే — ఏ వర్గాలు మీద పెంచాలి. ఎన్ని కోట్లు రాబట్టుకోవాలి. ఏ ఏ కార్యక్రమాలు వదులుకోవాలి అనేదానిపై I am prepared for constructive rethinking collective efforts కు మేము సిద్ధమే. కాంగ్రెసు పార్టీ కాక మరొక పార్టీ అధికారంలోనికి వచ్చినా పన్నులు వేస్తుంది. అపుడు కాంగ్రెసు వారు ప్రతిపక్షంలో కూర్చుని వ్యతిరేకిస్తారు. సమస్య అది కాదు. దుబారా తగ్గించి క్రమపద్ధతిలో ప్లాన్ వేసుకుని అందుకు డబ్బు సంపాదించడం ఎవరైనా చేయవలసిందే. ఒక పార్టీ విషయం కాదు. ఆ రకమైన ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. ప్రస్తుతం ఆ pattern లో పాగకుండా అధికారం ఉందికదా అనే ధోరణిలో వ్యవహరించడంవల్లనే ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తోంది. ఈ విధమైన సహకారం లేనంతవరకు బలమైన ప్రతిపక్షంగా ఉద్యమం ద్వారా దీనిని గుర్తింపు చేసేవరకు ప్రజాస్వామ్యాన్ని సోషలిజాన్ని కొద్దిగానైనా అర్థం చేసుకునే కార్యక్రమాలు చేపట్టేవరకు పోరాడడం మా రాజకీయ కర్తవ్యం అవుతుంది దీనిని విస్మరించడం పొరపాటు. భూమి పన్ను విషయంలో యు. పి. లోను పంజాబులోను ఇతర రాష్ట్రాలలోను రద్దు చేస్తామని ప్రకటిస్తున్నారు. అందులో కూడా రాజకీయాలున్నాయి; financial policies ఉన్నాయి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అంతా చదివారా—అయిదు సంవత్సరాలలో తీసివేస్తాము అన్నారు.

(శ్రీ) సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— Progressive step తీసుకుంటున్నారు కదా!

(శ్రీ) కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ:— Phased programme క్రింద—

(శ్రీ) సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— ఈ పద్ధతిగా blanket గా పన్నులు వేసే పద్ధతి న్యాయంకాదు.

(శ్రీ) వావిలా గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇపుడు రూ. 10 లకు తీసివేసారు. అయిదు సంవత్సరాలు తరువాత మొత్తం తీసివేస్తారా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అయిదు సంవత్సరాల తరువాత ముఖ్య మంత్రిగా ఉండేవారు ఆలోచిస్తారు.

(శ్రీ) సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అప్పుడు ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటారో అంతవరకు సాగదీయండి బండి అనే తప్ప మనబాధ్యత అయిదు సంవత్సరాలకే కాదు, పది సంవత్సరాలకు కూడా ఆలోచించాలని ఎందుకు అనుకోకూడదు. ప్రభుత్వంవారు సూచించే విధానాన్ని సంపూర్ణంగా వ్యతిరేకించవలసి ఉంది, భూమిపై income tax వేస్తే ఇబ్బందులున్నాయి, వసూలు చేతకాదు అంటే సులభంగా డబ్బుసంపాదించే పద్ధతి వల్ల న్యాయంజరుగదు. Agriculture income tax graded మొత్తాలపై పది ఎకరాలవరకు మినహాయించి క్రమాను గత పద్ధతిపై వేస్తే——

(శ్రీ) వి. బి. రాజు:— హైదరాబాదులో వేసాముకదా !

(శ్రీ) సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇక్కడ ఆచరణలో పెట్టాము, బక లక్ష మాత్రమే వచ్చింది, ఇక ఎప్పటికిరాదు అనుకుంటే ఎట్లా? ఇది కూడా ఇవ్వకుండా చేస్తే మమ్మల్ని తెలులో వేస్తారా? ఇది కూడా లేకుండా ఉంటే మానుకుంటారా? Firmness లేదా, definiteness లేదా? Land tax పునాదులు మార్చుకోవాలి, ప్రజల qualitative thinking లో కూడా మార్పు వచ్చింది. Political అవసరాలను కూడా గుర్తించకపోతే చేసేది ఏమిలేదు, ఇవన్నీ సవివరంగా ఆలోచించి పద్ధతులు మార్చుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను, అది సాధ్యంకాకపోతే, అధ్యక్షా, తమ సహకారంతో శాసనసభలో ప్రభుత్వంచేత ఈ విషయాలు గుర్తింపు చేయడానికి చేయవలసిన ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము, చేస్తూనే ఉంటామని మనవి చేస్తూ తెలుపుతీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) ఎమ్. భాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు ప్రతిపాదనలను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. Land revenue income పోయినందు వల్ల ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు D. A. పెంచినందువల్ల ప్రభుత్వం ఆర్థిక ఇబ్బందులలో పడ్డ విషయం అందరికి తెలిసినదే, ఈ సంవత్సరం కూడా కొన్ని works చేయవలసి ఉంటుంది. Constructive works పూర్తిగా ఆపడానికి వీలుండదు. కొన్ని taxes వేయవలసి ఉంటుంది. ఇక్కడ ఉన్న వారికి taxes వేయడమే తప్ప మరేమీ తెలియదు అనడం సరియైనది కాదు. కొన్ని పనులు చేయాలంటే ఏపనికి నుండి ఎంత ద్రవ్యం వస్తుందో ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. నైజాం గారికి సంబంధించి వచ్చే estate duty నుండి కొన్ని కోట్ల రూపాయి తెవా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి వస్తుందనే ఆశ ఉంటూ వచ్చింది. కాని మొన్న మొన్ననే పార్లమెంటులో యిచ్చిన స్టేటుమెంటును చూస్తే చాలా నిరాశగా వాళ్లికి వాళ్లి సున్నాకి సున్నగా కనిపిస్తున్నది. కనీసం మన బోటు బడ్జెటును పూర్తిచేసుకొనడానికి కొన్ని కోట్లు

వచ్చి కార్యక్రమం సాగడానికి వీలుంటుందని, అవకాశం ఉంటుందని ఆలోచించినారు. నిజాం ఆర్థిక పరిస్థితి చూస్తే మన దేశంలోనే కాకుండా మొత్తం ప్రపంచంలో కూడా 'పెద్ద ధనవంతులలో ఒకరుగా భావించబడిన విషయం అందరికిని తెలిసిన విషయమే. ఆయన దగ్గర ప్రపంచంలో వేరెన్నికగన్న వజ్రాలున్నాయి, బంగారం ఉన్నది, రూపాయలున్నాయనే విషయం చాల మందికి తెలిసిన విషయమే. లేవని కూడా వారు అప్పుడప్పుడు చెప్పిఉన్నారు. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం యేమీలేదు చాలా బీదవాడిని అని ఒక స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. దానిమీద ఒకటా, రెండా యీ విధముగా యెయిడు టు నెజాం అనే ధోరణిలో పంపించినారు. వారి ద్రవ్యం గురించి కొన్ని పుస్తకాలు వ్రాశారు. నేను ఒక యెక్స్‌ట్రాక్టు చదువుతాను.

EXTRACT FROM THE "NIZAM-BRIGGS" VO 1. 1, CHAP. VI, PAGE 116.

"The Nizam's private treasures are considerable. In Jewels he is probably the richest individual in the world. Almost all the finest jewels in India have been gradually collected at Hyderabad, and have fallen into the Nizam's possession, and are considered State property. One uncut diamond alone of 375 carats is valued at thirty lakhs of rupees, and has been mortgaged for half that money.

The Nizam is considered the universal heir of all his subjects. Whenever a person of any noble dies, his property is secured by the officers of Government, and it is only in cases of special indulgence that the Nizam foregoes his claim infavour of the family. In this respect, however, the ruling Nizam is more liberal than his father.

The tenure, too, of all jageers which are granted for the payment of troops is voluntary, though both the command and the jageers are generally conferred upon the son when the father dies."

సామాన్యంగా నైజాము స్టేటులో జాగీర్దారు చనిపోతే కొంతడబ్బు యిస్తేనేగాని కొడుకులకు సక్సెషను తాఖీదు యిస్యూ కాదు. అతనిని కలియడానికి నైజాము దగ్గరకు పోవడానికి నజరానా యిస్తేనేగాని దర్శనం దొరికేది కాదు. ఈ తీరుగా తర తరాలుగా కోట్లకొలది రూపాయలు కలెక్టు అయిన విషయము చాలమందికి తెలిసిన విషయమే.

హిందూ లోపల లెటరు ఇంగ్లండు నుంచి Thomas అనే ఆయన వ్రాసినది చదువుతాను.

"The Observer of May 7 suggests that some of the legendary jewels of the Nizam of Hyderabad may possibly make their way to the Sotheby's Sale Rooms to enrich private collections in the West.

It is possible that this might bring in what is immediately more worthwhile--dollars and sterling but can anyone deny that the private collection of the Nizam is, in many senses, a national heritage. Is it not time that this one-way drain of things of cultural value which commenced a few centuries ago should now stop.

The Government of India with its Customs Organisations are efficient to the point of brutality with regard to Indian citizens suspected of getting away with jewellery in excess of what they are allowed to take abroad. What, then, is this peculiar immunity which the Government offers such collections as those belonging to the Nizam of Hyderabad?"

దీని తరువాత మహాదేవ సింగు అనే ఆయన ఒక లెటరు హిందూలో వ్రాసినారు.

"I agree with Mr. M. Thomas of U. K. who in a letter to you (appearing in your issue of May 13) regarding the Nizam's jewels said that the private collection of the Nizam is in many senses, a national heritage. The Government of India should be very vigilant to prevent the Nizam's jewels from being taken out of the country.

Some of the pieces of the Nizam's jewellery are said to be very rare, and are of historic value. The famous 'Jacob Diamond' supposed to be the third biggest in the world and unique collection of black pearls are supposed to be locked in the safes of the Nizam. The Mughal pieces of jewellery have antique value too. The late Nizam was also supposed to have several pieces of Shahjahani gold, bricks, and abnormal size of brick of pure gold, prepared during the reign of Shahjehan. If all these and others are housed in a museum, it would be worth travelling thousands of miles to have a look at them. May I mention here that the jewellery of the Czars of Russia is displayed in a museum in the Kremlin and the Royal Jewellery of England is displayed in the Tower of London, where thousands of people from far off places go to see them."

అధ్యక్షా! ఇంత పెద్ద ద్రవ్యం ఉన్నది. డబ్బు లేదన్న తరువాత కూడా 70-80 కోట్ల ట్రస్టు క్రియేటు చేసినారు. ఒక పైసా కూడా లేదు, బీదవాడినని చెప్పివచ్చటికి కూడా యింత డబ్బు ఉన్నది. కాబట్టి ఆయన డిక్లేర్ చేసినదాని కంటె కూడా కోట్ల రూపాయలు దొక్కువ ఉన్నట్లు అనిపిస్తున్నది. అంచనాలను బట్టి చూస్తే కేంద్రప్రభుత్వమునకే కాకుండా మన ప్రభుత్వానికి కూడా చాలా డబ్బు భాగంలో వస్తుందని మొదలు నుంచి గట్టి ప్రయత్నం యీ విషయంలో చేస్తున్నది. ఇంతవరకు బయటికి పోయినట్లు రూమర్సు ఉన్నాయి.

టీడరు అనే పేపరులో యీ విధముగా వ్రాసినారు. 6-5-67 తేదీ టీడరు నుంచి చదువుతున్నాను.

"The undeclared wealth of late Nizam, according to our Intelligence Bureau, is trickling away from King Kothi to an unknown destination in Banjara Hills. It is alleged that so far, about one crore of currency notes, 50 quintals of solid yellow metal and over 100 crores worth of jewellery have drained out by a truck. The regular and irregular sentries posted at King Kothi are reported to have been successfully gagged with the bandage of heavy bribing to keep them mum and to continue the midnight drama."

పేపర్సులో వున్న విషయాలు చదివాను. మనరాష్ట్రానికి ఆదాయము వస్తుందనే దృష్టితో మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ నుంచి పమిపోయే దానికి వీలులేకుండా దాని కాపాడాలని కోరుతున్నాను. ప్రపంచములో ధనికులలో బాగా పేరువున్న వ్యక్తి నైనాము ఆస్థినుంచి death duty అవి బాగా వసూలు చేసుకోవచ్చునని నా నమ్మకము దాని నుంచి ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేసుకోవచ్చు. రిట్రెంచిమెంటు లేకుండా చేసుకోవచ్చు.

ఈమధ్య ఖండసారి ఫ్యాక్టరీ పర్వాటు అయినవి. ఇంకా ఎక్కువ కావాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ధరలు పెరిగినందువల్ల, చెక్కర సప్లై లేనందువల్ల ఖండసారి చక్కెరకు ఆదాయం ఎక్కువగా వస్తున్నది. అటువంటి వాటిపైనఇంకా ఎక్కువగా taxes వేస్తే, మనఅభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు డబ్బు సమకూరుతుంది. ఫైర్టిలైజరు ఫ్యాక్టరీని కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో ప్రభుత్వము స్థాపించడానికి ప్రయత్నము చేయడము చాల మంచి విషయము. ఫైర్టిలైజరు మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువగా కావలసిన అవసరము అందరకు తెలుసును.

బావుల నేర్పాటు వున్నచోట బోరింగ్ సెట్ను రైతులకు చాల అవసరము. 2, 3 సంవత్సరాల ప్రీమియం deposit కట్టి ఫైరయినచేసి అలసిపోయిన సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. కొన్ని విషయాలలో డైరెక్టరు చెప్పినా మినిష్టరు చెప్పినా డైనెమైట్సు, డిటనేటర్సు బోరింగ్ సెట్ను దొరకక రైతులు బాధపడుతున్న విషయము తెలుసు. దానికి ప్రత్యేకముగా డబ్బును కేటాయించి బోరింగ్ సెట్టు ఎక్కువచేసే రైతులకు డైనమైట్సు supply చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మన బడ్జెట్లు రాను రాను ఒక వింత ధోరణిలో ప్రవేశిస్తున్నవి. ఎప్పుడైన ఒక బడ్జెటు మీటింగు వచ్చినదంటే ఈ మధ్య కాలములో అభివృద్ధికి సూచనలు కన్విన్సాయికరా అని బడ్జెటును ఆహ్వానిస్తూ వుంటాము. కాని ఇప్పుడు బడ్జెటు సమావేశము వస్తోందంటే అభివృద్ధికి సూచనలు కాకుండా నెత్తిన ఏమి భారాలు పడుతున్నవో అనే భయముతో రావడము ప్రారంభ మవుతోంది. ఇలాంటి state of affairs ఏర్పడుతోందని, ప్రమాదకర మైన ఆర్థిక సంక్షోభములో ప్రవేశించబోతున్నాము అని ప్రతి పక్షము ఇప్పటికి 4, 5 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వానికి సూచనగా చెప్పినది కొన్ని వర్ణాయాలు ఘాటుగా చెప్పాము. దేనికి ఈనాడు భారతదేశములోను, ఆంధ్రదేశములోను ఇంత తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభానికి గురిఅయి వస్తున్నాము అనేది ఆలోచించ కుండా దీనికి తగుపైన నిర్ణయాలు తీసుకొనడము అనంభవమని ప్రపంచమంతా చెప్పదలచుకొన్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారుకూడ తమ ఉపన్యాసములో ఈ ఆర్థిక సంక్షోభమును దేశము మొత్తము మీద వున్నదానిని, మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వున్నదానిని పేర్కొన్నారు. లేదని చెప్పడానికి లేదు ఈ దశకు వచ్చిన కారణాలు వారు చెప్పినవి సబబు అయినవి సక్రమమయినవి కావు. ప్రక్కదోవను పట్టించే ఒక మార్గము. సక్రమమైన ఆలోచన లేకపోతే వక్రమైన మూలనలు

చేయనూ లేదు. ప్రభుత్వము ఆ కారణముచేత తగువైన సూచనలు చేయడానికి దాదాపు నిరాకరించినది అని అనుకోవాలి వారు చెప్పిన కారణము ఈనాడువున్న ఆర్థిక సంక్షోభానికి ఒక సంవత్సరముగా మన దేశములో వర్షాభావమువల్ల ఆహార సంక్షోభము ఏర్పడింది. Food Production పడిపోయింది రెండవ కారణము ధరల పెరుగుదలవుంది. Steady rise in prices of essential commodities and raw materials Slackness in industrial activity, Adverse trends in exports. ఒక దానిలో కాదు. సంక్షోభములో వున్నది. తిండి కొరత మాత్రమే వుందని చెప్పుకోడానికి వీలులేదు ధరల పెరుగుదలలో వుందని చెప్పుకోడానికి వీలు లేదు. Industrial production తగ్గిపోయింది. మిగతావన్నీ బాగావున్నవి అని చెప్పుకోడానికి వీలులేదు export మాత్రమే తగ్గినది అని చెప్పడానికి వీలులేదు. అంటే దేశములో వున్న అన్ని ఆర్థిక రంగాలలోను అది production కు సంబంధించిగాని, అది distribution కి సంబంధించిగాని interval, external గాను అన్నింటిలోను తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభములో పడి వున్నాము దీనికి ప్రధాన కారణము గత 10 సంవత్సరాలుగా కమ్యూనిష్టుపార్టీ ప్రతిపారి చబుతున్న కారణమే దీనికి కారణమని తిరిగి చెప్పదలచుకొన్నాను. ఆ కారణాలను ఏమాత్రము తొలగించకపోయినాసరే ఈదేశములో ఆర్థిక సంక్షోభమునుంచి బయట పడలేము. అదిఒక theoritical principle అవి practical గా ప్రపంచములో establish అయిన factor. Theoritical గాను practical గాను establish అయిన ఈ రెండింటిని మనము సత్రమముగా చూడకపోతే ఈనాడు మనలను ఎదుర్కొన్న సంక్షోభము మరింత తీవ్రమై విషమిస్తుంది. కాని అది వెనుకంజ వేస్తుందనే అభిప్రాయం నాకు ఇసుమంతకూడ లేదు. ప్రప్రథమములోనే ప్రభుత్వానికి ఒక warning ఇవ్వదలుచుకొన్నాను. 20 సంవత్సరాల పరిపాలన అనంతరము ఒక సంక్షోభములోకి వచ్చాము. ఈ సంక్షోభము తాత్కాలిక మైనదికాదు ఈ సంక్షోభము సుదీర్ఘమైన వ్యాధితో కూడికొనియున్నది. ఈ వ్యాధినుంచి బయటపడాలిఅంటే మూలకారణాలనుంచి బయటపడితేతప్ప లేక పోతే ఈ వ్యాధి ముదురుతుంది. ముదిరినతరువాత దీనినుంచి సమాజాన్ని కాపాడ్డం అసంభవము. ప్రధాన కారణాలు ఏమిటి? ఈ సంక్షోభానికి (1) భూ సంపత్కరణలు లేనిదే భారతదేశములో ఏమోతాడున అగ్రికల్చరర్ ప్రొడక్షను పెరగదు అనేది ఒక సర్వసామాన్యమైన సిద్ధాంతము. అది కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతముకాదు అధ్యక్షా. ఇది సాధారణముగా ప్రపంచములోనున్న సమాజాన్ని మార్చి అభివృద్ధికి దోహదం చేయాలనే కోరిక కల్గిన ప్రతి ఒక్కరి అభిప్రాయము. ఇది ఒకానొకనాడు కాంగ్రెస్ అంగీకరించిన అభిప్రాయము. అంగీకారము మాటలలో, తిరస్కారము చేతలలో కాంగ్రెస్ వారికి ఒక పాలసీ అయివున్నది. కాబట్టి దీనిని అమలుజరపలేదు. కనుక ఎన్నిప్రాజెక్టులు కట్టినా, ఋణాలకు ఎన్ని సబ్సిడీలు ఇచ్చినా, ఎంత విద్యుత్శక్తిని పెంచినా మనము ఎంత ఖర్చు పెట్టి వస్తువుల్ని తెచ్చి తెజర్పు —ఇవ్వడములేదు అనుకోండి పేరుకు కాగితాలమీద ఖర్చుచూపిస్తాము black market లో కొంటున్నాము. అది వేరు-యిచ్చివప్పటికి agricultural production పెరుగుతుందిఅని ఆశిస్తే ఆ ఆశ తప్పనిసరిగా నిరాశ

అవుతుంది. కమ్యూనిష్టు పార్టీ ఇప్పుడు కాదే 10 సంవత్సరాలుగా చెబుతున్న సూత్రము ఈనాటికిమనము జబ్బుచేసి, అధిమించి తీవ్రమైన దశలో పడిన తరువాత అయినా అర్థము చేసుకోలేకపోతే నేను ప్రభుత్వ బుద్ధికుశలతను ఏమి అనాలో నాకు అర్థముకాలేదు కానివారు మాత్రము ఈ సంక్షోభం నుండి దేశాన్ని బయటపడవేయలేరు వారిచేతకాదు. ఇది అసంభవము "Therefore you will be responsible for whatever convulsions that are going to take place in this country because of this immense economic crisis. అనే విషయాన్ని నేను చెప్పాలి. ఎట్లా production పెరగడములేదు. అనేది తరువాత చెబుతాను. అట్లాగే industrial production; Industrial production ను ఆటంకము పెడుతున్నది సిద్ధాంతరీత్యా ప్రపంచములో అన్ని రంగాలలో కన్పిస్తున్నది. సామ్రాజ్యవాదుల పెట్టుబడి మనదేశములో వున్నంతకాలము, మన దేశములోవున్న పరిశ్రమలన్నింటికి అవసరమైన raw materials విదేశాల నుంచి రావలసినంత కాలము మన దేశములో ఉత్పత్తి అయిన food మీద వచ్చిన లాభాలు, వాటికి అవసరమైన technical know how మనము విదేశాలకు పంపవలసిన దుర్భరి పట్టి సంవత్సరము, సంవత్సరము నూర్ల కోట్ల రూపాయలు ఎగుమతి చేస్తున్నంత కాలము దేశానికి production పెరగదు. తాత్కాలికముగా sport ఎప్పుడైన ఒకసారి కన్పిస్తే పెరుగుతోంది అని తాత్కాలికముగా మోసపోవచ్చు. The finality of the situation to-day is that. Industrial production కు raw materials కొనము విదేశాలకు చూస్తున్నాము. కమ్యూనిష్టుపార్టీ ఏన్నో సార్లు చెప్పింది మంచుల ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలన్నా. Dyes factory పెట్టాలన్నా దానికి ప్రధానమైనది. కెమికల్స్, వాటిని produce చేసే దానివి ప్రారంభము చేయాలి. దానిని ప్రారంభము చేయము. ఫలితమునకు అవసరమైన end products కు విదేశాలను చూడవలసివస్తుంది. యున్నప్పుడు మనము foreign exchange crisis లో నుంచి బయట పడతామా అంటే పడలేము అనేది నిశ్చితమైన అభిప్రాయము కాదా. ఆ అభిప్రాయాన్ని ఆనాడు అంగీకరించకపోతే ఈనాడు అంగీకరించక తప్పదా? అయినప్పుడు ఊరికే production పడిపోతుందని చెప్పినంత మాత్రమున లాభములేదు. మన దేశము యొక్క పారిశ్రామిక విధానము విదేశపెట్టుబడితో ముడిపడివున్నంత కాలము ఈనాడు కాదేమరికొన్ని సంవత్సరాల తరువాత అయినా కూడ మన production మన అవసరాలను తీర్చగల్గిన పరిస్థితిలో వుండదనేది వాస్తవము.

ఈ వాస్తవాన్ని గమనించకుండా ఎన్ని ప్లాన్స్ అయినా వేయండి, ఈ వాస్తవాన్ని గమనించకుండా ఎన్ని ప్రాజెక్టులు అయినా అమలు జరపండి. అది ఇంకా కూరుకుపోతుంది తప్ప బైటకు లాగదు. అది అర్థం చేసుకోకుండా ప్రొడక్షన్ పడిపోతున్నదంటే ఎలా? దేనిని అర్థం చేసుకోలేక పోయిన కారణం చేత—ఈనాడు వెలువడుతున్న—ఏ ఆర్థిక వ్యాసము చూసినా భారతదేశము యొక్క ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడక్షన్ ఇతర దేశాలతో ముడి పడివున్నట్లు అర్థం అవుతుంది. మనం బటన్స్ వేసుకోవాలంటే రా మెటీరియల్ బయట నుండి

రావాలి. యుద్ధానికి అవసరమైనది, కన్స్యూమరుకు అవసరమైనది డైరీ బ్యాటరీస్‌కు అవసరమైన రా మెటీరియల్ బైట నుండి రావాలి. మన దేశంలో రా మెటీరియల్ వున్నది. కాని దానిని ఉపయోగించరు. కారణం డైరీ బ్యాటరీస్ పెట్టిన కంపెనీకి రా మెటీరియల్ బయట నుండి తెప్పించుకొంటే వారికి లాభం కాని మన దేశంలో ఉత్పత్తి చేస్తే వారికి లాభం లేదు. నేను ఇంకా ఇతర నిదర్శనాలలోనికి పోను. ఈ రెండు నిదర్శనాలు చాలు మన దేశం ఎట్టి దౌర్భాగ్యస్థితిలో వున్నదో, ఎంతటి దుస్థితిలో వున్నదో తెలియ చెప్పటానికి. కాబట్టి ఈనాడు వున్న క్రైసిస్‌ను సరిగా, సక్రమంగా అంచనా వేసుకొని దానిని తొలగించడానికి తగు పథకాలు వేసుకొంటే తప్ప లేకపోతే మనం తీసుకొనే ఏ చర్య అయినా ఆ క్రైసిస్‌ను అధికమింపచెస్తుంది తప్ప తగ్గించడానికి తోడ్పడదని మనవిచేస్తున్నాను. దాని ఫలితం ఈ నాడు అన్నిటిలో మన ప్రొడక్షన్ స్టాగ్నెట్ అయినది. రెండవ ప్రణాళికలో వున్న సాధించ దలచుకొన్న ఉత్పత్తి మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి అయి నాల్గవ ప్రణాళిక రెండు సంవత్సరాలకు పూర్తి కావస్తుందనగా కూడా మనం సాధించలేదు. రెండవ ప్రణాళికలో వేశాము.

Those Production targets are yet targets. We have not fulfilled.

రెండవ ప్రణాళికలో మనం సాధించదలచుకొన్న స్టీల్ ప్రొడక్షన్ టార్గెట్స్‌ను ఈనాటికైనా సాధించామో లెక్కలు చూడండి. ఈనాటికి మనం సాధించలేదు. రెండవ ప్రణాళిక అంతానికి మనం చేయదలచుకొన్న కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచేయలేదు కాబట్టి మన స్టాగ్నెట్ ఇవాళ ప్రారంభమైనది కాదు. ఇది 4 సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభమైంది. ఆ దశలోనే మనం ఈనాటికీ వున్నాము. దేశం అంతా అట్లాగే వున్నప్పుడు మనం మాత్రం ఎట్లా వుంటాము. దానిలో మనది ఎగ్రికల్చరల్ స్టేట్. దేశం అంతా పురోగమిస్తున్నప్పుడే మనం పురోగమించలేదు. ఆది తిరోగమిస్తున్నప్పుడు మనం పురోగమించగలమా? మన తిరోగమనం ఇంకో త్వరితంగా వున్నదని నా అభిప్రాయం. దానిని ప్రభుత్వ గుర్తుకు తీసుకురావడం నా ధర్మం. మనది ఎగ్రికల్చరల్ స్టేట్ అయినప్పుడు మన ఎగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షన్ ఎలా వుంది? ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ ప్రొడక్షన్ తీసుకొందాము. వాటిలో మనం చాలా దుర్దశలలో వున్నాము వూహించ డానికి వీలులేని భయంకర పరిస్థితిలో వున్నాము. మనం తిరోముఖ గమనంలో వున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించకపోవచ్చు. దానికి కారణం మాన్ సూన్సు ఆవి చెప్పవచ్చు. ఈవాడు ఈ సైంటిఫిక్ ఏజ్‌లో వర్షం రాలేదు కాబట్టి సంవత్సరం సంవత్సరం అభివృద్ధి కుంటుపడుతున్నదని చెప్పుకొనే ప్రభుత్వం ఒక భారత ప్రభుత్వం. ఒక్క ఆంధ్ర ప్రభుత్వం తప్ప ప్రపంచంలో ఇంకో ప్రభుత్వం కన్పించదు. 1961-62 సంవత్సరంలో ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ ప్రొడక్షన్ 67 లక్షల టన్నులు. 1964-65 లో అది 75.82 లక్షల టన్నులు అయింది. 1965-66 లో 60.01 లక్షల టన్నులు. 66-67 లో కొంచెం మెరుగువడింది

కాని దానికి మించి ఉత్పత్తి చెయలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసాలలో చెప్పారు. అంటే 75 కు చేరలేదు. 76 కు అసలు చేరలేదు. 61-62 సంవత్సరం మనం ఉత్పత్తి చేసిన 76 లక్షల టన్నులను ఈ 7 సంవత్సరాల కాలంలో మనం ఎన్నడైనా చేరుకొన్నామా? మరి ఎందుకు చేరుకోలేదు? ఈ మధ్యకాలంలో మనం ప్రాజెక్టులకు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత? చెరువులకు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత? బావులకు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత? సబ్సిడి ఇచ్చింది ఎంత? ఎగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షన్‌కు తిమ్మారెడ్డిగారు కోరగా కోరగా ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టబడింది? ఇన్‌సెక్టిసైడ్స్‌కు అయితేనేమి, ఫెర్టిలైజర్స్‌కు అయితేనేమి, ట్రాక్టర్స్‌కు అయితేనేమి, ఇతరత్రాగా ఇచ్చే అప్పులకు అయితేనేమి ఎంత ఖర్చు పెట్టాము, మరి ఎందుకు ఫలితాలను ఇవ్వలేదు అనే విషయం ఎప్పుడైనా ఆలోచించామా? ఖర్చులకు మించి ఖర్చులు పెడుతుంటే రిటరన్స్ వస్తాయనుకొంటే అది మూర్ఖత్వం అనిపించుకొంటుంది కాని రాజకీయ చాతుర్యం అని కాని, ఆర్థిక నిపుణత్వం అని కాని అనిపించుకోదు. మన పురోగతిని చూడండి. ఎందుకు తరుగుదలవున్నదో ఆలోచించండి. ప్రధానమైన పునాదిలేకపోతే, భూసంస్కరణలకు పునాది లేకపోతే మనం ఎంత కష్టపడినా, ఎంత ఖర్చుపెట్టినా వందలు కోట్లు ఎంత వెదజల్లినా ఈ దేశంలో ఉత్పత్తి అభివృద్ధి మించదు అని కమ్యూనిస్టు పార్టీ చెప్పిన సిద్ధాంతం ఈనాడు ఆచరణలో బుజువు అవుతున్నది. అయినా అది గమనించకుండా కళ్లు మూసుకొని నాగిరెడ్డిగారికి, వారి పార్టీకి పిచ్చిపట్టి భూసంస్కరణ జపం చేస్తున్నారని అంటారు. మాఆట మేము ఆడుకొంటామని అంటే మేము చేసేది ఏమీ లేదమకోండి. వాస్తవాన్ని మీ ముందు పెట్టాము. వాకో ఫాక్ట్ వుంది. ఏ దేశంలో అయినా సరే ప్రధానంగా భారతదేశంలో విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి కాకపోతే దేశంయొక్క పురోభివృద్ధి స్తంభిస్తుంది అని. ఒకసారికాదు, పలుసార్లు నేను సూచించాను. మీ ఇండస్ట్రియల్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌ను స్తావుచేసి దానిని విద్యుచ్ఛక్తికి పడేయండి అని చెప్పాను. ఇండస్ట్రియల్ ఎక్స్‌పెన్డిచర్ పేరుతో దోచి ఇస్తున్నాము కాని ఇండస్ట్రీస్‌ను అభివృద్ధిచేయడంలేదు. దానికి అవసరమైన పునాది వుండాలికదా. ఏమిటా పునాది? పవర్. మోస్ట్ ఇంపార్టెంట్ పవర్ ఏమిటి ప్రపంచంలో అంటే విద్యుచ్ఛక్తి. ఈ విద్యుచ్ఛక్తిలో మనం ఎక్కడున్నాము? ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసం చూస్తే 4, 5 సంవత్సరాలలో బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి కాబోతున్నామనే సూచన కన్పిస్తోంది. నిజమే కాబోలు తెరుకొంటామనుకొన్నాము. 70-71 లో 882 మెగావాట్లు ఉత్పత్తిచేస్తాము, అది కూడా చాలదు కాబట్టి ఇంకా ఎక్కువ ప్లాన్స్ వేసి 70-71 పూర్తి అయ్యేటప్పటికి 1227 మెగావాట్స్ ఉత్పత్తి చేయడానికి అవసరమైన పథకాలను తయారుచేస్తున్నామని చెప్పారు. మనకు పథకాలు వేయడం అలవాటు. ఆచరణలో పూర్తిచేయడం అలవాటులేదు, ఎప్పుడైనా పూర్తిచేశామా? విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి మన ప్రోగ్రెస్ చూడండి. మనం మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరుకు 292 మెగావాట్లు ఉత్పత్తిచేయగలుతామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అంటే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభంలో ఎక్కడ వున్నాము? 218 మెగావాట్లలో వున్నాము. మన అభివృద్ధి ఈ ఆయిదు

సంవత్సరాలలో ఎంత అంటే దాదాపు 79 మెగావాట్లు. అంటే రెండవ ప్రణాళిక ఆఖరుకు మనం సాధించదలచుకొన్నది మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరుకు సాధించాము అనేమాట కూడా వారు తమ బడ్జెటు ప్రతిపాదనలో చేర్చివుంటే వాస్తవం బట్టబయలై వుండేది. రెండవ ప్రణాళికలో సాధించవలసింది మనం మూడవ ప్రణాళికలో సాధించాము. మనము మూడవ ప్రణాళికలో సాధించ దలచుకొన్నది, వాలగవ ప్రణాళికలో సాధించబోయేది ఏమిటి? కనీసం మూడవ ప్రణాళికలో సాధించాలని అనుకొన్నదానిని, నాలుగవ ప్రణాళికలో అయినా సాధించగలమా? మూడవ ప్రణాళికలో సాధిద్దామనుకొన్నదానిని అధిగమించగలమా? నేను సూటిగా మంత్రిగార్ని అడుగుతున్నాను. కనీసం నాలుగవ ప్రణాళికలో అయినా ఆ మొత్తానికి చేరగలమా? గుండెమీద చేయి వేసుకొని చేరగలమని చెప్పగల ప్రభుత్వం నాకు కావాలి. మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో ఏమి చెప్పారు? రెండవ ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేటప్పటికి 880 M.W. ఉత్పత్తి చేయాలని చెప్పారు. మనం achieve చేసినది. 78 M. W. 1966 మార్చి నాటికి మనం 489 M.W. achieve చేయగలమన్నారు. కాని మనం achieve చేసినది 180 M.W. ఈ నాటికి మనకు తరుగు ఎంత ఉన్నది? 671 M.W. మనము generate చేయవలసి ఉండగా, ఈ నాటి స్థితి ఏమిటి? అందుచేత ఉత్పత్తి లేవటువంటి పరిశ్రమలమీద కోత పెట్టండి. అనుకొన్న ఫలితాలు యివ్వని పరిశ్రమలమీద కోత నిర్దాక్షిణ్యంగా పెట్టండి. Operation చేసేటప్పుడు, డాక్టరుకు ధైర్యం ఉండాలి. అప్పుడే patient బతుకుతాడు. ఈ కోతకు అడ్డం వచ్చేవారిని ధైర్యంతో ఎదుర్కోవాలి. నిర్భయంగా ఎదుర్కోవాలి. మీరు అలా చేయలేరు. మీ ఆర్థిక విధానము అంతా ఢిల్లీమీద ఆధారపడి ఉంది. ఆ ఢిల్లీ ఆర్థిక విధానము దివాళా తీసిపోయింది మనలను కూడ దివాళా తీయించాలని చూస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అభివృద్ధి కాక పోవడానికి, ఈవాడు ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తి కొరతే. ఈనాడు మన ఎంత అయితే ఉత్పత్తి చేద్దామని అనుకొన్నామో, దానిని మదరాసువారు ఒక్క మూడవ ప్రణాళికలో ఉత్పత్తి చేశారు. నైవేలీ ప్రాజెక్టు ప్రారంభం చేశారు. అటమిక్ ప్లాంటును పెట్టుకున్నారు. దానిని expand చేయడానికి plans వేసుకొంటున్నారు. మనం వేసిన plans వెనుకకు పోతున్నాయి. ధర్మతేజాను పట్టుకొన్నాము. తాను మునిగేడు మనలను ముంచాడు. మునిగేవాళ్ళనే మనం పట్టుకొంటున్నాము, అది దురదృష్ట వంతమైన అలవాటు. ఈనాడు చాలా యిబ్బందిలో ఉన్నామన్న సంగతిని మరచి పోకూడదు. తగిన plans వేసుకొని, దానిని అమలు పరచడానికి పూనుకోవాలి. ఎవరడ్డగించినా త్రోసి ముందుకు పోవాలి మన అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షను ఎలాగ ఉందో, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రొడక్షను ఎలాగ ఉందో, అలాగే ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడక్షను కూడ ఉంది. దాని గురించి వీడవాళ్ళో వచ్చాళ్ళో తెలియకుండా లేదు. పొరబాటు ఎక్కడ ఉందో చూచి, అది మరల జరగకుండా, ఎప్పటికప్పుడు చూచుకోవాలి. అజిన్యాయమైన పద్ధతి మెరైనుడేపెత్ ఫ్యాక్టరీలేదు. మూడవ ప్రణాళికలో మంజూరు అయినది. కొత్తగూడెంలో ఫెర్టిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి అది కాస్త గోరఖ్

పూర్ పోయింది. ఇంకో ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ పెడతారట. ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. ప్లేట్సు అండు వెసల్సు ఫ్యాక్టరీ పెడతారట. వండుకోనే plate రామచంద్రపురంలో ఫ్యాక్టరీ ఏమయిందో మనకు తెలుసు కదా! ఇంకా అండర్ గ్రౌండు కేబుల్సు పెడతారట. ఎందువల్ల మన ప్రభుత్వ యిలా వైఫల్యాలను పొందుతున్నది. Steel plant వస్తుంది, వస్తుంది అన్నారు. ఇంతవరకు రాలేదు. మనం వస్తుందని ఊరుకొంటే, అది యింకో దగ్గరకు పోతుంది. ప్రభుత్వం తన యొక్క అసమర్థతను, ప్రజానీకానికి చెప్పుకోవాలి. మోసపు వాగ్దానాలు మాత్రం చేయడం జరుగుతోంది. మనపరిశ్రమలకు ఇంత అన్యాయం జరుగుతోంది అని చెప్పే హక్కు ప్రతిపక్షానికి లేకపోతే ఎందుకు అసెంబ్లీ అని అడుగుతున్నాను. పరిశ్రమలలో తిరోగమనము. మనము దేనిలో పురోగమనంగా ఉన్నామంటే మన finances అన్ని కేంద్రానికి అప్పగించి, ప్రతి దానికి కేంద్రం మీద ఆధారపడడంలో పురోగమించాము. దాదాపు 250 కోట్లు ఖర్చు పెట్టదలచుకున్నాము. 182 కోట్ల రెవిన్యూ అకౌంటు క్రింద, 40 కోట్లు Capital Account క్రింద ఖర్చు పెట్టదలచుకున్నాము. ఈ ఆదాయం ఎక్కడ నుంచి రావాలి ? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మనకు షెక్సులమీద గాంట్సు 57 కోట్లు వస్తుంది అనుకోంటే మిగిలిన 112 కోట్లకు కేంద్రం మీదే ఆధారపడి ఉన్నాము పూర్వం ఎవరో ఒకాయన తన గుండెకాయను గుప్తసముద్రాల ఆవతల ఒక పంజరంలో దాచుకొన్నారట. అలాగే మన రాష్ట్రప్రభుత్వం, కేంద్ర దగ్గర దాచుకొన్నది. కేంద్రం పిసికితే, మనప్రాణాలు పోతాయి. దురదష్టవశాత్తు ఆపరిస్థితికి అన్ని రాష్ట్రాలను తీసుకొని రావాలని కేంద్రం ఆలోచన అందుకు అనుగుణంగానే కేంద్ర పథకాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రాలకు రెసిడ్యురీఫవర్ లేకుండా చేయడమే వారి ఆలోచనలోని ఒకభాగం. మనం అడుగు చేయాలంటే కేంద్ర మీద ఆధారపడాలి. మేముచేసే విమర్శలు చెవిటివాని ముందు శంఖు ఊదినట్లుగా ఉంది. రెవెన్యూ account లోమ యితరత్రాను ఖర్చు బ్రహ్మాండంగా పెరుగుతుంది. అప్పులు తీర్చడానికి-అధ్యక్షా, 1958-59 లో మనం తీర్చిన అప్పులు 5 కోట్ల 62 లక్షల రూపాయలు 1961-62 లో 7 కోట్ల 63 లక్షలు-66-67 వచ్చేటప్పటికి 30 కోట్ల 22 లక్షల అప్పులు తీర్చాము. 1967-68 వచ్చేటప్పటికి బడ్జెట్టు ఎస్టిమేటు 28 కోట్లు 30 లక్షల అప్పు తీర్చాలి అంటే అప్పులు తీర్చడానికి ఈ నాడు రెవెన్యూ account పద్దు ప్రధానంగా తయారైంది. దేశంయొక్క బాగోగులకు సంబంధించికాదు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం రానున్న సంవత్సరాలలో చేసినటువంటి బాధ్యతగా గుర్తించింది. దాన్ని తప్పించుకోలేము. ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశమును దుర్భార్గపు పరిస్థితులకు తీసుకువచ్చినతరువాత పురోగతి సాధించ గల్గేటటువంటి కార్యక్రమాలు అమలు జరప గలిగేటటువంటి స్థితిలో ఆంధ్రదేశంలేదు. అదితెచ్చి ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు అంటారు పన్నులను వెయ్యడాన్ని మీరంతా ఒప్పుకోవాలి అని. ఆయనచాలా సామాన్యుడు అధ్యక్షా, బాధఅంతా ఆదే. చేసేదేమో గట్టిగా చేస్తాడు. చెప్పేది చాలా మెత్తగా చెపుతాడు. ఒకటి రెండు పన్నులు

చెప్పివెస్తాడు. చెప్పకవేసేపన్నులు కొన్ని తెలియక వేసే టటువంటివి కొన్ని తెలిసి వేసే టటువంటివి కొన్ని ఈపన్నుల నిషయంలో చిత్రంగాను తెలివి తేటలతోను ప్రవర్తిస్తోంది ఈ మంత్రివర్గం. అయ్యయ్యో లేదంటే మేమెట్లాం ఒప్పుకుంటాం. ఆశ్చర్యం. ఈసంవత్సరము వేయచూబుతున్న పన్నులు ఆంధ్ర ప్రజానీకంమీద మీరు ఏసంవత్సరంలోను వేసినట్లుగా కనుపించడంలేదు, ఎన్నో సంవత్సరాలు ఆయింది.

లా అండ్ ఆర్డర్ అయినా బాగుందా అధ్వాన్నా, పురోగతి దానిలోను లేదు. Law and order maintenance అయిన బాగుందా ఎందుకంటే ప్రభుత్వానికి మిగిలిఉండేది Law and order ఏకదా. ఆర్థిక పురోగతి లేనప్పుడు Law and order అయినా చేతుల్లో పెట్టుకు కూర్చోవాలి, అదైనాఉందా అంటే లేదు. ఈ కొద్దికాలంలో నాకు కొన్ని Memorandums వచ్చాయి. అర్థశ్చతక రమైన సంఘటనలు కూడుకున్న memorandums నాకు పంపించిన వారుకూడా ఆంధ్రదేశానికి చిరపరిచితులు అయిన వాళ్ళే పంపించారు. ఇది తుని తాలూకా నుంచి నాకువచ్చిందండి. memorandum మిత్రులుకూడాదీన్ని గురించి కొంచెం వివరంగానే వ్రాశారు. దీనిలో ఏమి వ్రాశారుఅంటే—గ్రామాలమీద కొత్త మందూరు అనేటటువంటి గ్రామంమీద 8-6-67న ఒక gangof people స్వైయగ్న. క్రోబార్సు, కత్తులతో యిళ్ళమీదపడి చాపిచేస్తే దాన్ని గురించి ప్రభుత్వానికి అక్కడిపోలీసు స్టేషన్‌కు రిపోర్టు యిస్తే వాళ్ళందరు గ్రామంవదిలిపెట్టి పోతూవుంటే section of the people చానిమీద విచారణలేదు ఈ రోజుకు. ఏ రాజకీయ శక్తులు ప్రవేశించి సక్రమమైన విచారణ జరుగకుండా చేస్తున్నాయో జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. గోవాడ నీరీక్షణరావుగారు అందరికి తెలుసు వారు ఒక police station కు ఒక పోలీసువాడిమీద complaint చెయ్యడానికిపోతే నీరీక్షణరావు గార్ని police station లో తన్నవచ్చా? నీరీక్షణరావుగారినే తన్నితే, వారు నన్ను యింకొకరిని మన్నిస్తారనేది ఎక్కడ వుంది. Complaint చెయ్యకపోతే తన్నేటటువంటి దుర్మార్గం ఎప్పుడు నేర్చుకుంది అని అడుగుతున్నాను. అద్దాలు పగిలిపోయెంతగా చేస్తే ఈనాడు విచారణ జరిగిందా లేదా తెలియక ఎన్నాళ్ళు అయింది. Complaint యిచ్చి దిక్కు-మొక్కు-లేకుండా వుంది అని వెడితే అటువంటి దౌర్భాగ్యం జరిగితే సామాన్య మానవుడికి ఏమి ఇరుగుతుంది. నీపై నా విచారించి చెపుతావని అడిగే ధైర్యంతో వెడితే అట్లా జరిగింది. సూళ్ళూరుపేట రైల్వేట్రాక్ మీద కొన్ని శవాలు పడ్డాయి. వారిని రెండురోజుల క్రితం పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. శవాలు సూళ్ళూరుపేట రైల్వేట్రాకు మీద పడి వున్నాయి. Police station లో చనిపోయినా మనం ఆలోచించవద్దా! ఇంకొకతను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో ఒక వ్యక్తి అయ్యా నన్ను తన్నారు అని చెప్పి తమ్ములతో కూడా police station కు పోయాడు. చాలా తీవ్రమైన గాయాలు తగిలినాయి. Complaint యిచ్చిన తర్వాత అతని తమ్ములు మేము ఆస్పత్రికి తీసుకవెళ్ళి చేరుస్తాం అంటే మీరు చేరిస్తే ఎట్లా అని మీరు తీసుకపోవ

డానికి వీలులేదని మేము మా యిష్టం వచ్చినట్లు చేరిపిస్తాంఅన్నారు. Complaint తీసుకున్నారు. మీరు ఎవరిని అడక్కుండా police station లో పెట్టుకుని ఆస్పత్రిలో చేర్చని కారణంచేత మరుసటిరోజు ఉదయం చనిపోయాడా లేదా పోలీసుస్టేషన్‌లో. దిక్కుమొక్కువుందా ఈ రాజ్యంలో. పోలీసు స్టేషన్‌లో జనం చస్తూ వుంటే— ఎన్నో అత్యాచారాలు జరుపుతూ వుంటే ఈనాడు ఈ దేశంలో ఎక్కడో ఏదో జరిగిపోతుందని పేపర్లలో కాకిగోలగా వుంది. కానీ చచ్చిపోతూవుంటే ఆ వార్తలు కూడా మన papers లో పడవు. Police station లో నాకు అన్యాయం జరుగుతుందని చెప్పుకుంటే వినే దిక్కులేక చావ గొట్టకట్టిన దౌర్భాగ్యం ఈనాడు ఆంధ్రదేశంలో police station లో జరుగుతూ వుంటే మా ఆర్థిక సంక్షోభంతో పాటు ఈనాడు ఆంధ్రదేశంలో పోలీసు అత్యాచారాలు అది ఆ పార్టీ మీద జరుగుతున్నటువంటిది కావు-- ఈనాడు మీమందు పెడుతున్నటువంటివి. అని వేరు. Police demands మీద చర్చ జరిగినప్పుడు మా మీద ఏమేమి జరుపుతున్నారా వేరే చెపుతాను. సామాన్య ప్రజల మీద police station లో జరుగుతున్న దుర్మార్గాలను గురించి వివరించక తప్పడం లేదు.

ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. అయినా గవర్నమెంటు రిట్రెంచిమెంటు చెయ్యడం తప్పులేదు, పన్నులు వేస్తాం అంటున్నారు. పన్నులు వేసినా తరువాత కూడా రిట్రెంచిమెంటు అయినా నిలుపుదల చేస్తారా! చెయ్యరు. విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు పెంచారు. ఎందుకని ఖర్చులు పెరిగాయని. విద్యుచ్ఛక్తి రేటు పెంచారు. Retrenchement జరుపుతున్నారు. అట్లాగే ప్రభుత్వంవారు పన్నులు పెంచుతున్నారు. రిట్రెంచిమెంటు అమలుజరుపుతున్నారు. ఇదేమిటి కొత్త సిద్ధాంతము. ధరలు పెరిగాయి కాబట్టి జీతాలు పెంచమంటారు కనుక జీతాలను స్థంబింపచేస్తారట. ఇది ఎక్కడి సిద్ధాంతం. జీతాలు పెంచినదానివల్ల ధరలు పెరిగినాయా? ధరలు పెంచినందువల్ల జీతాలు పెంచారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రపంచంలో 18, 19 శతాబ్దం మొదలుకొని పెట్టుబడిదారివర్గం, ప్రభుత్వం ఈ రెండూ కూడా జీతాలు పెంచితే ధరలు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి జీతాలు పెంచడానికి వీలులేదు అంటున్నాయి. ఈనాటి ప్రభుత్వానికి ధరలు ఎందుకు పెరుగుతున్నాయో చెప్పే దమ్ములు లేపుగానీ చిన్న జీతాలు తెచ్చుకునే వాళ్ళను ఈనాడు గురిచేసి ఖూనీ చేస్తున్న విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. రిట్రెంచిమెంటు ఎవరిని చేస్తున్నారు? పేదవాళ్ళను. మునిసిపల్ workers ను retrench చేస్తున్నారు. మీరు నిజంగా ఆరోగ్యాన్ని కాపాడాలనే దృష్టి ప్రభుత్వానికి వుందా? ఇప్పటికీ మునిసిపాలిటీ workers చాలరు. మీ G.O ల ప్రకారం ఇంతమంది జనం వుంటే ఇంతమంది Muncipal workers వుండాలని వుంది. ఈనాడు ఆ ప్రకారంగా లేరు. అయినా వున్నటువంటి Municipal workers ను వరుసపెట్టి తీసివేస్తున్నారు. గుంతకల్లులో 27 మందిని తీసిపారేశారు. వాళ్ళు సమ్మె నోటీసు యివ్వక ఏమి చేస్తారు? మనందరం హాయిగా చల్లని fans క్రింద కూర్చుని, మెత్తని పరుపుల మీద కూర్చుని జాగ్రత్తగా

ఆలోచించుతున్నాం అనుకోవచ్చు. కడుపు మాడిన వాడికి వచ్చే చిన్న జీత అయినా సరిగా కూడా రానివ్వకుండా చేసేటటువంటి దౌర్భాగ్యపు పని పూనుకున్న దుర్గతి ఏమిగాను, వారు ఎట్లా protest చెయ్యాలి. సమ్మెద్వారా కాక మరొకవిధంగా ఎట్లా అవుతుంది. సమ్మెచేస్తే మీరు anti social element కాబట్టి మీరు సమ్మె చేస్తున్నారు. మేము police పంపిస్తున్నాము అ యాదృచ్ఛికంగాను, అలవాటు ప్రకారంగా మీరు చేస్తారు. అన్ని రంగాలలో ప్రభుత్వం తిరోగమనం పట్టింది. చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులలో పడిం ఆంధ్రప్రదేశ్. Law and order maintenance సక్రమంగా లేదు. ప్రభుత్ ఉద్యోగస్థులకు సౌకర్యాలు లేవు. కూలీల విషయంలో సక్రమంగా లేదు రైతులకు సౌకర్యాలు సరిగా లేవు. అన్ని విషయాలలోను ఈనాడు ప్రభుత్వ ప్ర - వ్యతిరేక policis అమలు జరుపుతోంది. ప్రజా వ్యతిరేక పద్ధతులు వాటిని అమలు జరుపుతోంది అని వాటిని ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దివాళా తీసే సమయం చాలా దగ్గరలో ఆసన్నమౌతుందని ఆంధ్రప్రజ నీకానికి ఈ వేదిక ద్వారా హెచ్చరించడం తప్పదని విజ్ఞప్తి చేస్తూ శలవ తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు:— అధ్యక్షా! ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటును నేను సమర్థిస్తున్నాను. మన అందరికీ తెలిసిన విషయమే ఈ సంవత్సరం ప్రధానంగా మన రాష్ట్రంయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ స్థితిలో వుంద అనే విషయం. అన్నిటికంటే అభినందించవలసిన విషయం ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు వారి బడ్జెటు ప్రసంగంలో ఏ ఏ విషయాలను కూడా దాచకుండా అరమరికలు లేకుండా వున్న పరిస్థితిని బయట పెడుతూ ఏమేమీ చర్యలు తీసుకోవలసింది విపులంగా మనవి చేశారు. అందుక వారి సాహసోపేతమైన ఉపన్యాసానికి నేను ప్రత్యేకమైన అభినందనల తెలుపుతున్నాను. అధ్యక్షా! గత మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలు అమలు జరిగిన తరువాత మనం కొన్ని అనుభవాలు నేర్చుకున్నామని చెప్పారు. ఇంత వరక దేశం మొత్తంమీద మనం ప్రణాళికల ద్వారా సాధించిన విజయాలతో పాటు, ఎక్కడెక్కడ మనం shortfall కు గురి అయ్యామా అనేది దృక్పథంలో పెట్టుకున్నప్పుడు మౌలికంగా మన విధానాలలో ఒక తీవ్రమైన మార్పును తీసుకు రావలసిన అవసరం వున్నదా? లేదా? ఉదాహరణకు భూసంస్కరణలు అమలు చేయాలనే అభిప్రాయం వున్నా అందుకు సంబంధించినటువంటి శాసనం శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఆనాటినుంచి, ఈనాటివరకు చూచినట్లయితే మన ఆకాంక్షలకు, ఆదిశ్యాశకు, అనుభవాలకి ఉన్నటువంటి తేడా మనకు కనపడు తుంది. వందల వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి మనం ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేసుకున్నప్పుడు అంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టిన తరువాత ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం జరుగు తున్నప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టున పనిచేస్తున్నటువంటి పేద ప్రజానీకం యొక్క స్థితి గతులను మనం అంచనా వేసిన విధంగా ఎంతవరకు మెరుగుపరచ గలిగామా అని అనుకున్నప్పుడు, దురదృష్టవశాత్తు కొత్త class ఒకటి సృష్టించబడింది. అది

contractors class. అట్లాగే అనేక విషయాలలో ఈ సత్యాన్ని మనం చూస్తున్నాం. పీటినుంచి మనం బయటపడడానికి కొన్ని స్పష్టమైన విధానాలను అనుసరించవలసిన అవసరం వున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెసు పార్టీ సోషలిస్టు సమాజస్థాపనకు కంకణం కట్టుకున్నది కాబట్టి స్పష్టంగా సోషలిస్టు ఆర్థిక విధానానికి అణుగుణంగా వుండే విధంగా కార్యక్రమాలను రూపొందించుకుని ముందడుగు వేయవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. Schedule Bank లను జాతీయం చేయడంగాని, అట్లాగే యితర కార్యక్రమాలనుగాని ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. గతంలో ఎన్ని కార్యక్రమాలను, ఎన్ని వేల కోట్లు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి చేసినప్పటికి వాటియొక్క - ప్రతిపక్షాలు చేసే విమర్శకూడాను - అన్ని కార్యక్రమాలు బాగానే వున్నాయి కాని ఆచరణలో అనుకున్నట్లుగా అమలు జరపడం లేదని వారి యొక్క విమర్శ కూడా. కార్యక్రమాలు బాగుండలేదని వారుకూడా అనలేదు. అందుకని ఈలోపం ఎక్కడ వున్నది? ఏమిటి? అని పరిశీలన చేసేదానికి అనేకసార్లు ఆలోచనలు జరిగినాయి. అసలు మొత్తంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలోనే తీవ్రమైనటువంటి మార్పు తీసుకురావాలని ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నది. కాని నేను మనవిచేసేది ఏమంటే అటువంటి మార్పు ఎంత త్వరగా తెస్తే అంత మంచిదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Administrative Reform Committee యిచ్చిన సూచనలు, జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్‌లు యిచ్చిన సూచనలు, Collector's conference లో తీసుకున్న సూత్రమైన నిర్ణయాలను దృష్టిపథంలో పెట్టుకుని పొచ్చు డబ్బు ఖర్చు కాకుండా, తక్కువ డబ్బుతో effective administration ప్రసాదించే కార్యక్రమాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు ధైర్యంగా, సాహసోపేతంగా త్వరలోనే ఒక విధానాన్ని ప్రకటించవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. మనం రానురాను కార్యక్రమాలను పొచ్చుచేసుకుంటున్నాం. పొచ్చుచేసుకుంటున్నామంటే డబ్బులో కూడా పొచ్చు ఖర్చు చేసుకుంటున్నామని అర్థం. అయితే పిండి కొలది రొట్టి, అసలు డబ్బులేనిదే, ఆదాయం లేనిదే యివి కావాలి, అని కావాలి అంటే అవి సమకూరవు అనేటటువంటి సత్యం మనకు అందరకు తెలిసిన విషయమే. ఇప్పుడు వున్నటువంటి ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి బయటపడడానికి కొన్ని పన్నులు వేసేదానికి సూచించారు. మొట్టమొదటి నుంచి కూడాను ఈ భూమిపై శిస్తు యేమాత్రం కూడా వుండకూడదని చెప్పేవాళ్ళతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే ప్రభుత్వానికి యిది సాధ్యం అవుతుందో కాదో నాకు తెలియదు కాని ప్రభుత్వంమటుకు సాహసమైన చర్యను ప్రకటించింది. ఈనాడు భూమి శిస్తును తరాలవారీ పెంచుతూ రూ. 10 లు లోపు శిస్తువున్న పేద రైతాంగానికి శిస్తును రద్దు చేయాలని సంకల్పించడం యిది నిజంగా సాహసోపేతమైన చర్య అని మనవి చేస్తున్నాను. వారు సూచించినట్లు యిది రెండుకోట్ల చిల్లర నష్టం కాదు. యదార్థ లెక్కలను పరిశీలిస్తే, Village Records ను పరిశీలిస్తే joint పట్టాలు విడగొట్టినట్లయితే మన హిందూ వారసత్వ సిద్ధాంతాలననుసరించి అన్నదమ్ముల మధ్య పంపిణీ చేసినట్లయితే అది సుమారు 5 లేక 6 కోట్లు నష్టం వుంటుందని అనడంలో సందేహం లేదు. ఇందుకు నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని, Revenue

మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. అధ్యక్షా! దీనితోపాటు పరిపాలనలో మనం ఎక్కడెక్కడైతే దుబారా చేస్తున్నామో వాటి ఖర్చులను తగ్గించుకోవలసిన అవసరం వుందని చెబుతున్నాను. 10 percent cut అందుకు మనం ప్రవేశ పెట్టాం. అధ్యక్షా! సూటిగా నేను ఒక ప్రశ్న వేస్తున్నాను. ఈనాడు సమితుల్లో వున్నటువంటి Laps ను సమితులకు లేకుండా తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షులుగాని, Block Development Officers గాని, వారు ప్రయాణం చేసినప్పుడు లేదా motors పెట్టుకున్నప్పుడు వారికి Motor allowance గాని, Motor Cycle allowance సౌకర్యంగాని కలుగజేసి ఈ Laps వల్ల కలిగే వ్యయాన్ని వెంటనే మీరు తొలగించవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే గతంలో మనకువున్నటువంటి అనుభవాన్ని బట్టి ఈవేళ మనం లెక్కపెసుకుంటే తేలిందేమిటంటే మనకుకష్టాలు ఎక్కడ జరుగుతున్నాయి. మనం priorities ను fix up చేసుకోవడంలో పొరపాటుచే unproductive schemes మీద ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడంలో మనం కాస్త పొరపాటు చేసాం. అట్లాగే ఫలితానికి రానటువంటి ఈ subsidy schemes వెంటనే రద్దు చేయవలసిన అవసరం వుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఈవిధంగా పరిపాలనా దృక్పథంలో మనం వ్యవహారం చేసుకుని సాహసోపేతంగా ముందుకునడవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా ! చాలాముఖ్యమైన విషయం. మనకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యేర్పడింది. అధ్యక్షా ! ఏమిటోగాని మేము మాట్లాడితే ఈ పక్షపాతం కనబడుతున్నది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—'పక్షపాతం' అనే పదాన్ని మీరు మళ్లీవాడకూడదు. Please withdraw it I think he is not seriously using that term

Sri A. Vasudev Rao:—If it is unparliamentary, I will withdraw.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—దాని అర్థం "the intention of the Speaker was not to give time " అని వస్తుంది.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ సందర్భాన ప్రత్యేక తెలంగాణా కావాలని పట్టుపట్టిన మీదట తెలంగాణా ప్రజలకు కొద్ది ప్రత్యేకమైన సౌకర్యాలు, guarantees కలుగజేసారు. అప్పటి మన ఆర్థిక మంత్రి అనుకోండి లేక పెద్దలే అనుకోండి gentlemens agreement's కు ఒక దానికి వచ్చారు. ఆ gentlement's agreement లో ఏమని చెప్పారు. తెలంగాణాలో వచ్చే ఆదాయం నయాపైసతో సహా తెలంగాణా అభివృద్ధికే ఖర్చు పెడతామని అంగీకరించారు. Gentlemen'sn agreement లోని relevent portion. తమకు వేను చదివి వినిపిస్తాను.

"The allocation for expenditure within the sources of the State is a matter which falls within the purview of the State and it has been agreed to between the representatives of both the regions that the expenditure of the new State on central and general administration borne proportionately by the two reginos, that is, 2:1 between

Andhra and Telangana, roughly on population basis and the balance of the income from Telangana should be reserved for expenditure in Telangana area."

అధ్యక్షా! ఈ రోజు వరకు ముఖ్యంగా 1956 సంవత్సరం నుండి, 1964 సంవత్సరం వరకు మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశానికి ఆదాయం. ఒక వెయ్యి 84కోట్ల 79 లక్షలు. ఖర్చు ఒక వెయ్యి 116 కోట్ల 85 లక్షలు. అంటే మొత్తం అదనంగా 32 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అందులో ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 89 కోట్ల 98 లక్షలు ఆదాయం వుంటే, 7 వందల 41 కోట్ల 74 లక్షలు ఖర్చు చేయబడింది. అట్లాగే తెలంగాణా ప్రాంతంలో 394 కోట్ల, 81 లక్షలు ఆదాయం వుంటే, 375 కోట్ల 11 లక్షలు మాత్రం ఖర్చు చేయబడింది. అంటే తెలంగాణా ప్రాంతంలో 19 కోట్ల 70 లక్షలు తక్కువ ఖర్చు చేయబడిందన్న మాట. అట్లాగే 1965 సంవత్సరం నుంచి 1967 సంవత్సరం వరకు ఆంధ్ర ఆదాయం 308 కోట్లు 83 లక్షలు వుంటే, 338 కోట్ల 90 లక్షలు ఖర్చు చేయబడింది. అట్లాగే తెలంగాణా ఆదాయం 191 కోట్ల 97 లక్షల రూ.లు. ఖర్చు 180 కోట్ల 89 లక్షలు. దానిని బట్టి తెలంగాణాలో ఒక కోటి రూ.లు. తక్కువ ఖర్చు చెసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆంధ్ర పరిచేశ్ యేర్పడిన నాటి నుండి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అనుకున్నదానికి మించి 81 కోట్ల రూ లు ఖర్చు చేశారు. ఇది మరొక ఉద్దేశ్యంతో చెప్పడం లేదీని చెబుతున్నాను. అందరం ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధికి పాటు పడవలసిన వారమే. తెలంగాణా ప్రాంతంను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో సమానంగా అభివృద్ధి చేయాలంటే యిక్కడ వసూలు చేసిన డబ్బు యిక్కడనే వినియోగించాలి. గత సంవత్సరం వరకు తెలంగాణాలో 49 కోట్ల రూ.లు అధనంగా ఖర్చు పెట్టవలసిన అవుసరముంది. మరి ఆ రకంగా ఖర్చు చేయబడలేదు, దాని వలన అభివృద్ధి కుంటుపడుతున్నది. 1956 సం నుండి రాష్ట్రంలో రెండు మెడికల్ కాలేజీలు యేర్పాటు చేశారు. అందు ఒకటి కూడా తెలంగాణాలో యేర్పాటు చేయబడలేదు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని జిల్లా head quarters hospitals లో Beds 501 వుంటే, తెలంగాణాలో 170 మాత్రమే వున్నవి. సౌకర్యములు పొందడంలో వెనకబడి వున్నారు. ఖర్చు చేయవలసిన డబ్బు ఖర్చు చేయడం లేదు. Rural electrification విషయంలో చూస్తే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 4 గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తి వుంటే యిక్కడ ఒక్క గ్రామంలో వున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వున్న teaching pattnre యిక్కడ కూడా అమలు చేసినపుడే standard పెరుగగలదని యిదివరకు చెప్పడం జరిగింది. ఆహార సంక్షోభం వున్నందువలన అనేక పెద్ద ప్రాజెక్టులకు నిర్మించడం జరిగింది. వీటిక్రింద యెక్కువ భూమి సాగులోనికి వచ్చుటకు యిదివరలో అనేక సూచనలు చేయడమైనది. ప్రతి 5 ఎకరాలకు ఒక మోతాదిని త్రవ్వించేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. Subsidy యివ్వనవసరం లేదు. భూమిలోని జలాలను మోటార్ల ద్వారా తీయించి సప్లయి చేయాలి. దానికి గాను betterment tax మాదిరిగా వసూలు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అలాంటిది 10, 20 సం.లలో వసూలు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో యెక్కువ ధనం ఖర్చు చేయా

లని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం కలుగజేసినందుకు అధ్యక్షుల వారికి హృదయ పూర్వక నమస్కారములందజేస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి (హుజూర్‌నగర్) :—అధ్యక్షా! ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్టులో క్రొత్త ఛానమేమీ లేదు. Interim Budget ప్రవేశ పెట్టి నపుడు క్రొత్త పన్నులేమీ ప్రవేశ పెట్టడం లేదనంటూ land revenue, stamp dutyలు పెంచడం చాలా విషాదకరమైన విషయం. క్రొత్త పన్నులు విధించినప్పటికీ క్రొత్త కార్యక్రమాలేమీ చేపట్టినట్లుగా లేదు. ముఖ్యంగా పారిశ్రామిక రంగంలో గాని వ్యవసాయ రంగంలోగాని క్రొత్త క్రొత్త కార్యక్రమాలు చేపట్టి యుండలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వం 8 కోట్ల రూ.ల లోటు బడ్జెట్టు ప్రవేశ పెడితే మన ప్రభుత్వం 18 కోట్ల రూ లలోటు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టింది. 15 సంవత్సరముల ప్రణాళికా కాలంలో ఆహార సమస్యను పరిష్కరించ లేక పోయాము. రైతులకు యే మాత్రం సదుపాయాలు కలుగచేయలేదు. ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులు పూర్తికానందున వాటి ప్రయోజనం రైతులకు లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వం రైతుల గురించి కృషి చేస్తున్నది గాని రైతులు మాత్రం శ్రద్ధ వహించడం లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పడం జరిగింది. రైతులు కనుక శ్రద్ధ వహించని పక్షంలో ధాన్యం యితర రాష్ట్రాలకు పంపించే వీలుండదు. కాని ఈ రోజు యితర రాష్ట్రాలకు తగినంత పంపించడం జరుగు తున్నది. ప్రభుత్వ సహాయం లేనప్పటికీ, రైతులు స్వశక్తిపై ఆధారపడి, కృషి చేస్తూ ఆహారోత్పత్తికి సర్వశక్తులా కృషి చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్టును పరిశీలన చేసినచో, అధిక ధరలను అరికట్టలేని పరిస్థితిలోనున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది ధరలను తగ్గించే బడ్జెట్టు మాత్రం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మనం ఆశించినంతగా యీ బడ్జెట్ యే కార్యక్రమానికైనా తోడ్పడుతున్నదా అని అడుగుతున్నాను. సాధారణ మానవునికి యీ బడ్జెట్ ఒక గొడ్డలిపెట్టు లాంటిది. సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పును చిన్న చూపు చూస్తూ, మరల దానిని ప్రవేశ పెట్టుటకు చూస్తున్నదంటే అది రైతులకు చాలా విపాచకరమైన విషయమని చెబుతున్నాను. మనకు తగిన రీతిగా బడ్జెను రూపొందించుకోవాలి. కాని తలకుమించిన విధంగా రూపొందించుకుంటే మన ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడుతుందని అనుకోవడం చాలా పొరపాటు అవుతుంది. బడ్జెట్‌ను రూపొందించేప్పుడు మన అవసరాలను దృష్టిలో వుంచుకోవాలి. పన్నులు పెంచారు, రిక్రూటింగు మెంటు అమలుపరుస్తున్నారు. రూపాయి విలువ తగ్గిందని, వర్షాలు లేనందువలననీ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనికి అనేక సాకులు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వ విధానాలలో దుబారా ఎంత జరుగుతున్నదో పరిశీలించాలి. 20 సంవత్సరముల కాంగ్రెసు పాలనలో సమృద్ధిగా తిండి లభించగలదని ప్రజలు భావించారు. ఇప్పుడు సాధారణ మానవునికి కావలసిన రేషన్ కూడ సప్లయి చేయలేని పరిస్థితిలోవుంది ప్రభుత్వం. ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతున్న అగ్నిప్రమాదాల కారణంగా ప్రతి తాలూకాకు ఒక fire station పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇళ్లు కాలిపోయిన వారికి చ్చే 50 రూ. లకు 50 ఎదుర్లుకూడా దొరకవని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి

loan యిస్తే permanent గా వుండేట్లు కట్టుకొనుటకు అవకాశముంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మనము ఈ వ్యవసాయ రంగానికి ఈ Budget లో ఇచ్చినటువంటిది చాలా తక్కువ. మరి, గత మూడు ప్రణాళికలలో వ్యవసాయానికి ఎక్కువ ప్రధాన్యత ఇవ్వలేదు సరికదా కనీసం ఈ నాల్గవ ప్రణాళికలో నైనా ఎక్కువ ప్రధాన్యత వస్తుందని ఆశించాము. కాని అనుకొన్నంత ప్రాధాన్యత వ్యవసాయ నికి ఇవ్వలేదు. కారణం ఏమిటో తెలియదు. ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ప్రత్యేకంగా కావలసినటువంటిది వంశధార. దీని విషయం బడ్జెట్‌లో ప్రస్తావించకపోవడం చాలా ఆశ్చర్యమైన విషయం. మరి అందరికి కావలసినటువంటి ఉక్కు కార్మాగారం విషయంలోకూడా ప్రభుత్వం తగినంత శ్రద్ధ చూపించలేదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఎందుకు తగినటువంటి శ్రద్ధతీసుకోలేదని నేను అడుగుతున్నాను. మన ప్రక్కన ఉన్నటువంటి మద్రాసువాళ్ళు మనమీద కక్షవహించి, ఏ విధంగానైనా నేలం దగ్గర ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ తెచ్చుకోవాలని అనుకొంటున్నారు. అవసరమైతే మంత్రివర్గము రాజీనామాచేసి సంపాదించుకుంటామని చెప్పుతున్నారు. కాని మన ప్రభుత్వము ఈ విషయంలో తగిన శ్రద్ధ చూపలేదు. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు తగినంత శ్రద్ధ చూపిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. తరువాత హరిజనులను గురించి మరి కాంగ్రెసు పరిపాలనకు వచ్చినప్పటినుంచి, వారికి ఇళ్లు కట్టిస్తామని అంటున్నారు. మరి హరిజనులకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము ఎన్ని ఇళ్లు కట్టించినారో తెలియదు. అదే విధంగా బంజరు భూములు పంపకం చేస్తామని అన్నారు. నేటి వరకు బంజరు భూముల పంపకం విషయంలో ఎటువంటి కార్యక్రమాలూ ఈ ప్రభుత్వము తలపెట్టలేదు. కనుక ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని చాలా తొందరగా వారికి బంజరు భూముల పంపకము చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత శ్రీకాకుళం జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చాలా గ్రామాలకు లేదు. మరి ప్రభుత్వము ఏమో మూడవ ప్రణాళికలో కొన్ని గ్రామాలకు చేశాము, నాల్గవ ప్రణాళికలో ఇంచుమించు రాష్ట్ర మొత్తంగా అధిక సంఖ్యగల గ్రామాలన్నిటికి చేస్తామని ప్రభుత్వము ఇంతకు ముందు చెప్పి ఉన్నది. కాని, ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చాలా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. ఇప్పుడు మేము అడిగితే, ఏమంటారంటే, street lights కు provision లేదు, పదో agricultural purposes గురించి మాత్రం, అదైనా ఎక్కువ వ్యవసాయికంగా అభివృద్ధి ఉంటే ఇస్తాము, మరి street lights కు provision లేదు అని అంటున్నారు. కాని ప్రత్యేకంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి లేకుండా చాలా గ్రామాలు వెనుకబడి ఉన్నాయి. కనుక శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చాలా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు స్పీకరు గారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ జి. సత్యనారాయణ (తణుకు) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Budget ను నేను హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. 16 కోట్లు, 39 లక్షలు లోటు బడ్జెట్

సూచించబడింది. దీనిని భర్తీ చేయడానికిగాను, Stamp Act, Land revenue తరువాత stringent collections, prohibition, ఇవన్నీ తీసుకోబడినాయి. Stamp Act విషయంలోకూడా నేను మాట్లాడినాను. ఏదైతే Hyderabad Land Tenancy Act నుంచి Section 47 తీసివేయాలని మేమందరు కోరుతున్నామో అది తీసివేయనంతవరకు రైతాంగానికి ఎప్పటికికూడా న్యాయం కలగడానికి వీలులేదు. కాని ఈరోజున, ఎక్కోబేగారు ఇచ్చిన ruling ప్రకారం open registrations కావడానికి వీలులేదు కాని ఈవేళ జరుగుతున్నాయి. కాని ఎప్పుడైతే Section 47 తీసివేయడం జరుగుతుందో, ఈ open registrations valid కానటువంటివికూడా జరుగుతున్నాయో, అవి Stamp Act ప్రకారం, Section 47 తీసివేసిన తరువాత, ఈ open registrations అన్నిటికూడా valid చేయాలని మాత్రం కోరుతున్నాను. అలాగు లేని పక్షమున ఈవేళ ఈ రైతాంగం రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుకొంటూ registration చేసుకొంటూ ఉన్నారో ఆదంతాకూడా వృధా అయిపోవడానికి అవకాశం ఉన్నదని మాత్రం వినవి చేస్తున్నాను. Land revenue విషయంలోకూడా 10 రూపాయలు మెట్ట పొలాలకు తగ్గించడం జరిగింది. ఇది, మెట్ట, మాగాణి అనే భేదం లేకుండా, మెట్టకు, మాగాణికికూడా అందరికీ అనువర్తించేటట్లయితే, coin స్వరూపములో కాకుండా, land స్వరూపములో చేసేటట్లయితే చాలా బాగుంటుందని నా అభిప్రాయము. ఈ రోజు అధికోత్పత్తి చేసుకోనంతవరకు ఎప్పటికికూడా ఈ లోటు Budget ఉండేడానికి అవకాశం ఉన్నది. దీని విషయంలోకూడా సరిగా లేకుండా, ఆలాగే కేంద్రంయొక్క ఉదాసీన్యంవల్ల లోటు బడ్జెట్ ఉన్నదని చెప్పుకోవడం జరుగుతున్నది. కాని ఎప్పుడైతే అధికోత్పత్తి జరుగుతుందో అప్పుడు ఇది ఉండడానికి ఆస్కారం లేదు. ఈవేళ రైతాంగం అధికోత్పత్తి చేయాలంటె, రైతాంగంయొక్క జీవితానికి భద్రత ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈవేళ కోటీశ్వరుని car కు insurance scheme ఉన్నది గాని రైతు పండించేటటువంటి crop కు మాత్రం insurance scheme లేదు. ఈవేళ కోడిదూడ చచ్చిపోతే, వెయ్యి రూపాయలు, 1500 రూపాయలు నష్టం జరుగుతుంది రైతాంగానికి. ఆలాగె crop insurance scheme రానంత వరకు రైతాంగం జీవితానికి భద్రత ఉండడానికి వీలులేదు. ఎప్పటికికూడా ఇదే ఉంటుంది. ఆలాగె ఈరోజు శిస్తు విధానం చూచినట్లయితే, అది ఎప్పుడో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పెట్టినటువంటి విధానం అది. ఈరోజు పంట రావడంతోటే శిస్తు వసూలు చేయబడుతున్నది. కాని పంట రావడంతోటే రైతాంగం పంటకు ధరలు తక్కువగా ఉంటాయి. కనుక తప్పనిసరిగా లేనివాడు market కు వెళ్ళి అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి బలవంతంగా వస్తున్నది, ఈ శిస్తు కొరకు. అందువలన, ఈ శిస్తు విధానం మార్చివేసి పంట వచ్చిన 4, 5 నెలల తరువాత శిస్తు వసూలు చేస్తే చాలా బాగుంటుందని నేను అనుకొంటున్నాను. ఆ విధంగా చేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎప్పటివరకు ఆయితే రైతాంగం పండించే పంటకు fair prices ఉండవో, చాలా మంచి ధరలు ఉండవో, అంతవరకు రైతుకు ఎప్పటికికూడా incentive ఉండదు. కనుక అదికూడా ఉండాలి,

ఈరోజున ప్రతివారు tractors కావాలి, అది కావాలి, ఇది కావాలి అని అంటారు. కనుక రైతాంగములో, మధ్య తరగతి రైతాంగము, చాలా చిన్న తరగతి రైతాంగము ఎక్కువగా ఉంటున్నారు. వీరికి గనుక మరనాగళ్లు supply చేయకుండా పోతే, intensive cultivation జరగదు. ముఖ్యంగా అధికోత్పత్తికి intensive cultivation పెట్టుకోవలసియుంటుంది గాని extensive cultivation కాదు. Extensive cultivaiion తో అధికోత్పత్తి అవుతుందని అనుకొంటే అది పొరబాటు. కనుక మరనాగళ్లు రైతాంగానికి supply చేయ వలసిన అవసరము ఉన్నది. ఈ రోజు రైతాంగం వంట market కు వెళ్లే పశువులో వ్యాపారస్తులు ధర్మం అనే పేరుతో అక్రమంగా వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది అక్రమం అనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇది తప్పకుండా పోయేలట్లు చేయాలి. ఈరోజు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును నిజంగా కేంద్రం జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకోవలసిన అవసరమున్నది. అలా చేస్తే, మనకు చాలా అవకాశము ఉన్నది. కాని ఈ నాగార్జునసాగర్ గురించి 4, 5 రోజుల క్రిందట మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ఒక అభ్యంతరం లేవదీశారు. నిజంగా అది గనుక వచ్చే పశువులో మా ఖమ్మం జిల్లాలో మున్నేరు నదికి తూర్పుదిశకు ఎప్పుడుకూడా రావడానికి వీలులేదు. కనుక నేను కోరేది, ఒకవేళ ఏదైనా ఆటంకము కలిగే పశువులో గోలపాడు గ్రామంవద్ద Balance Reservoir మున్నేరు నదికి కట్టే పశువులో నైరా ప్రాజెక్టు వద్ద second crop రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగు 10, 15 వేల ఎకరాలు అదనంగా సాగుబడి కావడానికి అవకాశం ఉన్నది. అది నేను కోరుతున్నాను. ఈరోజు మన విద్యావిధానం చూచుకొంటే, మన ప్రక్కన ఉన్న పాకిస్తాన్ దేశంలో 8 వేల మంది విద్యార్థులకు science లో వాళ్లు training ఇస్తున్నారు. కాని మనము ఇంగ్లీషు ఉండాలా, తెలుగు ఉండాలా అనే సమస్యలో ఉంటున్నాము. ఈరోజు దేశ భద్రత దృష్ట్యా science విద్యార్థులకు science లో training ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయాన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఈవేళ procurement విషయంలో రైతాంగానికి రెండు రకాలు అభ్యంతరాలు ఉన్నాయి. ఒకటి, ఈరోజు stocks ను తాళిద్దారు వెళ్లి cease చేసి తాళాలు వేస్తున్నారు. ఆ విషయంలో రైతాంగం ఎంతో మంది complaint చేస్తున్నారు. ఏమని అంటే మాకు అప్పులు విషయంలోగాని, అప్పులు తీర్చే విషయంలోగాని, అలాగే జీతగాళ్లకు ఇచ్చే విషయంలోగాని వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ప్రభుత్వంవారు cease చేస్తున్నారని అంటున్నారు. కనుక నేను కోరేది, వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయ వలసిన అవసరమున్నదని అలాగె within the district లో కూడా ప్రతిచోట లియ్యము తీసుకొని వెళ్లుతూ ఉంటే, ఏదో అభ్యంతరం తెలియపరుస్తున్నారని complaints ఉన్నాయి. Within the district లో అలాంటి check ఉండ కూడదు. ఎక్కడో borders లో అలాంటివి ఉండాలిగాని within the district ఉంటే రైతాంగం ఎన్నో కష్టాలు పడవలసివస్తుంది. కనుక ప్రభుత్వంవారు ఈ విషయంలో సక్రమమైన చర్య తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. పంచదార

విషయం గురించి బడ్జెట్‌లో ఏమి చెప్పారంటే, 12081 టన్నుల నుంచి 7500 టన్నులకు దిగిపోయిందన్నారు. ఈ పంచదార కిలోగ్రాము 1–50 వరకు కూడా అమ్ముతున్నది. కనుక ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము తగు చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ధరలు తగ్గింపు విషయంలో నేను పోయిన అసెంబ్లీలో కూడా చెప్పాను, Bank loans తీసివేయాలని అది తీసివేసినందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. నేను ఇంకా కోరేది, ఈవేళ district centres లోనే Super Bazars, fair price shops పెడుతున్నారు. తాలూకా level లో కూడా పెట్టవలసిన అవసరము ఉన్నదని లేకపోయినట్లయితే, తాలూకాలలో ఉండే ప్రజానీకానికి చాలా కష్టము. వారు district centres కు వచ్చి కొనుక్కోవడానికి అవకాశంఉండదు. కనుక తాలూకా level లో కూడా ఇవి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. Budget లోఇంకాఏమిచెప్పారంటే,అవసరమైనవస్తువుల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వమే trade జరిపి చేస్తారనేటటువంటిది ఒకటి ఉన్నది. కాని అనుభవం దృష్టిలో ప్రజానీకానికి తక్కువ ధరలకు అందేట్లు చేయాలి. సాంఘిక సంస్కరణ విషయంలో డబ్బు ఎక్కువగా ఇచ్చినందువల్లనే untorchability పోవాలదు. Let the Government declare that preference will be given to those who marry the untouchables వర్ణాంతర వివాహాలకు ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత యిచ్చువంత వరకు అస్పృశ్యత పోదు. I request all the members of the House to remove from their names the words like Chowdary etc. పరిశ్రమ విషయంలో—విశాఖ పట్టణంలో ఉక్కు కర్మాగారం రావడానికి ప్రభుశ్వం శ్రద్ధ వహించి కృషి చేయాలి. ఇల్లెందు నియోజక వర్గంలో బయ్యారం వద్ద అన్నింటికి కావలసిన big Iron factory రావడానికి అవకాశం ఉన్నది ఇదివరకు లైసెన్సు కొరకు పాడ్నా యిక్ కంపెనీవారు అప్లికేషన్ పెట్టి యున్నారు. ఇంతవరకు అక్కడ raw material ఉన్నది. బయ్యారంవద్ద తప్పకుండ యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

Electricity—ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 27286 గ్రామాలు ఉంటే 6024 గ్రామాలకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి పూర్తిగా గ్రామాలకు వచ్చినప్పుడే పరిపూర్ణంగా అభివృద్ధి జరుగుతుంది. పారిశ్రామికోత్పత్తి కూడ అధికంగా జరుగుతుంది. మద్రాసు బాగా పురోగమిస్తోంది. మనంకూడ బాగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలి.

జీవిత బీమాగురించి వున్నది. జాయింట్ పాలసీ సిస్టమ్ అనులు పెట్టక పోతే స్త్రీలకు ఆ benefit రాకుండ పోతుంది. జాయింట్ పాలసీ వచ్చేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Land acquisition cases ఎప్పటికి పూర్తి అవుతాయో తెలియకుండ ఉన్నది. ఎప్పటినుంచి ఆరయినా భూమి తీసుకుంటే అయిదారు సంవత్సరాలు

కేసెస్ పడి వుంటున్నవి. భూమి తీసుకొన్న వెంటనే అయిదారు మాసాల్లో కంపెన్సేషన్ యిచ్చేట్లు చూడాలి. ఆరేపు సంవత్సరాలకు వస్తే రైతులు బాధ పడుతున్నారు.

అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో—డిస్ట్రిక్ట్ లెవెల్‌లో డ్యూయల్ పరిపాలన ఉన్నది. అదిపోవాలి. efficient గా అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడపాలి. ప్రభుత్వ శాఖల్లో ఒక అప్లికేషన్ యిస్తే రసీదు యివ్వాలి. లేకపోతే ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుందో లేదో అనే అనుమానం వస్తోంది. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్‌లోకూడ యిది చెప్పబడింది. తక్షణమే యిది అమలులోకి తేవాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

ఈ బడ్జెటు ప్రసంగంలో 25వ పేజీలో యీ విధంగా చెప్పారు. "ఇదంతా జరుగుతున్నప్పటికి, ఈ చర్యలు వాటికవే సరిపోవు. అసలు విషయమేమిటంటే వృధా ఖర్చును ఉత్పత్తితో సంబంధం లేని ఖర్చును అరికట్టాలి. ఇక పథకాలను సరిగా యాపొందించి సత్వరం అమలు జరపాలి. అనుకున్న పథకాల ప్రకారం వీటి ఫలితాలు అనుభవంలోకి రావాలి. ప్రారంభ దశలో సరైన ఆలోచన లేక పోవటంవలన వివిధ రంగాలకు, ఉత్పత్తి కృషికి సరైన సమన్వయం లేక పోవటం వలన పథకాల్లో చాలభాగం అనుకున్న రీతిన ఫలితాల నివ్వలేదనే సంగతి గతములో ప్రణాళికల అనుభవంవల్ల తేలింది. రాష్ట్ర ప్రణాళికల పథకాలనేకం పరిశీలిస్తే కూడా ఇలానే తేలుతుకది."

ఇలాంటిది లేకుండ ప్రతి విషయంలో Coordination తో జాగ్రత్తగా పరిశీలించుకుంటే బాగా efficiency రావడానికి వీలుంటుంది. ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు అభివందనలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నూధవరావు:—అధ్యక్షా, నిన్న ఉదయం నేను అసెంబ్లీకి వచ్చేటప్పటికి ఒక జాబు వచ్చియున్నది. బహుశా అది యిక్కడ లీడర్సుగా ఉండేవారందరికీ వచ్చియుంటుందని అనుకొంటున్నాను. అందులో యీ విధంగా వ్రాసి యున్నది. "ఇక్కడ ఉన్న ప్రతిపక్ష లీడర్సుగాని, లేక శాసన సభ్యులుగాని, గత ఆరు రోజులనుంచి శాసనసభ జరుగుతుంటే ధరలు—కందిపప్పు, ఉప్పు, పప్పు వగయిరాల జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతున్నవంటే—ఏమి చేస్తున్నారు మీరందరు ?" అని దీనిలో వ్రాసి యున్నది. ఇక్కడనే యీ జాబును నేను receive చేశాను. ఇది అందరికీ వచ్చి యుంటుంది.

ఈ విషయం గురించి ఆలోచిస్తే పోయిన శాసనసభ జరిగినప్పటికి యిప్పటికీ ధరలు చాల పెరిగినవి. యింకా పెరుగుతున్నవి. ఈ ధరలు అరికట్టవలసిన గురుతర బాధ్యత అందరిమీద ఉన్నది. ప్రత్యేకించి ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. ఆ ప్రశ్నకు సూటిగా సమాధానం చెప్పవలసినది గవర్నమెంటే అయినప్పటికీ ప్రతిపక్షనాయకులు గవర్నమెంటు ముందు ఉంచే దానికి వారు యీ జాబు వ్రాశారు. అది మీముందు ఉంచుతున్నాము. దానికోసం మీరేమి

చెపుతారో ఆలోచించి ప్రజానీకానికి చెప్పండి ప్రజానీకానికి సంబంధించిన నిత్యజీవితంలో దైనందిన అవసరాలు గురించి, ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నారో చెప్పడానికి బడ్జెటులో ఏమీ ప్రొవిజన్ లేదు. ధరలు తగ్గించడానికి సబ్సిడీస్ పెట్టి గవర్నమెంటు ఎక్కువధరలకు కొని తక్కువధరలకు ప్రజానీకానికి అమ్మడానికి ఆలోచన ఉంటే చాల బాగుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఇది కూడ ఆలోచించండి.

ప్రజలకు కావలసిన కూడు గుడ్డ యిచ్చినతరువాత గవర్నమెంటుకు సక్రమంగా సవ్యంగా నడిపేబాధ్యత వారిమీద ఉన్నది. కూడుగుడ్డకంటే ముఖ్యంగా law and order ను maintain చేయాల్సి ఉన్నదని ఎవరూ చెప్పనక్కరలేదు. ఈరోజు కడుబాధతో అధ్యక్షులవారిముందు చెబుతున్నాను. నిన్న పేపర్సులో చదివాను. హనుమాన్ చెంపుల్ ఓల్డ్ సిటీలో ఉన్నదన్నారు; దానికి night soil తో పునీతం చేశారని పేపరులో ఉన్నది. ఓల్డ్ సిటీలో జరిగేటటువంటి సంఘటనలు అసెంబ్లీముందు చాలాకాలంముందు తెచ్చియున్నారు. ఎవరు చేసినప్పటికీ దానిని అరికట్టవలసిన బాధ్యత law and order maintain చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉన్నది. ఎవరూ దుర్భరంగా జీవితం నడపలేరు. కాబట్టి గవర్నమెంటు law and order maintain చేసితీరాలి. అది చేయలేకపోవడమనేది వారి దీనావస్థను తెలుపుతుంది. Law and order లేని గవర్నమెంటు ఉండేదానికన్నా ఉండకుండా ఉండడమేమేలు; ఇది కడుబాధతో చెబుతున్నాను, ఓల్డ్‌సిటీలోగాని, ఎక్కడాగాని చాలా పరిస్థితులుచూస్తే, దుర్భరముగా ఉన్నవి. Constitutional గా, ఎవరైనప్పటికిని rule of law కు కట్టుబడి ఉండాలి. దానికి భిన్నంగా నడిచినవారిని ప్రభుత్వం హతమార్చి తీరాలి అని రాజకీయ నీతిలో ప్రథమంగా, చాణక్యుడు చెప్పాడు. అది మనం ఆచరించలేక పోతున్నాము. ఇది ప్రధానంగా గమనించాల్సినటువంటి విషయం.

ఈ బడ్జెటు ఆర్థికస్థైమత కలిగించే బడ్జెటా, లేక ఆర్థికంగా, నైతికంగా దుర్భరమైనపరిస్థితికి తీసుకువెళ్లే బడ్జెటా, ఇందులో ఆర్థికస్థైమత ఉన్నదా, అనేది చూస్తే— acts of insolvency — insolvency కి తీసుకువెళ్లే బడ్జెటుగా ఉంది. గవర్నమెంటుకు — శాసించే అధికారం ఉన్నది కాబట్టి మెజారిటీ ఉన్నది కాబట్టి వారికి డబ్బులేదనుకుంటే పన్నుల భారం ఎక్కిస్తున్నారు. ఇదే ప్రజానీకంలో డబ్బు లేదంటే వారికి ప్రభుత్వం డబ్బుయిచ్చే ఆస్కారం ఉన్నదా? ఈరోజు ఎంతమంది వ్యక్తులు చనిపోతున్నారు? నిన్న వినాను—ఒక ఉద్యోగి ఉస్మానియాహాస్పిటల్ నుంచి యింటికివచ్చేటప్పటికి, ఎక్కడికో వెళ్లివచ్చేటప్పటికి, రిటైర్‌మెంటు చేశారనేసంగతి తెలియగానే heart failure అయి చచ్చిపోయాడన్నాలు. అధికారం ఉంది కాబట్టి, ప్రతిపక్షం వద్దు అంటున్నా యిక్కడ గెలుస్తున్నారు. శాసనాలు చేసేస్తున్నారు. తరువాత కోర్టుకువెళ్లితే అక్కడ అధికారం లేదు, శాసనసభ్యులు బాగా ఆలోచించిచేస్తే యీబాధ రాదు అంటు

న్నారు. కాబట్టి గవర్నమెంటు పరిపాలిస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రజానీకానికి జవాబుచెపాల్సిన బాధ్యతఉన్నది. కాని అది దృష్టిలోఉంచుకొని ఆలోచించడం లేదని అనిపిస్తోంది.

ఈ Republic Forge విషయం ఉన్నది. దానిలో కొన్నిలక్షలు మన వారు కేపిటల్ పెట్టారన్నారు. పిడ్డపెద్దప్లాన్సు విషయమేగాక చిన్నవిషయాలు కూడ మంచిగా ఆలోచించి చేస్తుండాలి. కాని మధ్యలో నిలిపివేస్తుంటారు. ఈ Republic Forge లో డబ్బు పెట్టినప్పుడు బాగా ఆలోచించి చేయాలి. మనం దానినితీసుకున్నప్పుడు ఆమెషినరీని సవ్యంగా, సక్రమంగా వినియోగించితే అది ఉపయోగపడి అవసరమైన చిన్నచిన్న సామాగ్రి చేయగలుగుతాము.

యాటో యాన్సిలియిరి అనేది బెజవాడలోఉంది. దానిలోకొన్ని ప్రత్యేకమైన స్పేర్ పార్ట్స్ తయారుచేస్తారనేనమ్మకంతో పెట్టబడింది. అటువంటి యాటో యాన్సిలియరి అనేది సెల్లూరు లోనూ, అనంతపురంలోనూ. విశాఖపట్నంలోనూ పెడితే ప్రొడక్టివిటికి ఉపయోగపడతాయి. స్విజ్జర్లాండులో ఒకచోటనే వాచెస్ తయారుచేయరు కుటీరపరిశ్రమగా పార్ట్స్ అన్ని తయారుచేసి అవన్నీ ఒకచోటకు చేర్చి వాచెస్ తయారుచేస్తారు. అది దృష్టిలోపెట్టుకొని చేస్తే ఇక్కడ ఎలాటి యిబ్బంది ఉండదు. బాగుంటుంది కూడా. నిన్న కాల్ ఎటెన్షన్ సందర్భంలో 11 మంది ఇంజనీర్లకు ఉద్యోగాలు పోయాయని గగ్గోలు బయలు దేరింది. చిన్నచిన్న ఇండస్ట్రీస్ పెడితే అటువంటిబాధలు ఉండవు. అందువల్ల రిక్రూటుమెంటు అనే ప్రాబ్లిమ్ కూడా సాల్వ్ అవుతుంది. ఆహారపదార్థాల ధరలను అదుపులోనికి తిసుకురావాలని రెండు సంవత్సరాలక్రితం సివిల్ సప్లయిస్ వారు, ఫైనాన్స్‌వారు కలసి ఒక సెల్ ఏర్పాటుచేశారు. ఆ ప్రైసెస్ సెల్‌ను కేంద్రప్రభుత్వ ఆదేశంప్రకారం చేశారేమో. అది ఎక్కడ ఎలా పనిచేస్తున్నదో తెలియడంలేదు. దానిమీద ఖర్చుపెట్టేడబ్బు యేమవుతున్నదో తెలియడంలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం సెస్ పెట్టమన్నది కాని ఏపని చేయాలనేది నిర్ణయించలేదు. ఈనాడు ప్రభుత్వం ధరలు నిర్ణయించిన తరువాత బ్లాక్ మార్కెట్ ధరలే మామూలు ధరలుగా చెలామణి అవుతున్నాయని ప్రభుత్వంగ్రహించాలి. ధరలు నిర్ణయించేంతవరకే మాపని, తరువాత మాకుసంబంధంలేదు అంటే ఎవరూ ఏమీ చెప్పలేరు. ధరలు నిర్ణయించిన తరువాత వాటిని అమలు జరపడం కూడా ప్రభుత్వాభ్యత. ధరలు పెరిగినప్పుడు అరికట్టడానికి తగిన చర్యలు తీసుకొని కన్‌స్యూమర్ కోపరేటివ్ సొసైటీలద్వారా ప్రజలకు అందించడం ప్రభుత్వాభ్యత అని గుర్తించాలి. తహసిల్దారు ప్రొక్యూర్‌మెంట్ జరుపుతారు. అందుకు ఆక్షేపణ లేదు. కాని రైతే 2, 3 మైళ్లు తీసుకొనివెళ్లి యివ్వాలిఅంటున్నారు. రైతు గవర్నమెంటు ఆధీనంలో వున్న తాలేదారా? వారిదగ్గర తీసుకొంటున్నప్పుడు వారిదగ్గరకువచ్చి వసూలుచేసుకోవాలి కాని వారినే తెచ్చి యివ్వాలి అనడం మంచిదికాదు. రెండవ యుద్ధకాలంలో ఇటువంటి కండిషన్సు ఇంపోజ్ చేయడం జరిగింది. ఆహారసమస్యను యుద్ధసమస్యగా చేశారేమో. కాని ఇది యుద్ధం మాదిరిగా కూడా లేదు. కుస్తీవలే ఉన్నది. సహకారం అనేది సంక్షేమ

రాజ్యానికి జీవకర్ర అని చెబుతారు. కోపరేటివ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్‌ను అదే కారణంతో పెట్టారు. వ్యక్తికి లాభం కాకుండా కొందరు వ్యక్తులు నియమ బద్ధంగా నడపాలనే ఉద్దేశంతో అది పెట్టారు. కాని ఆ సొసైటీలలో ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయా అంటే, జరగడం లేదు. కోపరేటివ్ సొసైటీలలో డబ్బు వెచ్చించడం జరుగుతున్నది కాని ఆ డబ్బును ప్రజలకు గానివ్వరు. రాకూడదనే ప్రభుత్వ అభిప్రాయం కూడా. కాకినాడలో ఫిషర్‌మెన్ కోపరేటివ్ సొసైటీ ఉంది. అక్కడ షాక్‌లివర్ ఆయిల్ తయారుచేస్తారు. కాని అది ప్రజలకు రాదు. మధ్యలో ఏజన్సీ వుంటుంది. మధ్య ఏజన్సీ లేకుండా డైరెక్టుగా హాస్పిటల్స్‌కు, రోగులకు ఎందుకు అందజేయరో అర్థం కాదు. ఇక సప్లయి విషయం చూస్తే ఎక్కువపంట పండిన చోటునుండి తక్కువ పండిన చోటుకు దిగుమతి చేస్తారా అంటే అది కన్పించడం లేదు. నెల్లూరులో ఎరి బాగా పండుతుందంటారు. బియ్యం బాగా వుంటాయంటారు అక్కడికి వెస్ట్ గోదావరి నుంచి పుచ్చిపోయిన బియ్యం సప్లయిచేస్తున్నారు. ఏ స్పిరిట్‌తో, ఏ ప్రిన్సిపల్‌తో కోపరేటివ్ ఇన్స్టిట్యూషన్సును ఏర్పాటు చేస్తున్నారో ఆచరణలో ఆ ప్రకారం జరగడం లేదు. గ్రూపింగు సిస్టం వల్లనే చెయలేక పోతున్నారు. అక్కడ వుండే డైరెక్టర్సును ఎవరిని వుంచాలి, ఎవరిని దించాలి, అనే ఉద్దేశాలతోనే ఆ ఇన్స్టిట్యూషన్సు చెడిపోతున్నాయి.

మధ్యనిషేధం అమలులో పెట్టారు. పెట్టవచ్చుకాని కట్టుదిట్టంగా అమలు చేయాలి కదా? ఏదో ఊహాగానం చేస్తూ అందులో లాభనష్టాలు ఏమిటి, అమలు చేయగలమా లేదా అనే ఆలోచనే లేకుండా చేశారు. ఆ కాలంలో వున్న జీవనవ్యవస్థలో, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యంలో ఆ అధినేతలు దౌర్జన్యం చేసే రోజుల్లో అది పెట్టారు. పెట్టినవారు ప్రజలలో ఎడ్యుకేట్ చేశారా అంటే లేదు ఏ సోషలిస్టిక్ పాట్రన్ ఆఫ్ లైఫ్ వున్నా. ఏ రష్యన్ లైఫ్ వున్నా ఇంకా హిందూ సాంప్రదాయ సిద్ధంగానే జీవితాలు నడుస్తున్నాయి. ఈ విధంగా నడిచే పద్ధతి ఎంతకాలం వుంటుందో, ఒక్క రామలింగారు అయితేనేమి, ఒక తిలక్, ఒక గాంధి అటువంటి ఆదర్శప్రాయమైన జీవితాల నడపగల్గిన వ్యక్తులు వున్నారు. ఈనాడు అని చెప్పగల్గితే ఈరాజ్యం ఇట్లా వుండదనిపిస్తుంది. 1937 వ సంవత్సరంలో రాజాజీ కాబినెట్ నిర్మాణంచేసినప్పుడు మోడల్ ఇన్స్టిట్యూషన్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ అని చెప్పి ఆదర్శప్రాయమైన పని చేశారు. ఆ రోజు రాజాజీ వడిపిన పాలన అందరకూ తెలుసు. 1947 వ సంవత్సరంలో ఒమండూరి రామస్వామి రెడ్డిగారువుండే కాలంలోకూడా పరిపాలన ఆదర్శప్రాయంగాపుంది. 1967 కు వచ్చేటప్పటికి ఎట్లా అయిపోయింది అనేది మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. మేము కోరేది ఏమిటంటే 1967 సంవత్సరంలోనైనా ఆదర్శప్రాయంగా జీవితం నడపాలి. కేవలం ఊహాగానంగా కాకుండా రాజకీయ జీవితం నిజంగా నైతికంగా, ఏదైతే ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందో, ప్రజానీకాన్ని మనస్సులో ఉంచుకొని చేయాలి అనేది ఆలోచించాలి. ఆలోచించినట్లయితే ఈరోజు ఒకమాట చెప్పుడి.

ప్రజలమీద పన్నులు వేస్తున్నాము. పన్నుల భారం పెరుగుతున్నది. దానికి గవర్నమెంటువారుగాని, రెవెన్యూ మంత్రిగారుగాని—మాదగ్గర డబ్బు ఉంటేగదా మేము ప్రజలను పాలించేది. డబ్బు లేకపోతే ప్రజలను మేము ఏమి పాలిస్తాము అని అడుగుతున్నారు. పన్నులు వేసినతరువాత ఆ పన్నులు కట్టే డబ్బు ప్రజలదగ్గర వసూలు చేసుకొనేదే లేకపోతే ఏమి అవుతుందిగదా అని నేను అంటున్నాను. ఇది ఆలోచిస్తున్నారా? ఇది ఆలోచించడంలేదు. Tuition fees యితర్రాష్ట్రాలు మిగతావన్నీకూడా మనవాళ్లు పెంచుతున్నారు. ఇలా పెంచేటటువంటి పద్ధతులలో ఎంతకాలం పెంచుతారు? ఎంతకాలం దానిని ఆలోచిస్తారు? Productive centres అనేవి ఎంతకాలం చేకూర్చరో, productive centres నుంచి ఏమాత్రం production తీయరో అంతకాలం ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. Industrial Estates మీద ప్రభుత్వం ఎంతో డబ్బు పెచ్చించారు. నాగార్జునసాగర్ అని పెద్ద ప్రాజెక్టులు వేశారు ఎంతో డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు. ఒక్క నయాపైసా ఎత్తు లాభం చూపించగలిగినట్లయితే యింత బాధే ఉండేది కాదు. అది ఆచరించడం లేదు. ఈ సంవత్సరం పన్నులు పెచ్చించారు. పై సంవత్సరం ఏమి చేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఇవన్నీ ఆలోచించవలసిన బాధ్యత మనమీద ఉన్నది Official delays చాలా జరుగుతున్నాయి. వకీలు వృత్తిలో ఉన్నందువల్ల నేను చెప్పగలుగుతున్నాను. ఒక కాగితాన్ని registered post లో office కు పంపిస్తాము. తరువాత representation చేస్తాము. వేసిన కాగితం మళ్ళీ కనబడదు. వేసిన కాగితం రాకపోతే ఎంతకాలం ఉంటుంది. ఈ official delays, కాగితాలు రాకుండా పోకుండా ఎంతకాలమైతే ఉంటుందో అంతకాలము safety లేదు. లాభం రానీ నష్టం రానీ ఒక ఉత్తరువు తొందరగా వేసినట్లయితే అది మంచిదేమో ననిపిస్తుంది. పరిస్థితులన్నీ చాలా మారుతున్నాయి. Second line of defence అని ఏదో మనవాళ్ళు budget లో చూపించినారు. చూపించినటువంటివన్నీ, మామూలుగా పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు వేసినప్రకారం కాకుండా అధమపక్షం దీనినైనా బలపరచి బలవంతంగా దానిని చేసినట్లయితే ఈరోజు చైనా, పాకిస్తాన్‌వల్ల వచ్చిన భారం తగ్గుతుందేమోననిపిస్తున్నది. అయితే Central Government లో గాని మనకు గాని చైనావారి భారం ఒంటికి అంతగా పట్టించుకున్నట్లు లేదేమోననిపిస్తున్నది. ఆటంబాంబులు తయారు చేయడంలేదు, ఏమి లేదు. సన్యాసం పుచ్చుకుంటాము మేము, సన్యాసం అయిన తరువాత రెండు చెంపలు చూపించి గమ్మున ఉంటాము అనే దృష్టితో వాళ్లు ఉంటున్నారు, (interruption) అస్త్రసన్యాసం. ఆటంబాంబు తయారు చేయము అంటే ఏమిటి? అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది—Charges in England అని ఒక item తయారుచేసి ఉన్నది. Page 55 లో Charges in England అంటే మనం ఈరోజుకుకూడ budget బ్రిటిష్ పద్ధతిలోనే జరిగిపోతుంది మేమో వినిపిస్తున్నది. లేకపోతే Charges in England అనే పదం ఎందుకు వస్తుంది? మనం Sun shades తయారు చేసినట్లు ఆ కాలంలో budgets ఒక మూసలోపోసి పెట్టారు. ఆ మూసలో పెట్టినటువంటి figures ఒకటి రెండు ఆ ప్రక్క ఈ ప్రక్క తీసివేస్తే మొత్తం budgets అయిపోతుంది. ఈ budget orders కూడ, ఫుటరులో ఫది ప్రకారంగా వచ్చినది, ఏమి వచ్చినదని అడిగితే చెప్పలేరు అని

ఈ Charges in England అనే పదమునుబట్టి నా అభిప్రాయము. కాబట్టి యిటువంటి పాత పద్ధతిలో కాకుండా సమాజ జీవనాన్ని organic growth of Samaj అనే దృష్టితో ఎవరైతే ఎంతకాలమైతే నడపకుండా పోతారో అంతకాలం గవర్నమెంటును సక్రమంగా సవ్యంగా నడపడానికే వీలు లేదేమోనని పిస్తుంది. నాగిరెడ్డిగారు చెప్పినది కొంతవరకు తథ్యం అనుకంటాను. రామరాజ్యం అన్నారు, రామరాజ్యానికి ఏదైతే అవసరమైన పద్ధతులు ఉన్నాయో ఆ పద్ధతులన్నీ సవ్యంగా సక్రమంగా సంపాదించి ఆచరించే శక్తి ఉన్నట్లయితే రామరాజ్యం అనండి. లేదా Socialistic pattern of life అన్నారా? దానికి ఏ చైనానో రష్యానో తీసుకవస్తాను అన్నారా దానికి సమన్వయంగా, మనవారు బూట్లు సూట్లు మార్చినట్లు మనస్సుకూడ మార్చుకొన్నట్లయితే బాగా ఉంటుంది రెండూ బాగంటాయి. అది యిది కాకుండా సంకరంగా ఏర్పడిన పద్ధతులవల్ల ఈరోజు మన సమాజం ముందుకు పురోగమించడానికి వీలులేకుండా పోతోంది అనుకుంటాను. లేకపోతే ఒక నిర్ధారణమైన నిశ్చితమైన విశుద్ధమైనటువంటిది ఏదైన ఒకటే. ఒక పక్షంగాని, మార్గంగాని చూస్తున్నామా అంటే చూడడంలేదు అనిపిస్తుంది. నిన్న జాబు చూచినట్లయితే నేను ఒకటేమాట అనుకుంటున్నాను. ప్రజలు మనను గురించి ఏమి అనుకుంటున్నారు అనికూడ ఆలోచించకుండా మన జీవితాలు నడచి పోతున్నాయనే బాధ కలుగుతుంది. దయయుంచి మనం యిప్పుడు ఆదర్శ ప్రాయంగా ఉండి ప్రజలను సులభసాధ్యంగా పరిపాలించగలిగితేనే మనకు గొప్పతనం ఉంటుంది. నమస్కారము.

Mr. Deputy Speaker :— I have to announce to the House that at the request of Leaders of groups the time-limit for the receipt of cut motions has been extended upto 3 P.M. tomorrow (30-6-67) as a special case

(శ్రీ) ఎ. సూర్యనారాయణరావు (నందిగామ): —అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన 1967-68 సంవత్సరపు budget ను నేను మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తూ ఉన్నాను. 10 రూపాయల లోపు శిస్తు చెల్లించే రైతులకు శిస్తు మాఫీ చేసే విషయము చాలా సంతోషకరమైనది. దాదాపు 40 లక్షల పట్టాదారులకు కలిగిస్తున్న సౌకర్యం యిది. చాల సంతోషకరమైన విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఈనాడు మన రాష్ట్రానికి ఉన్న ఆర్థిక వనరులదృష్ట్యా, యిందులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పుద్వారా రద్దుకాబడిన భూమిశిస్తు విధానాన్నికూడ మార్చి తిరిగి యింకోరూపంలో అసెంబ్లీముందుకు తీసుకువచ్చారు. అది సమర్థనీయంగానే నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటె-పన్నులు కావాలి. పన్నులు ఉన్నప్పుడే ప్రభుత్వానికి స్థోమతు పర్చడి తగినటువంటి కార్యక్రమాలుజరపడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అయితే అది న్యాయమైనదా, అన్యాయమైనదా అనే విషయంలో—ఈనాడు అసెంబ్లీకి తీసుకువచ్చిన అదనపు శిస్తు తగినంత న్యాయంగానే ఉన్నదని నేను భావిస్తున్నాను. లోగడ వసూలుచేసేదానికంటే యిది తక్కువగా ఉన్నదని నేను భావిస్తున్నాను. ఏదైనా సరే పన్నులు కావాలి. పన్నులు ఉంటేనే ప్రభుత్వం ముందుకు అడుగువేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

కాబట్టి అది సహజంగానే నేను భావిస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఒకటి ఉన్నది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు 1955 సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడింది. ఇప్పుడు 1967 సంవత్సరంలో పడ్డాము. ఆ ప్రాజెక్టును ఈ రోజు వరకుకూడ ఉపయోగించుకోలేనటువంటి దుస్థితిలో ఉన్నాము అంటే చాలా విచారకరమైన విషయం. ఈ దేశంలో ఈ నాడు ఉన్న ఆహారకొరతవల్ల ఇతర దేశాలలో ప్రతి సంవత్సరం కోటి టన్నులు తక్కువలేకుండా తీసుకువచ్చి అధిక వ్యయాన్ని చేసి ప్రజలకు అందించుకొనేటటువంటి బరువు బాధ్యతలు ఈ పక్షాన్నికి ఎక్కువ ఉన్నాయి. ఇట్లాంటి బరువు బాధ్యతలు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో కేంద్రప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు అవసరాన్ని గుర్తించకుండా దీనిని ఎందుకు అలక్ష్యం చేస్తున్నదో అర్థంకాకుండా ఉన్నది. ఎప్పుడో తయారై ఎప్పుడో దీని ఫలితాలను పొందవలసిన స్కీము యిది. ఈ ఫలితాన్ని యింత వరకు పొందలేకపోవడము దురదృష్టకరము. సంవత్సరానికి కనీసం 20 లక్షల టన్నుల ధాన్యం అదనంగా పండించుకొనే అవకాశం ఉన్న ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా గుర్తించకపోవడము, శీతకన్ను వేసి తగిన నిధులు సమకూర్చి మనకు ప్రోత్సాహం యిచ్చి ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేసుకొనే సౌకర్యం కలిగించుకోలేకపోవడం దురదృష్టకరమని భావిస్తున్నాను. అంతేకాదు. ఈ ఒక్క కాలువలో యిప్పటికి 12 సంవత్సరాలబట్టి చేసిన పని ఎంతో మందంగా ఉన్నది. హైదరాబాద్—విజయవాడ రోడ్డుమీద మునగాలదగ్గర రోడ్డు cross చేసే కాలవ పని చేయడానికి 5 సంవత్సరాలు పట్టింది. అట్లాగే పనిసాగేటట్లయితే మొత్తం నాగార్జునసాగర్ పనులన్నీ యింకా ఎన్ని సంవత్సరాలు పడతాయో, ఎప్పటికి దాని ఫలితం వస్తుందో ఊహించుకోలేని స్థితిలో ఉన్నాము. కాబట్టి ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి సత్వరంగా దానిని అమలుపరచవలెనని కోరుతున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు development క్రింద కొన్ని కోట్ల రూపాయలు రోడ్లకోసం రహదారి సౌకర్యంకోసమని ఏర్పాటుచేయబడిఉన్నాయి. ఈ కాలవలు పూర్తి అయి, ఈ పనులు పూర్తి అయి ఆ రోడ్లు వేయాలంటే తరువాత సాధ్యమయ్యేదికాదు. అంద వలన ఆ కాలవలయొక్క alignment ను బట్టి ఎక్కడెక్కడ బ్రిడ్జిలు వేసుకోవలెనో అని యిప్పుడే ఈ రోడ్లు ఫారమ్‌చేసుకోవడమో చేసుకుంటే ఆ తరువాత వారు బ్రిడ్జిలు వేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాలవలు త్రవ్విన తరువాత బ్రిడ్జిలు వేసుకోవాలంటే కష్టంగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ కాలవలు అమలులోకి వచ్చేలోపలనే ఆయకట్టు development క్రింద రోడ్లు formation చేయవలెనని నేను కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా వెనుకబడివున్న విషయం మనందరికీ తెలుసు. పారిశ్రామికంగా వెనుకబడివున్నంతవరకు ఆర్థికంగాకూడ వెనుకబడివుంటుందనేది కూడ మనకు తెలిసినదే. అన్ని రాష్ట్రాలలోను పారిశ్రామికంగా మనం వెనుకబడివున్నాము. పారిశ్రామికంగా ముందుకుపోయే మార్గాలు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయంగా ఆలోచించి, కేంద్రంద్వారా పొందవలసిన సహాయం పొంది పారిశ్రామికాభివృద్ధి సాధించనినాడు ఆర్థిక సౌష్ఠవం జరగదని, ఆర్థికంగా బల

హీనత వస్తుందని, అందువల్ల దీనిని గురించి ఎక్కువగా శ్రద్ధతీసుకొని ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రములో నూటికి 80 మంది పల్లెలు గ్రామీణ ప్రాంతములో వుంటున్నారు. పట్టణ ప్రాంతాలకు వున్న సౌకర్యాలు, అవకాశాలు, వారి విషయాలు పరిశుత్వదృష్టికి తీసుకురావడానికున్న అవకాశాలు గ్రామీణ ప్రాంతములలో వున్న నూటికి 80 మంది ప్రజలకు లేవు. గ్రామీణ ప్రాంతాలవారి విషయాలుకూడ పరిశుత్వదృష్టికి తరచుగా రావడంలేదు. ముందుగా 80 వర్సంటుగా వున్న గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కావాలి. విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి పల్లెలు మామూలు గ్రామానికి అందినప్పుడే మనం అభివృద్ధి అవుతాము. కాబట్టి, విద్యుచ్ఛక్తి సత్వరంగా గ్రామీణప్రాంతాలకి అందజేయాలని కోరుతున్నాను. దేశంలో పల్లెలదీ జాతీయంచేయాలనే జాతీయ జాడ్యం ఒకటి వచ్చింది. వారు ఫాన్సీకి అట్లా అంటున్నారో ఎందుకు అంటున్నారో నాకు అర్థంకావడంలేదు. జాతీయంచేసిన ఏ రంగాలలో ఇప్పటికి లాభం కలిగిందో, పల్లెలకుగాని, పరిశుత్వానికిగాని ఏ విధంగా లాభం కలిగిందో తెలియదు. లాభం లేకుండా పల్లెలదీ జాతీయంచేసుకుంటూపోతూవుంటే పరిపాలనాపటుత్వం లేకపోతే ఎక్కడకు పోతామో తెలియదు. ముందు జాతీయం చేసినవాటిని సక్రమంగా పటుత్వంగా నడిపితే, ఆ తరువాత రెండవది జాతీయంచేయాలి కాని ఏమీ లేకుండా జాతీయం చేసినందువల్లకూడ ప్రయోజనంలేదు. మొత్తంమీద సమీకరణ జరుగుతుంది, ఒక్కొక్కసారి స్తంభనకూడ జరుగుతుంది. దానివల్ల వచ్చే జాతీయప్రభావంకూడ గుర్తించవలసివుంటుంది. జాతీయ ప్రభావాన్ని గుర్తించి అవసరమా, అనవసరమా అనేది ఆలోచించి, కష్టనష్టాలు విచారించుకొనిమాత్రం జాతీయం చేయాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Srimati J. Eswaribai : Mr. Speaker, Sir, the budget presented before the Hon'ble House shows an overall deficit of Rs. 16.39 crores. The revenue deficit alone is estimated at Rs. 12.76 crores. The capital outlay of the Annual plan for 1967-68 has been reduced by nearly Rs. 9 crores from that of the 1966-67 plan.

Now, it is two years since the end of the Third Five-Year Plan. Yet the Fourth Five-Year Plan has not been finalized. To say that the Fourth Five-Year Plan envisages an investment of Rs. 522 crores is meaningless and misleading. The very fact that the Fourth Five-Year Plan is not only for Andhra Pradesh but for the entire country has not been realized. The All-India Plan is dependent on the foreign aid the country receives and so far the foreign aid has not yet been guaranteed and finalized. So, to that extent our plan budget is dependent upon the finalization of the All-India Plan. And the finalization of the Fourth Five-Year Plan should take into consideration the economic conditions in the country as a whole.

The Central assistance we get for the Fourth Five-Year Plan is reduced by about Rs. 4 crores. The Plan expenditure for 1966-67 was Rs. 94 crores. Now the Plan for 1967-68 is being finalized at Rs. 74.87 crores. The difference between 1966-67 Plan and the present plan is about Rs. 20 crores. This gap does not show the requirement of the spill-over or continuing schemes of the previous

plan which alone are estimated at Rs. 100 crores. This means we are short of about Rs. 120 crores for fulfilling the previous schemes. It is a tragedy that we are envisaging a Plan for 1967-68 without fulfilling the schemes taken up during the Third Five-Year Plan.

It is better that the annual plan for 1967-68 is scrapped and all funds diverted for fulfilling all the schemes under the previous plan. Otherwise it is a great economic and financial loss to the State. Keeping the previous schemes and thinking of taking up new schemes under the new annual plan is bad economics and faulty planning. It is better that all the money is spent on the Nagarjunasagar project and it is completed, so that it begins to yield benefits in the shape of more production and bring more land under cultivation. It is already more than ten years since the project is started and yet it has not produced a blade of grass. It seems to be always under completion. The Government envisaged that by June 1966 they will bring 6 lakhs of acres of land under cultivation. But the actual result is that they could bring only 15,000 acres under cultivation. This is a clear indication that our economic plan is not satisfactory.

Pochampad project is in the same position and may be even far worse than the Nagarjunasagar project. It looks as though one of the major defects in the construction of these projects is the leakage and diversion of materials for construction purposes, particularly cement and iron. The estimates of the project are growing and inflated due to various reasons whih I would not like to touch here. Hence, there should be strictest vigilance on the actual supply of raw meterials to the projects.

Even in the matter of power our State is in a bad position. The per capita consumption is the lowest. Our installed capacity is 402 megawatts and the annul generation may be about 259 megawatts. It is envisaged that by 1971 the power demand of the State may be 944 megawatts which we cannot achieve without raising the installed capacity to about 1227 megawatts.

We have been always very short of industrial production. We have been so in every direction of planning and in every field of production. A thorough probe in this should be instituted by the Government. Otherwise our production will always be behind the plan targets and thus there will be a heavy economic drain on our State financial resources.

The State Road Transport Cosporation with an investment of about Rs. 15.0 crores could earn only a net profit of about Rs. 15.0 lakhs. This is a very poor show. The entire administration should be streamlined and throughly overhauled. A High LevelCommittee or Commission should be instituted by the Government to go into all aspects of its administration.

The food situation in the State is very bad. Inspite of the State being surplus in the matter of production of rice, the quantity being given to the consumers in rationed areas is much reduced; even the quality of rice supplied is also of poor variety.

What is happening to our good rice and where is it going? Is it beirg supplied to other deficit States at higher prices by not supplying the same to the local population? Coarse rice is not being supplied in the rationed area to the poor pepole and they rea made to purchase compulsorily the so-called fine rice, B. T. at an exhorbitant price of 0.75 P. per K. G. What is happening to fine rice from Telangana? Most of it is being smuggled into the neighbouring States of Madras and Mysore. Vigilance should be increased on the entire order of the State as suggested by me during the debate on the interim budget. Telangana rice should be supplied to the consumers in Telangana since they are accustomed to eat the same. Government should establish its own rice mills for husking and polishing the same: otherwise, all millers in the name of milling the rice and directly procuring paddy from the farmers are said to be blackmarketing the same and are also smuggling to other States. They are also creating artificial scarcity of bran by exporting it to the other States and black-marketing the same by hoarding it. Government should prepare a plan for taking over all private mills into their hands and also installing new ones. Further,the Government should withdraw its restrictions on the entire district movement of rice in the State. Government should transact the foodgrain trade through its own Civil Supply Department rather than through the Food Corporation of India which is a white elephant in the grain trade in the country.

The Budget is envisaged to keep down prices of essential commodities like pulses, edible oil, chillies, tamarind, etc. at the State level. It will be a great day in the State if the the prices of all essential commodities are controlled and pegged which will be a boon to the lower and middle class people, as this swallows half the family budget of every middle class consumer. The proof of the pudding is in its eating.

Both education and social service have been given a bad treatment in the budget. While there is pressing demand for expansion of educational activity and increase in seats in the medical and engineering colleges, Governmet seems to be ignoring this aspect. In the field of social service and assistance to Telangana scheduled castes, the attitude of the Government is more conservative. During the III Plan period Rs. 46.65 lakhs was spent in Telangana as against Rs. 103.89 lakhs in Andhra, whereas the population of Harijans is 21 lakhs in Telangana and 28 lakhs in Andhra. There is thus need to allocate more funds to the backward region of Telangana in Andhra Pradesh. The same treatment is meted out to backward classes.

However, in conclussion let me state that in the budget presented to this House a tendency to underestimate the revenue is evident so that further taxation may be resorted to. Let the Government think in terms of mounting administrative and other unproductive expenditure and putan end to it.

Thank you.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపురం) :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు ప్రతిపాదనలపై ఆటు కాంగ్రేసుపార్టివారు కాని ఇటు ప్రతిపక్షసభ్యులు కాని బలపరచలేదని తెలుస్తూనేవుంది. కాంగ్రేసు సభ్యులు లేస్తుండగానే ముఖ్యమంత్రిగారి బడ్జెటును మేము బలపరుస్తున్నామనే మాటచెప్పి తదుపరి మాతోబాటే వారుకూడా విమర్శిస్తున్నారు. మనకు స్వరాజ్యమువచ్చి 20 సంవత్సరాలైనది, మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలు జరిగాయి. ఇప్పుడు ప్రతి శాసనసభ్యుడు ఈవిధంగా విమర్శిస్తున్నాడంటే ఏమిలోపమున్నదో ముఖ్యమంత్రిగారు దీర్ఘంగా ఆలోచించ వలసివుంటుంది. దీర్ఘంగా ఆలోచించగా నాకు ఒక అభిప్రాయము ఏర్పడుతోంది. 20 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రేసువారు పరిపాలిస్తున్నారు, చాలాపు 12 సంవత్సరాలు మన ముఖ్యమంత్రిగారైన బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఏదో ఒక హోదాలో ఆర్థిక మంత్రిగానో మరొక మంత్రిగానో ఉంటున్నారు. మూడు నాలుగు మాసాలు వారు సెలవు తీసుకుంటే మంచిదేమో అని అనుకుంటున్నాను. పూర్వము శ్రీరామచంద్రుని కాలంలోను మహారాజుల కాలంలోను వారు స్వయంగా కాకపోయినాగూడా చారులనైనాపంపి ప్రజల స్థితి గతులను గమనిస్తూ వుండేవారు. అది ఈనాడు జరగడములేదు. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు tour programme వేసుకొని వెడుతుంటారు. ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులు tour కు వెళ్ళినపుడు వాస్తవ పరిస్థితులు అర్థము కావడము లేదు. వారి వెంబడి అధికారులు, ఇతరులుండి ఎవరైనా చెప్పదలుచుకున్నది చెప్పనీయకుండా అడ్డురావడము జరుగుతుంటుంది. మూడు నాలుగు మాసాలు సెలవు పెట్టి ముఖ్యమంత్రిగాకాక బ్రహ్మానంద రెడ్డిగా వెళ్లి అన్ని జిల్లాల పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉన్నదో, ఫలానా ప్రజలు బాధపడుతున్నారో, తమ 20 సంవత్సరముల పరిపాలనలో ఏతెగకుచెందినవారు సంతృప్తిచెందారో, ఎవరు చెందలేదో దీర్ఘంగా ఆలోచించ వలసి ఉంది. 1947కు పూర్వము బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు వారిసహచరమంత్రులు దేశస్వాతంత్ర్యము కోసము జరిగిన పోరాటంలో త్యాగాలుచేసినవారే. ఆనాడు వారిభావాలు ఎట్లా ఉన్నాయి? స్వాతంత్ర్యముకోసం ఎందుకు పోరాడినారంటే దేశానికి స్వరాజ్యమువచ్చిన తరువాత మనప్రాంతాన్ని దేశాన్ని బాగుచేస్తాం అనే అభిప్రాయముతోనే వెళ్ళారు. ప్రజలు బాధపడుతున్నారని కాంగ్రేసు సభ్యులతోసహా శాసన సభ్యులందరు అంటున్నారంటే ఏమిటి రహస్యం? ఇది వేడుకా అనేది ఆలోచించుకోవాలి. మూడురోజులుగా శాసనసభలో కూర్చొని సభ్యులుచేసిన ప్రసంగాలు వింటూంటే ఈ అభిప్రాయానికి వస్తున్నాను. నావిజ్ఞప్తిని ముఖ్యమంత్రిగారు సహృదయముతో స్వీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పాలసీలో ఈనాడు ప్రభుత్వోద్యోగులను ముఖ్యంగా కళేవర పరచేది పొదుపు ఉద్యమము retrenchment. ప్రతి పంచాయతీ సమితిలోను retrenchment ఎవరికి అంటే అయిదుగురు సేవకులకు 8 మంది ఆయాలకు ఒక L D C ని మాత్రమే తొలగించారు.

అది మొన్నకూడా ప్రశ్నోత్తరాల సమయములో ప్రస్తావన వచ్చింది. రెక్రూట్‌మెంటు అంటే 10 పర్సెంటుకట్టు అవసరమే. ఆర్థిక పరిస్థితి బాగులేదని చెబుతున్నారు. 10 పర్సెంటు కట్టు చేయాలని అంటున్నారు. యెవరిని చేయాలి? కేవలం అయాలను, యెల్టీసీలను తీసివేస్తే న్యాయంగా ఉండదు. 10 పర్సెంటు కట్టుపై నుంచి ప్రభుత్వోద్యోగులను అన్ని హోదాలలోను తీసివేయాలని నా అభిప్రాయము. మంత్రులు మొదలుకొని, శక్రటరీలు మొదలుకొని, డైరెక్టరు మొదలుకుని, చీఫ్ యింజనీరు, సూపరింటిండింగు యింజనీరు, యెగ్జిక్యూటివు యింజనీరు వరకు అందరికి యీ 10 పర్సెంటు కట్టు అప్లయి చేయవలసిఉన్నది. అంతేకాని పైనుంచి చీఫ్ యింజనీరు ఖాళీగా ఉంచినామని చెబుతూ ఒక సి. ఈ. ని సూపరింటిండెంగు యింజనీరుగా వేస్తూ తగ్గించుకుంటూ పచ్చి క్రింది స్థాయిలో వారిని ఇటికి బొమ్మని చెప్పడం న్యాయంకాదు. 10 పర్సెంటుకట్టు అందరికి అమలు పరిచేటట్లు చూడండి సి. ఈ. లు, యస్. ఈ. లు దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తే 1956 లో ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఎంత మంది ఉన్నారో ఉన్న తాధికారులు యీ నాడు యెంతమంది ఉన్నారో లెక్క వేస్తే నూటికి నూరు మంది గెజిటెడు ఆఫీసరు పెరిగి పోయారు శక్రటేరియటులోనని మాకు సమాచారం తెలుస్తున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఆర్థికంగా చాలా సంక్షోభాన్ని యెదుర్కొంటున్నారు. చిక్కులలో ఉన్నాము. ఉద్యోగులను కనీసం శాతం లేకుండా శలవైనా యిచ్చి తగ్గించుకోవాలది ప్రభుత్వం పరిశీలించండని మంత్రి వర్గానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పొదుపు అని చెప్పినారు. యే విధముగా పొదుపు చేయాలనేది వివరంగా తర్జనభర్జనలకు లోనైనది ముఖ్యంగా నేను కొన్ని సూచనలను చేస్తున్నాను. మొట్టమొదట విశాలాంధ్ర యేర్పడినప్పుడు యెంతమంది మంత్రులున్నారు? అప్పుడుకూడా 20 జిల్లాలే ఉన్నాయి. యిప్పుడుకూడా 20 జిల్లాలే ఉన్నాయి. అప్పుడు యేదో ఉత్సాహంగా డబ్బు ఉంది కాబట్టి వేసుకుంటూ పోతున్నారు. ఇప్పుడు మంత్రి వర్గాన్ని పెంచవలసిన అవసరం యెందుకు వచ్చింది. అవసరం కొంతకాలం క్రిందట ఉంది అనుకుంటా. ఒక కుటుంబంలో ఆదాయమునుబట్టి అనుభవించవలసి ఉంటుంది. ఆదాయము బ్రొత్తిగా లేని యీ నాడు యింతమంది మంత్రులమ వ్వటు కునే బదులు ముఖ్యంగా ఒక్కొక్క మంత్రి ఒక్కొక్క శాఖ తీసుకొనే బదులు మూడు శాఖలు ఒక్కొక్క మంత్రిగారికి పెట్టుకుంటూ యీ విధముగా మంత్రి వర్గాన్ని తగ్గించుకొంటే బాగుంటుందని ప్రతివారు చెబుతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిని దీర్ఘంగా ఆలోచించాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులాలు శ్రీమతి వాడిరమణరావు స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. యం. యల్. సీలను రద్దు చేయాలని చెప్పారు శాసన పరిషత్తును రద్దు చేయవలసినదని యెం. యల్. యేలుగా ఉన్న మేము అంటే బాగుండదు గాని దేశంలో ఉన్న అభిప్రాయాన్ని గుర్తించి నిజంగా ఉపయోగంలేదని శాసన పరిషత్తు అంటే దానిని కొంతకాలం కనీసం రెండు మూడు సంవత్సరాలు ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కబడే వరకు పక్కెండు చేయడానికి ఆలోచించాలి, అది ఒక సూచన చేస్తున్నాను. కొన్ని చాలా అటోనమసుగా ఉన్నాయి అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీకి మానేజింగు కమిటి, ఖాదీ బోర్డు, ఆర్టీసి యీ విధముగా పంపకం చేస్తున్నారు.

అగ్రికల్చరు యూనివర్సిటీ మ్యానేజింగు కమిటీ యెప్పుడు వచ్చిందో యేమిటో తెలియడం లేదు. దానికి అఫిలియేటెడు కాలేజీలు మూడు, తిరుపతి బాపట్ల. యిక్కడ రాజేంద్రనగరు, యీ మూడు కాలేజీలకు ఒక యూనివర్సిటీ. అగ్రికల్చరు యూనివర్సిటీ పెట్టడం అవసరమే. కాని మానేజింగు కమిటీ అవసరమా? అట్లాం అయితే ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి ఒక మానేజింగు కమిటీ పెట్టి, తిరుపతి యూనివర్సిటీకి ఒక మానేజింగు కమిటీ పెట్టి, ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి ఒక మానేజింగు కమిటీ పెట్టి వాటికి ఒక చైర్మనును పెట్టి, ఆ చైర్మనుకు వేయి రూపాయలు జీతం యిచ్చి, కారు యిచ్చి, యెలక్షన్సులో తిరండని ప్రభుత్వం చెబుతుందా? ఇది నేను విమర్శ చేయాలని చెప్పే విషయంకాదు. ప్రాతపూర్వకమైన ఆధారాలున్నాయి. ఎలక్షన్సులో APY 8165 జీపు యే కెండా పెట్టుకొని అక్కడ తిరుగుతున్నదో విచారించండి. 1967 జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అగ్రికల్చరు యూనివర్సిటీ మానేజింగు కమిటీకి చెందిన 8,160 యెంబాసెడరు కారు, A P Y 2052 ఈ రెండు కార్లు యే నియోజక వర్గంలో తిరిగినాయో అధ్యక్షుల వారి అనుమతితో ఈ ఫోటోలు వారికి పంపిస్తున్నాను.

(Sri P. Gunnayya in the Chair.)

కనుక యీ విధముగా మూడు కాలేజీలకు ఒక యూనివర్సిటీ పెట్టి దానికి ఒక మానేజింగు కమిటీ పెట్టి దానికి ఒక చైర్మన్‌ను యేర్పాటు చేసి కారు, జీపు యివన్ని యిచ్చి యెన్నికలు జరుపుమని పంపిస్తున్నారు అట్లాగే మానేజింగు కమిటీలను యేర్పరచుకుంటే ఆర్థికంగా లోటు వస్తుందంటే కాక యేమవుతుందో చెప్పండి. ఇది యీ విధముగా కూడా తగ్గించుకోవచ్చు. ఖాదీ బోర్డు ఉన్నది. దీని గురించి ప్రతిపక్షాలవారికే కాక కాంగ్రెసు సభ్యులకు కూడా బాగా తెలుసును. ఖాదీ బోర్డు ఫండు యే విధముగా పంపకం అయేది తెలుసును. గిద్దలూరు తాలూగాలో నా అంచనా ప్రకారం ర్ లక్షల చిల్లర పంపకం జరిగింది. తీరా చూస్తే సి. ఐ. డి. సబిన్‌స్పెక్టరును పంపిస్తే ఒక పరిశ్రమ కూడా ప్రారంభించలేదని తెలుస్తుంది. యెవరినో పంపిస్తూంటారు, గోడలు కడుతున్నారంటారు. ఆము దాలుకొన్నారంటారు. దున్న పోతులను బేరం చేశారంటారు ఇట్లా యీ విధముగా జరుగుతూ ఉంటుంది. కనుక యిటువంటి దుబారా తగ్గించినట్లయితే యీనాడున్న లోటుభర్తి చేసుకోవచ్చు. ఇంకొకటి నా సోదరసభ్యులు అంగీకరిస్తారో లేదోగాని యీ నాడు యం. యల్. యే హాస్టల్సులో జరిగే విషయం యేమిటి? హాస్టల్సులో నలుగురు ముగ్గురును కాలేజీ విద్యార్థులను పెట్టినట్లు పెట్టి మిగతా భాగం అద్దెకు యిచ్చి ఆర్థికంగా కొంతవరకయినా సంపాదించడానికి యెందుకు పూనుకొన లేదని అడుగుతున్నాను ఒక బిల్డింగు ఒక ఫ్యామిలీ, యిది కూడా బాగు లేదు. అలాగే మంత్రులందరూ ఒక్కొక్కరు, ఒక్కొక్క భవనంలో ఉండేదానికంటే యిద్దరు ముగ్గురు ఒకే భవనంలో యెందుకు ఉండకూడదు? ఆర్థికంగా చాలా లోటుతో ఉన్నాము కాబట్టి ఆ విధముగా చేయవచ్చును. శాశ్వతంగా కాదుగాని రెండు మూడు సంవత్సరాలు యీ విధముగా చేసి మొత్తం ఆర్థిక పరిస్థితిని చక్కబరచడానికి శాసన సభ్యులు, మంత్రులు పూనుకుంటే బాగుంటుందని

చెబుతున్నాను. ఈ నియోజకవర్గంలో విషయాలు చెబుతాను. 20 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు పరిపాలన జరిగినప్పటికి 7 సంవత్సరాల పంచాయతి రాజ్య పరిపాలన జరిగినప్పటికి కొన్ని గ్రామాలు రోడ్డు, మోటారు చూడని గ్రామాలున్నాయి. అటువంటి గ్రామాలను సర్వే చేయించి జిల్లా పరిషత్తులద్వారా గాని, పంచాయతి సమితులద్వారాగాని ఆ గ్రామాలకు రోడ్లు యేర్పరచడంలేదు. వారి యిబ్బందులను తెలుసుకొని ఆ గ్రామాలను కనిక్టు చేయడానికి పూనుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మా ప్రాంతంలో బెస్తవారిపేట నుంచి మోటుగుండం వరకు విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షను ఉందిగాని మధ్యలో 5-6 గ్రామాలుకు కనెక్షను లేకపోవడానికి కారణం అర్థం కావడంలేదు. యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దగ్గరకు వెళ్లి అడిగితే దానికి సరియైన సమాధానం చెప్పలేదు. రాజకీయకారణాలు అనను గాని యేదో రహస్యము ఉండాలని భయపడుతున్నాను. ఖమ్మం చెరువు, మార్కాపురం చెరువు ఉన్నవి. ఖమ్మం చెరువు రాష్ట్రంలో అన్నిటికంటె పెద్దదని అందరికి తెలుసును. అక్కడ ఒకటిన్నర లక్షలు పన్ను వసూలు చేస్తున్నారు. పూర్వకాలంలో కృష్ణదేవరాయల కాలంలో వరదరాజమ్మ గారు త్రవ్వించిన చెరువు. బ్రిటిషువారి హయాంలో గాని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ హయాంలో గాని ఎవరూ పేరుది చేసిన పాపాన పోలేదు. సుమారు మూడున్నర లక్షలకు యెస్టిమేటు చేసినారు, యెస్టిమేటు తయారు చేసి 6 మాసాలైనది ఇప్పటికీ మంజూరు చేయడం లేదు. అక్కడ ప్రజలు యేమని అనుకుంటున్నారో ఆలోచించుకోండి. ఇది చాలా తీవ్రమయిన విషయము. మార్కాపురం చెరువులో నీరు కాలువ నుండి వెనక్కు పోతున్నది గాని ఆయకట్టలో పోయే దానికి చాలా దుర్భరంగా ఉన్నది. Training Schools అవి పెట్టారు. మెడికల్ కాలేజీలు పెట్టారు. ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు పెట్టారు. కానిపరిస్థితులలో వున్నాము. M B B S Pass అయిన వారు, B E Pass అయినవారు, పాలిటెక్నిక్ pass అయినవారు. B Sc (Agrieulture) pass అయినవారు. ఇలాఎవ్వరికి ఉద్యోగాలులేని పరిస్థితి వున్నది దీనిని ప్రభుత్వము serious గా ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. తిరిగి మామూలుప్రకారం admissions కు పిలుస్తున్నారు. పిల్లలు కష్టపడి ప్రవేశాన్ని కోరుకొంటున్నారు. pass అయివున్న వేలమందికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితి వుంటే, వచ్చే 5, 6 సంవత్సరాలలో pass అయివచ్చిన వారికి ఉద్యోగాలు ఎలా చూపించ గలుగుతుందనేది ప్రభుత్వం వివరముగా చెప్పవలసి వుంటుంది. దాన్నిగురించి అతి త్వరలో మంత్రిగారుఒక ప్రకటనచేస్తే చాలా కుటుంబాలకు మేలుచేసినట్లు అవుతుంది. Subsidy wells, ఈ సబ్సిడీని rural banks ద్వారాను, పంచాయతీ సమితులద్వారాను, పంపకము చేస్తున్నారు, సబ్సిడీ లెక్కకు 2 వేల రూపాయల అప్పును రైతు తీసుకొని భావి త్రవ్వుతున్నాడు. Recovery లో చాలాఇబ్బంది వస్తున్నది, శాసన సభ్యుడో, ఏ సమితి ప్రసిడెంటో, 3, 4 loans తీసుకొని బొత్తిగా భావిత్రవ్వకపోతే అటువంటివారినుండి recovery చేయడము ధర్మము penal interest తో సహా, కాని పేదరైతాంగము ఈ 2 వేలు loan తీసుకొని కొంత త్రవ్వుతాడు. ఇంకొక 2 వేలో, 3 వేలో

అప్పుచేసి ఆ బాధని పూర్తి చేయకపోతే సమితులద్వారా యిచ్చిన ఈ loan 2 వేల రూపాయలు penal interest తో వసూలుచేస్తున్నారు. ఇదిచాలా అధర్మము. ఏ రైతు అయినా ప్రభుత్వము ఇచ్చిన డబ్బుకంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టారని ఎస్టిమేట్సు ప్రకారం తేలితే అటువంటి వారినుంచి recovery చేయకుండా subsidy ఇవ్వాలని, ఆ విధంగా rules ను సడలించాలి అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నేను ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటును వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఆ ఫొటోలు ఏమిచేశారు. మాకు అందరికి చూపించవద్దా. అవిచూపిస్తేనేకదా మేమంతా బాగుపడేది. ముందు అటు pass చేయండి. తరువాత ఇటు వస్తాయి.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు:—ఫొటోలు ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా తీయవచ్చు. ఫలానా రోజున తీసినట్లుగుర్తు ఎప్పుడూ వుండదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—అధక్షా, మిమ్ములను చూపించుమని కోరినది దానికి కాంగ్రెస్ జెండాఎట్లావున్నది దానికి మైక్ ఎందుకువచ్చినది అనే విషయాలన్ని కొంచెముఇప్పుడు ప్రశ్న వేసిన M L A గారికి చూపిస్తే వారుఏమైన సమాధానము ఇస్తారేమో మాకు వినాలని వున్నది. కాంగ్రెస్ జెండా పెట్టినా, మైక్ పెట్టినా ఒక జీప్ ప్రభుత్వమువారిదో యూనివర్శిటీవారిదో ఎట్లా బయలు దేరింది అని ప్రశ్న.

మిస్టర్ చైర్మన్:—ఫొటోలు వున్నవి. పరిశీలన చేయడానికి స్పీకరు గారికి అందచేస్తాను. వారు పరిశీలన చేసి ఏవిధంగా వున్నదో అప్పుడు వారు చెబుతారు.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارمینار) :— مسٹر اسپیکر سر - آج جو بجٹ ہمارے سامنے ہے اور چیف منسٹر صاحب نے جو تقریر پڑھی اسے سننے کے بعد ایسا معلوم ہوتا ہے کہ جو کچھ ہورہا ہے صرف حالات کے رحم وکرم پر ہے - اسٹیٹ کی حالت جو دکھائی گئی ہے اسکے متعلق کہا گیا ہے کہ حالات کی اسقدر خرابی بارش کے نہونے کی وجہ سے ہوئی ہے - بارش نہ ہونے کی وجہ سے یہ تمام خرابیاں ہوئی ہیں - بتایا گیا ہے کہ یہاں آمدنیہ کی کمی ہے موازنہ میں کمی ہے جسکی وجہ سے دس فیصد تخفیف کیجارہی ہے سرکاری ملازمین میں - ان لوگوں کو بیروزگار کیا جارہا ہے جو آٹھ آٹھ نو نو برس کی سرویس والے ہیں انکو نوکریوں سے نکالا جارہا ہے انکے لئے روزگار کا متبادل انتظام نہیں کیا گیا - کہا جاتا ہے کہ جو نوکریاں خالی ہونگی ان پر ان لوگوں کو جذب کیا جائیگا - کہا جاتا ہے کہ جذب کیا جائیگا لیکن ایسی کوئی چیز نہیں ہے - یہاں پیسے کی کمی ہے - بجٹ میں تخفیف ہورہی

ھے لیکن اسمبلی سے باھر نکلتے ھیں تو ھم دیکھتے ھیں کہ وزراء بڑی بڑی نئی امپورٹیڈ امریکن موٹر کاروں میں نظر آتے ھیں۔ اسکے لئے پیسہ کہاں سے آرھا ھے۔ دوسری طرف کہا جاتا ھے کہ پیسہ نہیں ھے۔

ھمارے پاس فیکٹریاں قائم ھوتی ھیں۔ ایچ۔ ایم۔ ٹی اور دوسری بڑی بڑی فیکٹریاں قائم ھوئیں۔ توقع تھی کہ اس سے ھمارے یہاں کے لوگوں کو روزگار ملیگا۔ لیکن ان فیکٹریوں سے فائدے کی بجائے نقصان ھو رھا ھے۔ ھمارے پاس کے لوگوں کو روزگار نہیں مل رھا ھے بلکہ فہرست دیکھی جائے ملازمین کی تو معلوم ھوگا کہ کرناٹک اور کیرالا کے لوگ ھیں آندھرا کے لوگ کم ھیں۔ کیا یہ فیکٹریاں اسلئے کھولی گئی تھیں کہ میسور اور کیرالا کے لوگوں کو یہاں بسایا جائے انکے لئے لائیٹ اور پانی کا انتظام ھورھا ھے۔ ھمارے پاس پیسہ ھے۔ بیروزگاری کو دور کرنے کیلئے فنڈس رکھے ھیں لیکن مزدوروں کو ٹرینڈ نہیں کیا جاتا ھے۔ آندھرا کے لوگوں کو نوکریاں نہیں ملتی ھیں دوسرے اسٹیٹس کے لوگ یہاں آرھے ھیں۔ صنعت نگر میں پنجاب اور دوسرے اسٹیٹس کے لوگ آرھے ھیں۔ ھم بیروزگاری میں مبتلا ھیں اور دوسری طرف ھمارے یہاں دوسرے اسٹیٹس کے لوگ آباد ھورھے ھیں۔ حیرت کی بات ھے کہ آندھرا پردیش جہاں اناج پیدا ھوتا ھے ھمارا چاول دوسری جگہ جاتا ھے اور دوسری جگہ کا خراب چاول ھمارے پاس آتا ھے۔ بتلائیے منسٹری جو تشکیل دی گئی ھے اسکو دیکھکر حیرت ھوتی ھے۔ اس منسٹری میں جہاں تین برھمن ھیں ایک مسلمان ھے۔ تعداد دیکھی جائے تو یہاں کی آبادی میں برھمنوں کی تعداد کتنی ھے۔ ایک مسلم منسٹر ھے۔ وہ بھی ایسا منسٹر ھے جسکو جو پورٹ فولیو دئے گئے ھیں میں سمجھتا ھوں کہ آزادی کے بعد سے کسی منسٹر کو ایسے پورٹ فولیو نہیں دئے گئے ھونگے۔ مکہ مسجد۔ جیل۔ اوقاف وغیرہ۔ اسطرح دل آزاری کیجارھی ھے مسلمانوں کی۔ کیا یہی سیکیولیرزم ھے۔ سیکیولیریزم کا دھنڈورا پیٹا جاتا ھے تو سیکیولیریزم کے نتائج ھمارے سامنے ھونے چاھئیں۔ قول و فعل میں اتنا تضاد ھے کہ کوئی بھروسہ نہیں کیا جاسکتا۔ آج منسٹری میں کیا حال ھے۔ جیل۔ مسلم وقف بورڈ اور مکہ مسجد کیلئے ایک مسلم منسٹر کی ضرورت تھی یہ بڑی افسوس ناک بات ھے۔ پبلک سرویس کمیشن میں کیا ھے۔ وھاں بھی مسلمانوں کے ساتھ نا انصافی کی گئی۔ ھوزنگ بورڈ میں بھی ایک مسلمان نہیں ھے ان امور کی طرف توجہ دلائی جائے تو سیکیولیریزم کا حوالہ دیا جاتا ھے آخر یہاں مسلمانوں کو کونسی نمائندگی نہیں دیجاتی۔ کیا بنیادیں ھیں جن بنیادوں پر ایسا کیا گیا۔ چیف منسٹر

صاحب منسٹری کے معاملہ میں وسیع النظری سے کام لینگے ایسا معلوم ہورہا تھا لیکن چیف منسٹر صاحب نے ایسا نہیں کیا یہ بالکل صاف ہے ۔ واقعات کی روشنی میں ہے اور کھلکر یہ چیز ہمارے سامنے آرہی ہے۔

اسیطرح مسلم وقف بورڈ کو تباہ کرنے کی پوری ذمہ داری کانگریس پر عاید ہوتی ہے ۔ جب کبھی بھی آپ نے ممبرس کو نامینیٹ کیا ایسے نا اہل لوگوں کو نامینیٹ کیا کہ جنکو آپنے خود نکالدیا تھا ۔ ان پر الزامات لگا کر نوکریوں سے نکالا تھا ۔ پھر اون لوگوں کو لاکر مسلم وقف بورڈ میں بٹھائے ہیں ۔ آج جتنے ناکارہ لوگ ہیں وظیفہ خوار ہیں وہ مسلم وقف بورڈ میں بیٹھے ہوئے ہیں ۔ آپ انکو یہاں سے وظیفہ دئے ہیں اور پھر اون ہی کو مسلم وقف بورڈ پر رکھے ہیں ۔ ایسے ناکارہ ممبروں کو بٹھایا گیا ہے۔ محض اسلئے کہ یہ کانگریس کے ہیں اور انکے لئے روزگار کا ذریعہ بنایا جائے ۔ تو مسلم وقف بورڈ کی جہان کروڑوں روپیہ کی جائیداد ہے اسپر ایسے لوگوں کو رکھے ہیں ۔ یہ کانگریس کا امپلائمنٹ اکسچینج نہیں ہے کہ تمام بیروزگار لوگوں کو وہاں بسایا جائے اور انکو وہاں جگہ دیجائے ۔ وہاں کروڑہا روپیہ کی جائداد تباہ ہوئی ہے ۔ اسکے بعد آج وہاں کمیشن بٹھایا گیا ہے ۔ سب کچھ کیا گیا ہے ۔ تباہی بربادی ہونے کے بعد اسطرح کا کاروبار کیا گیا ہے۔

دوسری طرف پرانے شہر کی جو حالت ہے وہ سب کے سامنے ہے ۔ کوئی قانون نہیں ہے ۔ کوئی امن و ضبط باقی نہیں ہے۔ ہر جگہ ہنگامے ۔ فساد گڑبڑ صرف اسلئے ہورہی ہے کہ وہاں پر اپنے اپنے لوگوں کا اٹھا جمع ہوا ہے۔ ہر شخص اپنا ایک ایک پولیس انسپکٹر رکھتا ہے۔ ہر کانگریسی اپنے ایک آدمی کی سفارش کرتا ہے۔ ان لوگوں کے ذریعہ سے اڈمنسٹریشن خراب ہورہا ہے ۔ ہنگامے کھڑے ہو رہے ہیں ۔ جلد کوئی مداخلت نہیں کیجاتی ۔ نام وقف واریت اور مسلمانوں کا لیا جاتا ہے۔ لیکن دیکھا جائے تو لٹ رہے ہیں کون ۔ کس کی دکانیں لٹیں ۔ کون تباہ ہوئے اور کون مرے ۔ لیکن الزام ہمارے سر پر ۔ میں خاص طور پر وزیر برقی کی توجہ اس طرف چاہتا ہوں اور میں ان سے خواہش کرونگا کہ جہاں کہیں فساد ہوا (آپ اس بات پر غور کریں) فساد کے ساتھ ہی وہاں کی لائٹ بند ہوجاتی ہے ۔ آج تک حیدرآباد میں جتنے بھی ہنگامے ہوئے وہاں کی لائٹ کیوں بند ہوگئی چار مینار پر ہوئی ۔ ملک پیٹھ پر ہوئی ۔ بازار گھاٹ پر ہوئی ۔ تو یہ معلوم ہوتا ہے کہ برقی ۔ پرلیس اور غنڈہ عناصر کی ایک سازش ہے کہ پہلے سے لائٹ بند کرکے ہنگامہ کھڑا کیا جائے ۔

اردو کے تعلق سے یہ ہے کہ مدرسین کا جس طرح سے تنزل کیا گیا وہ ہمارے سامنے ہے۔ یہاں پر تو بڑا پکارا گیا۔ چیف منسٹر صاحب پھولا بھی پہن لئے گاندھی بھون میں بیٹھکر۔ کہ اردو کو بڑا حق ملا ہے۔ لیکن صدر مدرسین کی تنزلی عمل میں آئی۔ کس طرح سے ڈھونگ رچا کہ آپ لوگوں کو دھوکہ دینگے۔ وہ زمانہ چلا گیا۔ آج دنیا امید و آرزو کی نہیں بلکہ حقائق و نتائج کی جگہ ہے۔ اردو کے ساتھ جو سلوک کیا جارہا ہے۔ وہ ہمارے سامنے ہے۔ پھر اسکے بعد آپ یہ کہتے ہیں کہ ہم سب کو حقوق دے رہے ہیں۔ تو یہ بہلانے کے سوا کچھ نہیں ہے آج اردو کے تعلق سے یہ حال ہیکہ ہندی کا نام لیکر ہندی پریمی اس طرح کا رسم الخط ایجاد کرنے کی کوشش کر رہے ہیں کہ اردو کو مٹایا جائے آج فلموں میں اردو آتی ہے تو اسکو سرٹیفیکیٹ ہندی کا دیا جاتا ہے۔ یہ تمام چیزیں ہیں۔

میں مشکور ہوں کہ آپ نے مجھے موقع دیا۔

(శ్రీ) పి. ఎ. ప్రసాదరావు (పొన్నూరు):—అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితులు అతి క్లిష్టంగా ఉన్న సమయంలో ప్రజలయొక్క అవసరాలు, క్షేమము అభ్యుదయము గుర్తుంచుకొని, సమగ్రంగా ఆలోచించి, అతి సూక్ష్మంగా తయారుచేయబడి ముఖ్యమంత్రిగారిచేత ప్రతిపాదించబడిన బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను నేను సమర్థిస్తున్నాను. మా జిల్లాకు సంబంధించి గుంటూరు ఛానల్ స్కీమును ప్లాన్ట్ ప్రాజెక్టులలో ఇన్‌క్లూడ్ చేయించి, 30 లక్షల రు. లు దీనికోసం యీ సంవత్సరం కేటాయింపు చేసినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. గుంటూరు ఛానల్ ప్రజల తరపున వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు ఏదో పక్షపాతంతో గుంటూరుకు సంబంధించిన స్కీములు మాత్రమే శాంక్షన్ చేస్తున్నారని, తక్కిన ప్రాంతాలలోని స్కీములు శాంక్షన్ చేయటం లేదని అభిప్రాయాన్ని కొందరు వెలిబుచ్చారు. ఈ గుంటూరు ఛానల్ స్కీము యీ రోజుది కాదు. (శ్రీ) బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత గాని, లేక, వారు మంత్రి అయిన తర్వాతగాని ఆరంభించబడిన ప్రాజెక్టు కాదు. ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం కైమ్‌నుండి ఆ ప్రాంతవాసులకు పంట సీటి సౌకర్యం కలుగజేయాలని, మంచినీటి సౌకర్యం కలుగజేయాలని అందుకోసం పెదనందిపాడు కాలవ-దగ్గుపాడుకాలువ కోసం ఆందోళన జరపటం, అనేకసార్లు శాసనసభా దృష్టికి యీ ఛానల్ విషయం తీసుకురాబడటం, యీ స్కీము ఎన్నో రకాల తయారుచేయబడటం, ప్రతిసారి వెనక్కుపోవటం జరిగింది. ఈ సారిమాత్రం ప్రభుత్వంవారు దీనిని మంజూరుచేసి పోయిన సంవత్సరం 25 లక్షల రూ. లు కేటాయించారు. 20 లక్షల రూ. పని జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ప్లాన్ స్కీమ్సులో చేర్చి, 30 లక్షల రూ.లు కేటాయించారు. అయితే అంతటితో యీ స్కీము పూర్తికాదు. ఇంకా 30, 40 లక్షల రు. లు కేటాయిస్తే తప్పితే

యీ స్కీము పూర్తి కాదు. సాధ్యమైనంత త్వరలో 30, 40 లక్షల రూ. లు కేటాయించి 1968 జూన్ నాటికైనా యీ కాలవద్వారా నీరు సాగుకు ఇస్తే సత్ ఫలితాలు చాలా ఎక్కువగా ఉండగలవని చెబుతున్నాను. మొట్టమొదట ఈ కాలవ ప్రాంత భూములలో పొగాకు పండేది. ఇపుడు పంట పండకుండా పోయింది అనావృష్టివల్ల. ఆ రకంగా ఆ ప్రాంతం దెబ్బతినివుంది. అక్కడి భూములు మంచి నల్లరేగడి భూములు. అక్కడ పంట నీరు లభిస్తే ఆ భూములు సస్యశ్యామలమై వరిచేలుగామారి ఇతర ప్రాంతాలలోని మాగాణి భూములతో ఈ భూములు పోటీచేసే పరిస్థితి ఉన్నది. అటువంటి ఆ ప్రాంతానికి సత్వరం నీరు లభింపజేస్తే, ఆ ప్రాంతం సస్యశ్యామలం కావటమేకాకుండా, ఇతర స్కీములకంటే కూడా ఈ స్కీములో రిటరన్ ఎక్కువగా వస్తుంది. ఈ స్కీము పని పూర్తయి, ప్రజలకు నీరు సరఫరా అందజేసే నాటికి నూటికి 12 రూ. రిటరన్ ఈ స్కీము క్రింద వస్తుంది అంత లాభవంతమైన స్కీము కాబట్టి ఈ స్కీము ఎడల ఇప్పటికి ప్రభుత్వం వారు శ్రద్ధ చూపించారు. ఇంకా శ్రద్ధ చూపించి 1968 జూన్ నాటికి పూర్తి చేయగలిగితే దానివల్ల అటు ప్రజలకు, ఇటు ప్రభుత్వానికి కూడా చాలా మేలు కలుగుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. కాబట్టి దానికోసం ప్రభుత్వంవారు కృషిచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ జిల్లా లో ని మురుగు నీటి వసతులు గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తేదలచుకొంటున్నాను. మురుగునీటి పథకాలకై చాలా రోజులనుండి ఆందోళన జరుగుతున్నది. ఈ జిల్లాలోని తుంగభద్ర, నల్లమాడ తెనాలి రేపల్లి డ్రయిన్—మురుగు కాలవలు ప్రతి సంవత్సరం వర్షా కాలంలో పొంగిపొరలి ఎన్నో వేల ఎకరాల పంట భూములను ముంపు బాధకులోను చేయటం, రైతులు పెట్టుబడిపెట్టి నాట్లువేసిన తర్వాత వరదలు రావటం, వారి పెట్టుబడి అంతా నష్టం అవటమే కాకుండా, కొన్నివేల టన్నుల పంట పండక నష్టపడటం జరుగుతున్నది. ఈ విషయంకూడ ప్రభుత్వంవారి దృష్టికి చాలా సార్లు తీసుకురావటం, చాలా కమిటీలు నివేదికలు ఇవ్వటం జరిగింది కాని అభివృద్ధిమాత్రం చాలా కొద్దిగా జరిగింది. ఇపుడు దేశంలో అనావృష్టి ఉన్నదని తలకొంటున్న పరిస్థితిలో, వర్షాలు లేకపోయినా, ఈ మురుగు కాలవల క్రింద భూములకు రెమిషన్ ఇస్తున్నారు అనావృష్టి ఉన్నదని అనుకొన్న ఈ పరిస్థితిలో మురుగు కాలవల క్రింద భూములకు రెమిషన్ ఇచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడితే, ఇక అతివృష్టి వచ్చినపుడు పరిస్థితులు ఎట్లా ఉంటాయో అవగాహన చేసుకోవచ్చును. నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టుకూడ పూర్తవుతున్నది. ఈ ఆయకట్టుయొక్క స్కీము తయారు చేసినపుడు పంటనీరు సరఫరావరకే ఆలోచించారుగాని, మురుగునీటి విషయం ఆలోచించలేదు. ఈ ఆయకట్టులోని మురికినీరుకూడ ఇపుడు ఉన్న డ్రయిన్ ద్వారానే సముద్రంలోనికి పోవలసి ఉన్నది. అసలే ఈ మురుగు కాలవలు పొంగిపొరలి వివరీత నష్టం కలుగజేస్తుంటే ఈ నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు పరియాలోని మురుగునీరుకూడ ఈ మురుగు కాలవలద్వారా సముద్రంలోకి పోవలసివచ్చినపుడు ఎటువంటి పరిస్థితి వస్తుందో, ఇంకా ఎంత ముంపు బాధ వస్తుందో అని ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. ఇప్పుడు రెమిషన్ పొందుతున్న ప్రాంతాలే మరల మిరుగుకు లోను అయ్యే ప్రమాదం ఉన్నది. ప్రభుత్వంవారు ఈ drain ను improve చేయడానికి ఒక పథకం ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. పొన్నూరు ప్రాంతం ఉంది. అక్కడ ఆరు సంవత్సరాల క్రితము విద్యుద్దీప్తి మంజూరు చేశారు. Sub-station వస్తుందని డిపార్టుమెంటువారు చుట్టుప్రక్కల ఎన్నో గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటి మంజూరు చేశారు. ఇంతవరకు sub-station మంజూరు కాలేదు. రాత్రిపూట పిల్లలు తమ చదువులుకూడ చదువుకోడానికి వీలులేని స్థితిలో low-voltage లో ఉంటోంది. అందుచేత sub-station మంజూరు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (పొందూరు):— అధ్యక్షా! ఈ బజ్జెట్టు పుస్తకం తెలుగులో లేకపోవడం విచారకరమైన విషయం. అంధ్రప్రదేశ్ వచ్చి పది సంవత్సరాలు అయినా బజ్జెట్టు తెలుగులో యివ్వకపోవడం నిజంగా విచార కరమైన విషయమే! ఈ బజ్జెట్టులో ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి కలలు కంటున్న వంశధార గురించి ఏమీ లేకపోవడం విచారకరము. శ్రీకాకుళం వచ్చి ముఖ్య మంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మేము ఏదైనా పని చేస్తే స్వతంత్రపార్టీవారు మేము చేశాము అంటారని అన్నారు. వంశధార ప్రోజక్టు పూర్తిచేసినట్లయితే, శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి పేరును సువర్ణాక్షరాలతో వ్రాయిస్తాము. తప్పకుండా అభినందిస్తాము. తప్పక ప్రభుత్వం, శ్రద్ధ తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఆహార సమస్య చాలా క్లిష్టంగా ఉంది. ఆహార పరిస్థితి బాగుపడాలంటే చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు, మైనరు ఇరిగేషన్ పనులు కావాలి. మా జిల్లాలో రాజాం ఫిర్కాలో రుద్రసాగరం గడ్డ అనేది ఉంది. ఎస్టిమేట్సు తయారు చేశారు. పెండర్లను పిలచారు. పెండర్లను పిలచిన తరువాత డబ్బు లేదని ఆపు చేశారు. ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు ప్రెసిడెంటుగార్ని అడిగాము. వారు funds లేవు అన్నారు. ఇలాగే అన్నిటికి funds లేవు అంటున్నారు. Funds లేక పనులు లేకపోతే ఈ డిపార్టు మెంట్సు ఎందుకు? ఆరునెలలపాటు suspend చేస్తే ప్రభుత్వానికి ఖర్చు కలసి వస్తుందికదా! డబ్బు మిగులుతుందికదా! దీనిగురించి తగు శ్రద్ధ తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. నారాయణపురం ఛానల్ ఉంది. దాని రైట్ కెనాల్‌కు బ్రాంచి కెనాల్సు లేవు. నీరు రావడం లేదు. 26/4 మైలుదగ్గర ఒక బ్రాంచికెనాల్ త్రవ్వడం అవసరం.

ఇక విద్యావిషయంలో మనం 1982 సంవత్సరానికి పోయాము. మొన్నచే విద్యామంత్రిగారు ఎన్నో స్కూళ్లు పెట్టామని అన్నారు. కాని ఆ ప్లానులు అమలు జరిగినా విద్యకోసం యింకా తాపత్రయపడుతూనే ఉన్నాము. డబ్బు డిపాజిట్టు చేయకపోతే schools మంజూరు చేయడంలేదు.

పన్నులు వేస్తున్నారు. ప్రతిపక్షాలు చెప్పినా మీరు pass చేసుకొంటున్నారు. పన్నులు వేయవద్దని మేము అనడంలేదు. పన్నులు చెల్లించిన ప్రజానీకానికి మేలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం భూమిశిస్తును రద్దుపరచినట్లుగా

28-6-1967 ఆంధ్రపత్రికలో పడింది. ప్రతిపక్షాలు వ్యాఖ్యానాలు చేస్తారని కాదు. అటువంటి మంచిపనులు చేయండి. తప్పక మిమ్మల్ని అభినందిస్తాము.

ప్రొహిబిషన్ ఉంది. అది ఎందుకు? కట్టుదిట్టము చేయాలని అంటున్నారు. బ్రహ్మదేవుడు కొడుకు వచ్చినా దానిని బాగు చేయలేడు. కల్లు సారాయి దుకాణాలమీద ఆంక్షలు తొలగిస్తే కావలసినంత డబ్బు వస్తుంది. ఈ ప్రొహిబిషన్ మీద అనవసర ఖర్చులు చేయకండి. ఇది ఒక వర్తకములా తయారయింది. దీనిగురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ఏజన్సీప్రాంతం ఉంది అక్కడ ప్రభుత్వం ఒక కార్పొరేషన్ పెట్టారు. ప్రభుత్వం ఎక్కడ అడుగుపెడితే అక్కడే బ్లాక్‌మార్కెట్టు తయారవుతోంది. ఈ కార్పొరేషన్ పెట్టకముందు మా ప్రాంతంలో చింతపండు ఆరు అణాలకు యిచ్చేవారు. హైద్రాబాదులో కిలో 5 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. వీళ 7-50 కు అమ్ముతున్నారు. అలాగే ఆహారధాన్యాల విషయంలోను సామాన్య ప్రజలకు, వారికి కావలసిన బియ్యం దొరకకపోవడమే గాక, అసలు బియ్యమే దొరకడంలేదు. కంట్రోల్సును రద్దు చేస్తేగాని, దీనికి మోక్షం లేదు. ఒకచోట నుంచి యింకోచోటకు తీసుకొని పోవుటకు వీలులేకుండా ఉంది. 5-6-67 సాలూరులో బియ్యాన్ని కలెక్టరు పట్టుకొంచె, ఖాదీబోర్డు చైర్మన్‌గారు phone చేస్తే, రండి చూద్దాం అన్నారు. ది. 8-6-67 న ఆరు బస్తాల బియ్యాన్ని పట్టుకొన్నారు. ఈకంట్రోల్స్ కాంగ్రెస్ వారికి, వారి ఏజంట్లకు ఉపయోగపడుతున్నవి. దీనిమూలాన సామాన్యప్రజలకు, నిత్య జీవితావసర వస్తువులు, లభించడంలేదు. గాంధిగారు చేతివృత్తులను ప్రోత్సహించాలని అన్నారు. కాని చేనేతలో మరమగ్గాలు ప్రవేశపెడుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి కావలసినదిమాత్రం, జప్తులు చేసి, వారంట్లు పంపించి వసూలు చేస్తారు. ప్రజలకుమాత్రం చేయడానికి ముందుకు రారు. శ్రీకాకుళంజిల్లా బాగా అభివృద్ధి పొందింది. అక్కడ మూడు కాలేజీలు ఉన్నాయి అన్నారు. అటువంటి తప్పుడువార్తలు చెప్పకూడదు.

పది రూపాయలు భూమిశిస్తు రద్దు చేస్తామన్నారు. చిన్న చిన్న పట్టాదారులు పన్ను చెల్లించనక్కరలేదు. చిన్న పట్టాదార్లకు హక్కు లేకుండా చేయాలని కాంగ్రెస్ వారు చేస్తున్న కుట్ర శిస్తురద్దుచేస్తే రైతుకు భూమిమీద హక్కుఉండదు. ఈ భూమిశిస్తు రద్దుచేయడం, పట్టాలు లేకుండాచేయడం ఇదంత కాంగ్రెస్ వారి కోసమా?

(విద్యామంత్రి) శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—అధ్యక్షా పన్ను రద్దుచేసినంత మాత్రాన, పట్టాదారుకు హక్కు ఎలాపోతుందండి?

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ :—నిన్న శ్రీ గున్నయ్యగారు చెప్పారు. దానికే నేను జవాబుచెప్పాను. భూమిశిస్తులు కట్టకపోతే, హక్కులుపోవు. అది మాకు తెలుసు.

కల్తీ నిరోధక చట్టంఉంది. చిన్న వర్తకులమీద చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. అసలు ఈ కల్తీ అన్నది whole sale లో జరుగుతోంది, వాళ్లను inspectors ఏమీచేయడంలేదు, కందిపప్పులో రాళ్లుకలిపారని చిన్నవాళ్లమీద కేసులు పెడుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ compounders సంఘం ఒకటి వుంది. దానికి గున్నయ్యగారు అధ్యక్షులుగావున్నారు. అనేక బాధలువున్నాయి అంటూనాకు memorandum యిచ్చారు. S.S.L.C. చదివినా promotion లేదు. సామాన్య గుమాస్తాకు Head గుమాస్తాగాను, మేనేజరుగాను, తహసిల్దారుగాను, డిప్యూడి తహసిల్దారుగాను అయిపోతున్నారు, సంవత్సరం, సంవత్సరం increments వుంటాయికానీ వీరు ఏ Basic లో అయితే appoint చెయ్యబడుతున్నారో ఆ Basic లోనే వుండిపోతున్నారు. కాబట్టి అటువంటి వాళ్ళను గురించి తగు శ్రద్ధ తీసుకొనవలెనని ఆశిస్తు తమ ద్వారా ఈ memorundum ను అందిస్తున్నాను. ఈ సమయం కలుగచేసినందుకుగాను అభినందనలు తెలియజేస్తు శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :— అధ్యక్షా. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెట్టును మనస్ఫూర్తిగా ఆమోదిస్తూ దానిలో అమలు జరగడంలో కొన్ని పొరపాట్లువున్నాయి కాబట్టి వాటి విషయం తమకు మనవి చేస్తున్నాను. మా దగ్గర Power House తయారౌతోంది. దాదాపు 22 వేల కూలీలు పనిచేస్తున్నారు. అక్కడ Enginreeing Department వారిని గురించి మనవిచేస్తాను, తప్పు ఎవరిదో-ప్రభుత్వము తప్పో, ఉద్యోగులదితప్పో పెద్దలు మీరేచెప్పండి. అక్కడ 22 వేల మంది పనిచేస్తున్నారు. అనేకమంది Contractors పనిచేయిస్తున్నారు. ఊరికే కూర్చొన్నటువంటి Contractors లక్షల లక్షలు గడిస్తున్నారు, కూలీలు రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి పనిచేస్తున్నాం, ప్రభుత్వం బొక్కసంనుంచి డబ్బుపోతోంది మా పరిస్థితులలో మెరుగులేదు—యిది ఎందులో వుంది. ఇది ఏమి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అని అన్నారు. మధ్యస్థులు ఊరికే కూర్చున్నవారు లక్షలు లక్షలు గడిస్తున్న విషయం అధికారులకు, కాంగ్రెసుప్రభుత్వానికి తెలియదా? నా ఎదుట ఆవిధంగా కూలీలు తిడుతూవున్న సంగతిని ఈ సభముందు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ తప్పు ఎవరిది? డబ్బు మాత్రం గవర్నమెంటు బుక్కసం నుంచిపోతోంది, కానీ వీరలకు అందటంలేదు. ఈ విధానం ఎక్కడిది. నిజంగామాస్తే ద్వాపరయుగంలో ఇట్లాలేదు. రామాయణం చదివాను భాగవతం చదివాను, ఈ విధానం కలియుగంలోనే ఈ మార్పు వచ్చింది. ద్వాపరయుగంలో ఈ పద్ధతిలేదు. సాధ్యమైనంతవరకు ఇంజనీర్లు తాపీకట్టుకొని పనిచేసినట్లువుంది. నలుడు, నిలుడు వాళ్ళు వారధికట్టినప్పుడు స్వంతంగా పనిచేసినట్లువుంది, భారతరాజ్యంలో వాళ్ళుకూడా స్వంతంగా పనిచేసినట్లువుంది. వాళ్ళు ఎక్కడ Contractors కు యిచ్చినట్లు ఏ శాస్త్రంలోనులేదు. కలియుగంవచ్చిన తరువాత ఇది వచ్చింది. కూలీల మాటల్లో మాత్రం యదార్థంలేదనడానికి వీలులేదు, నిజంగాచూస్తే బాగా సుఖపడేవారు సుఖమైన తిండితో లక్షల లక్షలు గడించేవాళ్ళు కొందరు కష్టపడి కూలీచేసుకునేవారికి ఏమీ చెందకుండా

వుంటూ, యింకా వీరు కలరారావడంతో బయటకు పారిపోతున్నారు. ఈ మాదిరిగా ప్రభుత్వాన్ని, కాంగ్రెసును తిడుతూపోయారు. ఈ విధమైన అన్యాయం జరుగుతోంది. చదువుకున్న పెద్దలు, foreign కు పోయి చదువుకున్నవాళ్ళు వున్నారు. మన దేశ సంపద అన్యాయంగా పోతూ వుంటే తమ బోటి పెద్దలు శాస్త్రజ్ఞులు మహానుభావులు ఆలోచించి ఏదో ఒక మార్గం చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. Opposition పార్టివారు అంటూ వుంటారు. రాజసులు పీక్కు తిన్నట్లు తింటూ వుంటారని. భగవన్నిర్మాణమైన ప్రకృతి సిద్ధమైన ఆదాయాన్ని పెంచాలని అనుకుంటున్నప్పుడు పండే అవకాశాలు వున్నాయి. పెద్ద ప్రాజెక్టులు, చిన్న ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. ప్రకృతి సిద్ధమైన ఆదాయం వచ్చేదారి వుంది. దాన్ని గురించి పెద్దలు ఆలోచించాలి అని కోరుతున్నాను. ఏ మార్పు తీసుకువస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించమని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మనలను తిట్టేవాళ్ళు మనం తప్పులు చెయ్యకుండా వుండాలని చెపుతూ వుంటారు మంచిదే. మహాత్మా గాంధి అన్నారు ఒక సారి—తిడుతూ ఉంటారు తిట్టెవాడు పిల్లవాడై తిడుతూ వుంటాడు అనుకోవచ్చు అన్నాడు. తప్పులు చెయ్యకుండా ఎత్తి చూపండి మన తప్పులు అంటారు. మన ప్రభుత్వం దీన్ని గురించి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Forest Departm nt గురించి—మా వైపున పాలవంచ, బూర్గంపహాడ్ తాలూకాలు వున్నాయి. ఒక చౌకీదారు 10 వేల ఎకరాలకు కావలా కాస్తూవుండేవాడు. ఈ 10 సంవత్సరాలలో 5, 6 గురు Forest Guards అయినారు. ఒక్క లేకు మొక్క లేకుండా సర్వనాశనం అయింది. దేహరాడూన్ దేశదేశాలు పోయి చదువుకున్న విద్యావంతులు పెద్ద పెద్ద వుద్యోగస్తులు అంతా వున్నారు. వాళ్ళు మన దేశం, మనం ప్రభుత్వం, మన సొమ్ము అనే దృష్టితో—అందులో కొంతమంది మంచివారు కూడా వున్నారు. అందరూ చెడ్డవారనడం లేదు దాన్ని గరించి ఆలోచించాలి. అడవి సర్వనాశనం అయిపోతోంది. Forest Department లో ఎంత మంది ఉద్యోగస్తులు, ఎంత ఖర్చు చూడండి. ప్రభుత్వ విధానంలో లోటా—అధికారుల లోటా, కాంగ్రెసువాళ్ళది లోటా! ఎవరి మీద బాధ్యత వుంది. రెవిన్యూ వుంది—ప్రజలకు భూమి మీద హక్కు కూడా సక్రమంగా లేదు. లెక్కలు సరిగా లేవు. దానిలో మంచి మంచి అధికారులు వున్నారు. Tahsildars మీద Tahesildars వున్నారు. Collectors మీద Collectors వస్తున్నారు. అది అంతా కూడా బాధ్యత ఎవరిది? మాకు రాజుగారు మంత్రిగా వచ్చారు. యివన్నీ solve చేశారా? ఎక్కడ వుంది ఈ అన్యాయం. ఆఫీసర్లలో లంచాలు ఎక్కువైనాయి అని గగ్గోలుగా వుంది. అరికట్టే బాధ్యత కాంగ్రెసు వాళ్ళ మీద వుందా, అధికారుల మీద వుందా అది కూడా ఆలోచించాలి. పెద్దలు వున్నారు. వేలకు వేలు జీతాలు తీసుకునే అధికారులు వున్నారు. బాధ్యత ఎవరిది. Opposition కాంగ్రెసును తిడుతోంది. ఆ తిట్లు తినలేక బాధపడుతున్నాం. వారు దీన్ని సాధించే మార్గాలు చూడాలని కోరుతున్నాము.

The House then adjourned for lunch till Four of the Clock.

(The House re-assembled after lunch at Four of the Clock)

[Mr. Speaker in the Chair]

GOVERNMENT MOTION :

re : DRAFT ORDER RELATING TO AMENDMENT TO THE FIRST AND SECOND SCHEDULES TO THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION ACT, 1963.

Mr. Speaker :—I request the hon. Chief Minister to move the Governmet Motion for amending the first and second schedules to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I move, Sir, that the following draft order which the Government propose to make in exercise o the powers conferred by section 17 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) for the purpose of amending the first and second schedules to the Act be approved.

DRAFT ORDER

In exercise of the powers conferred by section 17 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963), the Governor of Andhra Pradesh hearby makes the following amendments to the First Second Sehedules to the said Act.

AMENDMENTS

In the said Act,

I in the First Schedule, (1) for item 1, and the entries relating there to the following shall be substituted, namely :—

		Rs.	Ps.
" 1	Motor cycles, including motor scooters and cycles with attachment for propelling the same by mechanical power not exceeding 406 Kgs. in weight, unladen		
(a)	Bicycles below 350 c. c. if not used for drawing a trailer or side car	18	00
(b)	Bicycles below 350 c. c. if used for drawing a trailer or side car and bicycles of and above 350 c. c. whether used for drawing a trailer or a side car or not	24	00
(c)	Tricycles	24	00

(2) In item 4, —

(i) in sub-item (iii)

(a) in clause (a), the brackets and the letter "(a)" and the word "seated" shall be omitted;

(b) clause (b) and the entries relating there to shall be omitted;

(ii) in sub:item (iv)

(a) in clauce (a), the brackets and the letter "(a)" and the word 'seated' shall be omitted;

(b) clause (b) and the entries relating thereto shall be omitted;

(3) for item 7 and the entries relating thereto, the following shall be substituted namely :

" 7	Motor Vehicles other than those liable to tax under the foregoing provisions of this Schedule :		
	(a) weighing not more than 762 Kgs. unladen	42	00
	(b) weighing more than 762 Kgs. but not more than 1,524 Kgs. unladen	60	00
	(c) weighing more than 1,524 Kgs. but not more than 2,286 Kgs.unladen	78	00
	(d) weighing more than 2,286 Kgs but not more than 3,048 Kgs. unladen	96	00
	(e) weighing more than 3,048 Kgs. unladen	120	00
	(f) Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing trailers –		
	(i) for each trailer not exceeding 1016Kgs in weight unladen	24	00
	(ii) for each trailer exceeding 1016 Kgs. in weight unladen	48	00

Provided that two or more vehicles shall not be chargeable under this clause in respect of the same trailer"

II In the Second Sehedule, for items I ond 5 and the entries relating thereto, the following shall respectively be substituted, namely :—

"	Motor Cycles whether used for drawing a trailer or side car or not including motor scooters and cycles with attachment for propelling the same by mechanical power.	4	00	12	00
5.	Motor Vehicles other then those liable to tax under the foregoing provisions of this Schedule.				
	(a) weighing not more than 762 Kgs unladen	6	00	20	00

(b) weighing more than 762 Kgs. but not more than 2,286 Kgs. unladen	10	00	30	00
(c) weighing more than 2,286 Kgs. unladen	14	00	42	00
(d) Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing trailers				
(i) for each trailer not exceeding 1,016 Kgs. in weight unladen	4	00	10	00
(ii) for each trailer exceeding 1,016 Kgs. in weight unladen	8	00	20	00

Provided that two or more vehicles shall not be chargeable under this clause in respect of the same trailer".

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri T. Nagi Reddy :—Sir, I would like to bring to your notice a G. O. that has just been received by me with regard to the draft amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules 1964. It is G. O. No. 1001 of 8th June 1967 published on 22nd June in the Andhra Pradesh Gazette. This G. O. also is a bit of heavy taxation running into twice or three times the amounts that are already in existence. If we have to discuss the question of taxation of the motor vehicles, a part of it is being brought before us in the from of of a draft amendment for us to discuss and finalise and pass. Probably, since I have had had no time to go through the rules for making these draft amendments to the other sections of heavy taxation, wherein Rs. 2 have made into Rs. 10 — — 5 times – – and in some places 7 times the amount that is already been livied, it would be proper for the House to discuss this amendments along with the other amendments. Even this amendment will have to be placed before the House and within 15 days we have to give our amendments to these draft rules, if we have got any, for it to be finalised. Now, if the Government want a particular section of the rules to be so heavily taxed and the other section alone brought before the House, it would not be in the interests of the public nor in the good interests of the House that an amendment should be brought here for discussion and another be published in the gazette and it has not been brought for the discussion here. This method of taxation without bringing it to the notice of the House is improper and I do not think we should allow such a thing to go on when the Assembly is in session.

Mr. Speaker :—"Draft amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules i. e. Rules of 1964". Government Order is published in the gazette of 22nd June. There also: "In the said rules under rule 11 for the words five rupees, rupees ten shall be substituted etc," ....

Sri K. Brahmananda Reddy:— Sir, this Draft Order relates to non-transport vehicles. The present one which I am moving relates to goods, Sir, transport vehicles.

Sri T. Nagi Reddy:— That is wrong, Sir. It concerns to transfer of vehicles either motor cars or any vehicle—not only transfer, licence of the drivers and every imaginable taxation that can be had under the Motor Vehicles Taxation Act is to be found in these draft rules.

Sri K. Brahmananda Reddy:— That is separate — that is fees increasing, Sir.

Sri T. Nagi Reddy:— May be.

Sri K. Brahmananda Reddy:— That has nothing to do with this.

Sri T. Nagi Reddy:— I know, Sir. That is what I said in the beginning itself. The rules probably have given a power to the Government to amend those things even before bringing it for the acceptance of the legislature here.

Mr. Speaker:— Mr. Nagi Reddy, so far as the other G. O. is concerned, it relates to entirely a different thing, Perhaps, it relates only to transport vehicles.

Sri T. Nagi Reddy:— No, Sir. It is not so, Sir. Please give me the G. O. here, I will show you that it is not only for transport vehicles. According to the Act, probably that is not necessary to be moved in the House.

Mr. Speaker:— It is not necessary to be moved in the House. But it has to be placed on the Table of the House. Permission o the Chair has to be sought for laying it on the Table of the House. When it comes to my notice, I will go through it. Now you will be perfectly justified in objecting to this one as well as the one before the House .. Draft Motion or Order relate is to the same thing ..

Sri T. Nagi Reddy:- They do relate to the same Act.....

Mr. Speaker;- According to the hon. Chief Minister, the present draft order relates only to non-transport vehicles and the other one relates to only transport vehicles.

Sri K. Brahmananda Reddy:- It relates to non-transport vehicles and fees under the Central Act.

Sri T. Nagi Reddy:- May be, Sir, under the Central Act to amend the rules which have been promulgated by the Government here. The Central Act does not promulgate the rules. It is the State Government that does. But atleast the House should be informed that another taxation is on the anvil and it has already been published and that if we are not given any chance to discuss any of those

things in the budget discussion but suddenly it is brought in the shape of G. Os. does it mean that it is in the interests of the House and in the interests of the public?

Mr. Speaker:- When it is placed on the Table of the House the hon. Members will have a right to move amendments to those rules; Let it come. Let us see in what shape it is going to come.

Sri T. Nagi Reddy:- Since both of them pertain to the same type of taxation and it is under the Motor Vehicles Taxation Act for motor vehicles or various types, is it not good in the interests of discussion that we are able to study both together so that we will be able to know what is what? Because, on the same motor vehicles there is a taxation on one part and there is taxation on another. I myself do not know what exactly can be done with the other and this, how they are corelated, if they are not, why they are not. Suddenly some thing is published in the gazette and we are not even told that it is so, atleast as information that some thing else is being published "you please look into it". Not even that is informed to us and we are suddenly told that it is not for discussion here or it will come up for discussion some time later. That way we will not be able to discuss properly any taxtion Bill. Is this a method of discussion an a taxation?

Mr. Speaker:- It might be a better thing if both of them are done at one and the same time and opportunity was given to the members..

Sri T. Nagi Reddy:— No, Sir. It was passed on 8th June. Today is 29th. The draft rules were framed on 8th June and published on 22nd June. Today is 29th and yet the Legislature is not informed.

Mr. Speaker:— There is no question of passing it.

Sri T. Nagi Reddy:— No, Sir, the draft rules were framed.

Sri C. V. K. Rao:— My submission is even granting that it comes under goods vehicles, now it covers this Act i. e. Motor Vehicles Taxation Act. If it is seen under second schedule, there is taxation..

Mr. Speaker:— Please don't confuse one with the other. This one relates perhaps to the rules framed under the Central Act. Am I right?

Sri K. Brahmananda Reddy:- Yes, Sir.

Mr. Speaker:- The amendment of these rules are published in the gazette inviting objections from public and time is given for 30 days. "Notice is hereby given that the said draft be taken up for consideration after expiry of 30 days from the publication in the Andhra Pradesh Gazette."

Sri C. V. K. Rao:- Both of them can be taken up together. There will be a saving of time and at the same time in a consolidated way, we can put forth our proposals. That is our submission.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Point of order..... ..... యేమిటంటే యిది taxation, Sub-legislation వలె పెడితె గవర్నరుగారి permission కావాలి. దానికి 199,200 articles కలిపి చదివితే. "A Bill or amendment making provision for any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f) of clause (1) of article 199 shall not be introduced or moved except on the recommendation of the Governer, and a Bill making such provision shall not be introduced in a Legislative Council" కౌన్సిల్‌లో పెట్టుటకు వీలులేదు. ఇప్పుడిది Bill అవుతుందా లేక notificat on అవుతుందా ? బిల్లులో భాగంగా ఆ రోజు పెట్టాము. ఆ schedule amend చేయాలంటె బిల్లులు తీసుకుని రావాలని చెప్పారు. 119 ఆర్టికలు తమకు తెలిసినదే. "Imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax".....ఇది మోటారుటాక్సు. Legislation కాదనుకోండి.

Mr. Speaker :—Please don't try to confuse yourself and confuse the House. This only relates to Bills.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—రూల్ 207 చూడండి. "A Bill or amendment making provision for any of the matters specified in sub-clause...." దానికి సంబంధించి వున్నటువంటిది ఒకటి. ఇంకొకటి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మాట చెప్పుటకు కారణమేమంటే రూల్సు రెండు రకాలుగా వున్నాయి. ఒకటి legislation గురించి, రెండవది notification గురించి sec. 16 లో notification rules, లో Sec. 19 taxation rules వున్నాయి. Section 16 లో "It shall be laid before each of the Houses of the Legislature" అని వుంది శాసనసభ, శాసన మండలి కూడ పెట్టుతున్నారు. Rule 15 లో Unless the Assembly approves the draft cannot become... అని ఉంది యెపుడైతే Money Bill అయినప్పుడు శాసన సభకు రాక తప్పదు. కౌన్సిల్‌లో పెట్టుటకు వీలు లేదు. It has got the charactor of a Bill itself. రూల్ 17 లో మార్చితే సరిపోతుందన్నారు. Bill రూపం పూర్తి గారానిచో గవర్నరు అనుమతిలేనిచో tax పెంచుటకు వీలు లేదు. కనుక I am raising it as a part of a finance Bill, money Bill. It requires Governor's sanction.

Mr. Speaker: What all he says applies to money Bills.

(శ్రీ)వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:- ఇది మన బిల్లులో భాగం.

Mr. Speaker:— So far as Bills are concerned, separate procedure is laid down in the rules itself. If it is a Bill, the concerned Minister has first to take leave of the House and then introduce the Bill. Specified procedure is laid down under the Rules. This is not

a Bill at all. I do not consider it as a Bill at all. If you say that under section 17 (1) Government did not come forward and it is against the provisions of the Constitution, then it is a different matter altogether. You say that the provision itself is against the Constitution. then it is entirely a different matter altogether. Under section 17 (1) and (2) certain procedure is laid down for amending the schedule in the Act. The question is whether we are following that procedure or not.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—We are following in the sense that it is a part of the Bill.

Mr. Speaker:— It is not a Bill at all.

(శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:- బిల్లులో భాగంగానే చేస్తున్నాం. notificationకు తేడావుంది Schedule is a part of the Bill.

Mr. Speaker:—I do not agree with the hon. Member. Let him resume his seat.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :—తమరు mony bill గా treat చేయుటకు వీలు లేదంటున్నారు. దాని పర్యవ సానంఒట్టి చూస్తే కొన్ని పన్నులు 60 % 70 % మరికొన్ని 100 % పెంచి ఆదాయం రాబట్టడమే బిల్లుయొక్క పర్యవసానం. అందువలన ప్రభుత్వం అవనంగా యేవైనా taxes పెచ్చుచేసి అదనపు సంపాదన చేసినపుడు అవి finance బిల్లులో ఒక భాగంగా గుర్తించవలసిన అవుసర ముందే మొనని నామనవి. బిల్లులోని అంశాలను గుర్తించడం మంచిదని నామనవి.

Mr. Speaker :—I request the hon. Members to move their amendments.

Sri T. Nagi Reddy :—Will you please excuse me for interrupting you again, Sir. Atleast we must be given time to go through these amended rules which are brought before the House for us to understand the implications of both of them together and then take part in the House. Otherwise, we will be doing injustice to the taxation amendment which has been brought before us without understanding the other taxation amendments which are published. If we as legislators are not able to understand the relation between the two and talk in a proper manner, we will not be doing justice as representatives of the people here, and we will not be able to take part in the manner in which we should do. Government had tried to avoid bringing that before the House and brought only one portion of it before the House. The other portion of it should be brought before us at the same time and not to have brought to our notice is certainly an injustice to us as representatives of the people. I think this injustice can be avoided if we are given some time to go through them together and take part in a really responsible, manner in which an M. L. A. should behave.

(శ్రీ) సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— రూల్సుకు సంబంధించినంత వరకు ప్రత్యేకమైన provision కాబట్టి చిక్కుగా వుంది. దాని substance మాత్రం taxation పెంచేట్లుగా వుంది. ఈ సభా రూల్సులో ప్రత్యేకమైన నిబంధన లేక పొయినప్పటికీ, శాసనసభ యేదైనా taxes ఆమోదించాలంటే దానికి తగిన విలువ యిచ్చి దానికి సంబంధించిన సాధక బాధకాలను చర్చించకుండా రూడ్‌గా పోవడం న్యాయంగా వుండదు.

Mr. Speaker :—The hon. member is going besides the point. As I have been telling since yesterday, certain procedure is laid down under the Act itself. We are only now concerned with the point whether what we are doing is in conformity with the provisions laid down under the Motor Vehicles Act, If he is questioning the validity of the section 17 under the M. V. Act, this is not the forum. He has to go to the Court. If he says it is against the spirit of the Constitution and it amounts to a taxation Bill or some kind of taxation, then it is for him to go to Court, and question the validity of section 17 itself. Please hear me. Here is my difficulty.

I am only concerned whether the draft order which is now sought to be approved by the House is in proper from or not–in conformity with the Act itself, i. e., section 17 (1) and (2). When he says amendments–naturally because this is levying a taxation, or enhancing the taxation, you may like to move amendments – I realise all that. But I am concerned with the propriety or the regularity of the order itself–whether it is in conformity with the provisions of the Act. I am only concerned with that.

Sri C. V. K. Rao :—Under Sec. 17 (1) of the Act the Government may, by order, amend the schedule.

Mr. Speaker :—By a certain procedure.

Sri C. V. K. Rao :—Under sub-clause (2) of section 17 a draft of an order proposed to be made under the sub-section shall be laid on the Table of the Legislative Assembly of the State. There is no doubt; the provision is there, but it is a part and parcel of the Act itself that has been passed and it is in fact the main thing. It is a money matter. The Government gets money and thereby a taxation is imposed on the people.

Mr. Speaker :—The hon. Member is confusing. It is not a money Bill; they need come forward before the House by bringing forward a Bill to get that schedule amended They can get it amended under that section by simply coming forward with a draft and asking the House to approve it.

Sri C. V. K. Rao :—But that is not proper, Sir.

Mr. Speaker :—If it is not proper he may question it in a court of law.

Sri C. V. K. Rao :—That is so in the ultimate analysis but we as legislators have to put forth our view point to the best of our judgment.

Mr. Speaker :-Does he want me to tell the Government that this is not advisable and that they must come forward with a Bill.

Sri C. V. K. Rao :—There has been another order. Let both the things be brought together and let time be given so that we can go through the whole matter.

Mr. Speaker :—The hon. Member is going to another point. If it is a question of considering both the things together–this draft order as well as the other thing–amendment to the rules published on 22-6-67 in the A. P. Gazette has got to be postponed to a date; then they will be laying it on the Table of the House. Is it not so? We do not know after hearing objections from the public, they might think of amending it or they may not think of doing so.

Sri C. V. K. Rao :—Let them take their time. My point is the Government will not be loser thereby. The Government has come with a proposition which leaves a heavy burden on the people. Therefore we seek your protection. We are answerable to the public who have elected us.

Mr. Speaker :—Mr. Rao, Government will decide after hearing the objections of the public. Now they have published in the Andhra Pradesh Gazette inviting objections from the public. After receipt of objections from the public, then they will consider whether to come forward before this House and place it on the Table of the House.

Sri C. V, K. Rao :—With regard to these things, let them do this also. Nothing prevents the Government from inviting opinion of the public. Regarding this matter, let them publish in the Gazette and invite the opinion of the public and let the Government come before the House regarding both these matters. The whole point is that here is a Government which is coming forth to tax the people and very heavily–very intelligent people are going to be taxed. In these circumstances we have got to answer the public and in the final analysis it is open to the public to go to a court of law and challenge these things and unless we raise objection at this initial stage–if the court upholds the objection of the people–then our conscience pricks us and we will be held responsible. Therefore it is our bounden duty to persuade you to ask the Government to publish these things and then come before the House.

Mr. Speaker :—I can only ask the Government to do one thing i. e., to do things in accordance with law. Beyond that I have no power to ask the Government to do things in a manner which is not prescribed under the rules or the law. How can I ask the Government to invite objections. Where is the provision ?

Sri C. V. K. Rao :—Let the Government seek the opinion of the people and the public. Nothing would prevent the Government from seeking the opinion of the people and then coming before the House because it is a very important matter. We should not have taken so much pains to press for this; because it is a taxation, we request you, Sir, to ask the Government not to hustle on this kind of legislation. Because it is taxation, it heavily affects poeple as a whole.

(శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మీకు నేను ఒక చిన్న మనవి చేయాలి. దీనికి ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన motion కు ఏమి relation ఉన్నది. ఏమోతాదున taxation పడుతుంది అని over all picture అర్థం చేసుకోకుండా చెప్పమంటే ఎలా? ఒక చిన్న సంగతి చెప్పాలంటే 20 రూపాయలు ఉన్నదానిని 100 రూపాయలకు పెంచారు in the so called draft amendment to Andhra Pradesh Motor Vehicles rules. దీనికి దానికి ఏమి సంబంధం ఉన్నదో అర్థం చేసుకోవద్దా? అర్థం చేసుకోకుండానే అవుననో కాదనో చెప్పేస్తే, అది మేము బాధ్యతగా ప్రవర్తించినట్లు అవుతుందా? ఈ రూపంలో దీనిని ఒకసారి ప్రకటించి, దానిని యింకొకసారి ప్రకటించారు. దాదాపు రెండు మూడు రోజుల వ్యవధిలోనే రెండు చేశారు. ఇది పొరపాటున నాచేతికి వచ్చింది లేకపోతే raise చేసే వాడిని కాదు. Raise చేయడానికి అవకాశం ఉండేది కాదు.

Because the Government did not give me that much of time by putting it in the hands of the legislators even earlier it is now something like 7 days and we have not been informed about it-you want me to discuss it, you don't want me to understand the position because it is only a draft rule about which we cannot force the Government. I may not be able to force it, but at least I must have time. Should I not have the time. They with the Secretary and umpteen people behind them bring in a legislation after days of study and I who got it into my hands at 3 o' clock had to run to the library and see the rules. This method of hustling of certain things where we cannot understand as to what is happening is certainly unreasonable and untenable and we are forced to check you in this. It is my opinion that Government's taxation of motor vehicles is 5 to 10 times-20 is made into 100. These things should be studied; motor vehicles might be taxed through different Acts; It is possible and it will have a cumulative effect. At least I must be able to understand; otherwise what is my duty here?

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినది ఎవరము కాదనడానికి వీలు లేదు. శాసన సభ అధ్యక్షులుగా ఏదైన ఒక సమస్య చర్చకు, శాసన సభ rules ప్రకారంగా, చట్టంలో చెప్పబడిన రీతిగా వచ్చినదా అని చూడడమే. తమకు ఉన్న బాధ్యత గాని మిగతా దానికి వేసు ఎట్లా పోగలననే తమరు చెప్పిన మాట గురించి ఎవరికి భిన్న అభిప్రాయంలేదు. కాని చర్చలలో యింత ఆవేదన యింత ఆక్రందన జరుగుతున్నప్పటికి, అధికారంలో ఉన్న పక్షం వారు దీని యొక్క పర్యవసానం గురించి, పరిస్థితుల గురించి ఏమాత్రం పరిశీలించే పరిస్థితిలో

లేనప్పుడు, అధ్యక్షులకు కూడ కొన్ని అధికారాలు ఉన్నాయి, అధికారాలు లేకపోలేదు. ఈ నాడు ప్రతి పక్షం కోరుతున్నది కాస్త వ్యవధి, ఎంత సొమ్ము అదనంగా పడుతున్నదో మేము అర్థం చేసుకోడానికి, ఇక్కడ ఒక విషయం చూడండి. ఆరు రూపాయలు ఉన్న పన్నును 20 రూపాయలకు పెంచుతున్నారు. ఇది weighing not more than kgs. (సంఖ్యకూడలేదు) unloaded. ఈ విధంగా పెరుగుతున్న పరిస్థితులలో మేము ఏమి చేయడం అనేది ఒక విషయం. రెండవది, 17 (1) ప్రకారం ఒక order ద్వారా వారు శాసన సభ ముందుకు రాచ్చును అనేది స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ, నేను అర్థం చేసుకొన్నంత వరకు schedule కూడ part and parcel of this Act అని నేను భావిస్తూ ఉన్నాను. ఇప్పుడు యీ schedule అనేది Motor Vehicles Act లో భాగంగాఉంది గాని వేరేకాదు. ఆ schedule స్వభావం మారుస్తున్నారు అనగా చట్టమే సవరిస్తున్నారు. ఇది 17 (1) క్రింద చేస్తున్నామని, ఆర్డరు ద్వారా జేవచ్చునని చెప్పవచ్చును. కాని చట్టంలో ఒక భాగమైన schedule ను మారేస్తున్నారు. ఇప్పుడు ప్రతి పక్షాల సహాయం కావాలని కోరడం one way traffic లా కనబడుతోంది గాని కాస్త యినా ప్రతి పక్షాలు కోరుతున్న దానిలో సబబు, సందర్భం ఉన్నదా లేదా కొద్ది రోజులు సైము యిచ్చి చూద్దామని, కావలసిన భోగట్టా సెక్రెటేరియట్ ద్వారా యిప్పిద్దామని ప్రభుత్వం ఆలోచించుటలేదు. ఈ నాడు దీనికి ఆమోదం పొందక పోతే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆకాశానికిగాని, చంద్రమండలానికిగాని, పాతాళ లోకానికి గాని పడిపోయే ప్రమాదంలేదుకదా! కనుక యిది అర్థము చేసుకొనుటకు సైము యివ్వకపోతే ఏ విధముగా యీ చర్చలలో పాల్గొనగలుగుతాము?

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు:—ప్రభుత్వం యింకా కొంత గడువు యివ్వవచ్చును. ఈ రోజువరకు గడువు యివ్వడం మంచిదయినది. ఇంకా కొంత lacuna చూడ గలిగాము. ఇంకా కొంత గడువు యిస్తే తుణంగా పరిశీలించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మాకు యీ వెహికిల్సు మీద పన్ను విషయంలో యిదివరకే representtions వచ్చాయి. తమరు గడువుయిస్తే యింకా పరిశీలించడానికి వీలవుతుంది.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అధ్యక్షా, అసలు నన్ను యీ మోషన్ ప్రతిపాదించే దానికి రెండు విషయాలు చెప్పడానికి అవకాశం యిచ్చినట్లయితే యింత మీరు బాధపడవలసిన అవసరం ఉండేది కాదు. ఇప్పుడు రెండవది చెప్పారే అది Moto Vehicles Taxation క్రింద అది సెంట్రల్ ఆక్ట్. దానిలో rules క్రింద delegated authorty క్రింద పబ్లిష్ చేసినది ఆది. అది fee. ఏదైనా కారు transfer చేయించుకుంటే పర్మిట్ అడిగితే వాటికి ఉన్న fees దానికి దీనికి సంబంధంలేదు. అసలు it is not subject to the vote of the Legislature, ప్రభుత్వం ఒక intention కు వచ్చిన తరువాత గజెట్‌లో పబ్లిష్ చేస్తాము. Effect అయిన వారు represent చేసుకొనుటకు నెల రోజులు సైను యిస్తాము.

తరువాత represent చేసుకుంటారు. తరువాత మళ్లీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. తరువాత ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చినప్పుడు ఆర్డరుగా pass చేసి తామందరి information కు టేబులుపైన పెడతారు. అది Motor Vehicles Rules క్రింద. దానికి దీనికి సంబంధంలేదు. ఒక విషయం మనవి చేస్తాను ఆలోచించండి. ఇది మనం ఎక్కే లాంటి కార్లుకు non transport vehicles కు, motor cyclesకు పెంచుతున్నారు ఈ ఆర్డరు క్రింద మీరు గమనిస్తే 1949 సం॥ నుంచి యీ tax ఏమీ పెంచలేదు. ఇప్పటికి 18 సంవత్సరాలై నది. రోడ్సు బాగుపడి సిమెంట్ రోడ్సు, తారురోడ్సు వచ్చాయి. చాల ఖర్చు అవుతోంది. 18 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత యిప్పుడు 100% increase చేయడానికి అధికారం కోరుతున్నాము. Actual గా విధించేది 50%. అది explanation చదువుకుంటే తెలుస్తుంది. ఇప్పుడు 12 ఉన్నది 36 కు పెంచుతున్నామనుకోండి ఇప్పుడు వేసేది—

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు:—మాయలా ఉన్నది.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నన్ను చెప్పనివ్వండి. నేను చెప్పేది వినక పోతే ఎట్లా?

(శ్రీ) వి. బి. రాజు:—ప్రతి మాటకు లేస్తే ఎట్లా? ఒక్కసారైనా చీఫ్ మినిస్టరు గారిని మాట్లాడనివ్వపోతే యీ హౌసులో ఎట్లా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఒక suggestion చేస్తున్నా, Sir. సి. వి. కె. రావు గారికి ఆమూల ఒక సీటు యివ్వండి, సర్. (నవ్వులు)

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు:—మీరు ముందే చెప్పారా? వెనక ఎట్లా కూర్చోటమా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఉన్నది ఆలోచించండి. న్యాయం ఆలోచించండి. ప్రతి పక్ష సభ్యులు అయినప్పటికీ న్యాయము, ప్రభుత్వం యొక్క అవసరాలు, ఇవ్వన్నీ గమనించాల్సిన భాద్యత ఉన్నది. అది మరచిపోకూడదు. Taxation వచ్చింది కాబట్టి oppose చేయాలనే భావం ఉండకూడదు. ముందురోజుల్లో మేము అపోజిషన్‌లోకి వచ్చినా అటువంటి attitude adopt చేయనేచేయము. మీరుగమనించ వలసినది—బస్సుల్లో కూర్చునే passengers ఉన్నారు. నిల్చునే passengers ఉన్నారు Operator కూర్చున్న వానికి ఒకటే డబ్బు, నిల్చున్నవానికి ఒకటే డబ్బు వసూలుచేసి, ప్రభుత్వానికి కట్టేటప్పుడు కూర్చున్న వానికి—seating rate ఒకటి, నిల్చున్న వానికి ఒక రేటు కట్టుతున్నాడు. ఇది ఏమీ న్యాయమో మీరే ఆలోచించండి. నిన్న మొదలే నన్ను మాట్లాడనిస్తే బాగుండేది. ఇప్పుడు మీరు మాట్లాడే వారు కాదు. Standing passenger, కూర్చున్న ప్యాసెంజరు ఎంత కట్టుతున్నాడో అంతే కట్టుతున్నాడు. కాని ఆ Transport owner గవర్నమెంటుకు కట్టేది sitting passenger కు కట్టేది వేరు, standing passenger కు కట్టేది వేరు. ఈ తేడా ఎవరికి పోవాలి? ఇది ఏమి న్యాయం?

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—అన్యాయం అనుకుంటే కూర్చున్నవాని రేటు తగ్గించండి.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇదివరకే ఉన్నది. Standing passenger కు కూర్చున్న ప్యాసెంజరుకు ఒకటే రేటు వసూలు చేస్తున్నారు. టిక్కట్ ఒకటే.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :—Standing passenger కు తగ్గించండి, లేక కూర్చొన్నవారికి తగ్గించండి—అది మంచిది గాని—

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఒకవేళ Standing passenger కు తగ్గిస్తే మావారందరూ standing passenger నే అంటాడు. (నవ్వు) .... అనుభవంలో చూసుకోవాలి. కార్లు ఉన్నవి. ముందు నెలలకోకసారి tax కట్టుతారు. 1949 లో మనం మూడు వేలకు మూడున్నర వేలకు కారు సంపాదించిన రోజులు. ఇప్పుడు 20 వేలు, 25 వేలు పెట్టి కారుకొన్నవారికి మూడు నెలలకొకసారి కట్టే tax ఎక్కువ చేస్తూంటే, ఎవరు చెప్పిందో విని tax ఎక్కువ తోందని, పేద ప్రజల తరఫున మాట్లాడుతున్నాము అంటే సబబేనా ?

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :—మీరు చాలా స్వీట్‌గా మాట్లాడుతారు

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—"What is the truth"—అలోచించండి. న్యాయం ఏమిటో గమనించండి. గత 18 సం. లలో ఇది ఎట్లా ఎస్కేప్ అయినదో మనకు తెలియదుగాని, 18 సం. ల నుండి దానికి రెయిజ్ లేదు. అందుకని—యీ స్టాండింగ్ ప్యాసింజర్స్ విషయంలో, కార్స్‌కు మూడు నెలలకు ఒకసారి కట్టేదాంట్లో రెయిజ్ చేస్తున్నాము. 100 పర్సెంట్ ప్రపోస్ చేసినాము. 100 పర్సెంట్ ప్రపోజ్‌చేసి—ఇపుడు వేసేది 50 పర్సెంట్ రెయిజ్. అంటే ఇవాళ 20 రూ. కడుతుంటే దానికి 50 పర్సెంట్—ఇంకా 10 రు ఎక్కువ పడేది. 100 పర్సెంట్ పెరుగుదలకాదు. వెంటనే 40 రూ. లు కట్టమని అడగటం లేదు. అదికూడ నేమ ఎక్స్‌ప్లెనేరీ నోట్‌లో తమందరికి ఇచ్చాము. అందుచేత, ఏ కోణం నుండి చూసినప్పటికీ ఇది చాలా న్యాయమైనటువంటిది. కొంత మిస్ అండర్ - స్టాండింగ్ వారికి రావటానికి అవకాశం కలిగింది కాని—దానికి నేను విచారపడుతున్నాను. నన్ను ఐదు నిమిషాలు మాట్లాడనిచ్చినట్లయితే అసలు యీ భావాలు కలిగేవేకావు. బాగా డబ్బు ఉన్నవాడికి కొంచెం అదనంగా వేస్తూ ఉండాలి అని మనమంతా అనుకొంటున్నాము. మరి—న్యాయమే, వేస్తూ ఉండాలి కొద్దిగా—ఎక్కువ లేకపోయినా. అందువల్ల తమరు దయచేసి ఇది ఆమోదించాలని కోరుతున్నాము. అసలు ఇది పోటీ లేకుండా పాస్ అయిపోవలసింది.

(Sri T. Nagi Reddy rose in his seat.)

Mr. Speaker :— I am trying to understand things,

(శ్రీ) ఎస్. జగన్నాథం :—ఆధ్యక్షా, ఇప్పుడు యీ మోషన్ సెక్షన్ 17-2 క్రింద తీసుకువస్తున్నారు. అంటే ఇది అమెండ్ మెంట్ టు షెడ్యూల్ మాత్రమే.

కాని, ఇప్పుడు కొత్తగా ఏదో ఒక జి. ఓ. నాగిరెడ్డిగారు చూపించారు. ఈ జి. ఓ. మాత్రం—రూల్సు అమెండ్ మెంటు. రూల్సు అమెండ్ మెంట్‌లో ఇంచుమించు 100 పర్సెంటు, 150 పర్సెంట్ కూడ రెయిజ్‌చేసి ఉన్నారు ఇప్పుడు టాక్స్; అది ఫీస్ కానివ్వండి, ఏమీ కానివ్వండి.

Mr. Speaker :– In the first place, don't confuse fee with taxation.

Sri T. Nagi Reddy :– May be Sir, All the same .....

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—మనం కొన్ని కొన్ని పేర్లు మార్చవచ్చును. ఫీ అనవచ్చును. టాక్సు అనవచ్చును. కాని ఆ రెండింటికి ఒక ఎఫెక్టు ఉంటుందికదా. అది టాక్స్ కాదంటే ఎట్లా? అది ఒక రకమైన టాక్స్‌యే. ఇపుడు రిజిస్ట్రేషన్ ఉంది. 30 రూ. లను మనం 100 రూ. లకు పెంచుతున్నాము. దేనికి చేస్తున్నాము మనం ఆ పని? ఫీ పెంచుతున్నాముగాని, టాక్స్ పెంచలేదు అని మనం ఆ విధంగా అనుకొంటే అయిపోతుందా? That is also another form of taxation in the name of fee. అది మోటార్ సైకిల్‌గాని— స్టేజ్ కేరేజ్‌గాని. బస్సులలో స్టాండింగ్ పాసింజర్స్‌కు వేయలేదు, ఇప్పుడు వేస్తున్నాము అన్నారు. అది ఒకటి. కాని అదే బస్సుకు యూనాడు ఇస్తున్నటువంటి 30 రూ. లను 100 రూ. వరకు పెంచుతున్నారుకదా?—ఫీజ్ రూపంలో—

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—బస్సుకు పెంచటంలేదు.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి :— స్టేజ్ కేరేజ్ అంటే ఏమిటి?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— స్టేజ్ కెరేజ్ అంటే బస్సులాంటిది,

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి :— అంటే మనుషులను కేరీ చేసేదే.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నో-నో నాన్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వెహికిల్—అని చెప్పాను కదా.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :— Motor vehicles fitted with Pnumatic tyres... అది క్లాసిఫికేషన్. ట్రాన్స్‌పోర్టు అని ఏమీ లేదు.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఉన్నది.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :— Classes of motor vehicles fitted with pnumatic tyers వాటికి షెడ్యూల్ ఒకటి క్రింద పెంచుతున్నారు. షెడ్యూల్ రెండు క్రింద— Classes of motor vehicles fitted with pnumatic tyres pneumatic tyres 'maxium quarterly tax' అయితే ఇది ఫీస్ కాదు. టాక్స్ పేరు, ఫీస్ పేరు, డ్యూటీ పేరు అన్నప్పటికీ. ఇవన్నీ కూడ ప్రజలపైన భిధించేటటువంటి ఆర్థిక బరువు. స్టాంప్ డ్యూటీ యాక్ట్‌లో స్టాంప్‌కొనటం, అది

అందించటం—అది ఒకవిధమైన టాక్స్‌యేకదా. అందువల్ల ఫీస్ కాని, టాక్స్‌కాని డ్యూటీకాని,—ఇవన్నీ కూడ ప్రజలపైన విధించబడే ఆర్థిక సంబంధమైనటువంటి బరువు.

(శ్రీ ఎస్. జగన్నాధం :— ఫీ పెంచినా, టాక్స్‌పెంచినా, ఏది పెంచినా కూడ—ఇపుడు అసెంబ్లీ అప్రువల్‌కు తీసుకువస్తున్నారు తక్కువ పెంచినప్పటికి కూడ. కాని, ఫీస్ మీరు ఎక్కువ పెంచారు, అయినా మీరు అది అసెంబ్లీ అప్రువల్‌కు తీసుకురాకుండా చేశారు. ఇందులో ఉన్నటువంటి విషయంఏమిటి, ఫీ ఎంత పెంచుతున్నారు, టాక్స్ ఎంత పెంచారు,—అన్నది కనీసం అర్థం చేసుకోటానికి మెంబర్స్‌కు తగిన అవకాశం కలుగజేయాలి. అసలు దీనికి ఇపుడు ఎందుకు తొందర పడుతున్నారు? ఇవాళకాకపోతే, 10 రోజులతరువాతనైనా—పెంచవలసివచ్చినపుడు పెంచవచ్చును. ఏమైనా, జూన్ 30 తో యీ క్వార్టర్లీ ఎండ్ అవుతుంది, జులై మొదటితేదినుండి నెత్తిమీద రుద్దాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నట్లు కనుపిస్తున్నది. ఇపుడు దీనికి 10 రోజులు వాయిదావేసి పూర్తిగా పరిశీలించి చర్చించటానికి ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వకూడదని అడుగుతున్నాను. జూన్ 30 తో యీ ఓరమ్ కంప్లీట్ అవుతుంది. జులై ఒకటినుండి నెత్తిమీద రుద్దటానికి గవర్నమెంటువారు ప్రయత్నంచేస్తున్నారు. ఎందుకు ఇంత తొందర చేయాలి? ఇంకా మనం ఇంచుమించు 30 రోజులు ఇక్కడ ఉండబోతున్నాము కదా. జులైలో చేసుకోవచ్చును కదా. ముఖ్యమంత్రిగారికి టైమ్‌లేదు, వారు ఎక్కడకో వెళ్లిరావాలి అంటున్నారు. వారు వెళ్లివచ్చిన తర్వాతనే చేయవచ్చును కదా. మెంబర్స్‌కు తగిన అవకాశం ఇచ్చి తర్వాతచేయవచ్చును కదా?

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇక్కడ అవకాశం కల్పించేది ఏమీ లేదు. రెండు మూడు విషయాలు ఉన్నవి. మోటర్ సైకిల్స్. మోటర్ కార్స్ పైన క్వార్టర్లీ టాక్స్ పెంచుతున్నాము. స్టాండింగ్ పాసింజర్స్ తరపున ఏదైతే తక్కువ కడుతున్నారో, ఇపుడు స్టాండింగ్ పాసింజర్స్‌కు సిటింగ్ పాసింజర్స్‌కు ఒకేమాదిరిగా చేస్తున్నాము. అంతే—దీనికి ఏమి ఉన్నది?

(శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— అంతే—అంతే ఎట్లా? దీంట్లో ఇంకో డ్రాఫ్ట్ తెచ్చారు. దానిలో ఇంకా ఏమి ఉన్నదో చూడాలని మా ఆశ.

Sri K. Brahmananda Reddy :— The second one is not subject to the vote of the House.

Sri T. Nagi Reddy :—I know that. I must be able to understand how really . . .

Sri K. Brahmananda Reddy :—The hon. Member can understand it leisurely.

Sri T. Nagi Reddy :—How heavily we are going to tax the owner of the vehicle through our taxation and without our authority to vote indirectly through your authority in a different form.

అవి రెండూకలిస్తే, ఆ పెనాల్టీస్ ఎంత అవుతుందో-కొంచెం మేము కొలతవేసుకో వద్దా? మాచ్వారా మీరు వేయించే పన్ను బరువు కాస్త మాకు అర్థం అవుతున్నది. ఏదో తూకం వేసి చూచాము, ఇపుడు మాకు సంబంధం లేకుండా మీరు వేసే పన్ను కూడ ఎంత మోతాదు ఉన్నదో కొంచెం ఆలోచించవద్దూ? ఇవి రెండూ చూస్తే క్యూమిలేటివ్ ఎఫ్ట్ అనేటటువంటిది మాకు అర్థం అవుతుంది. అపుడు మీరు వేసే పన్నులను తగ్గించడానికి మేము ప్రయత్నం చేయవచ్చును.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—దానికి దీనికి ఏమాత్రం సంబంధం లేదని నేను ఎన్నిసార్లు గొడవ పెట్టుకొన్న? ఉదాహరణకు—ఆ ఫీస్ ఉన్నదే-ఒకడు నాకు పెంపరరీ పర్మిట్ కావాలి అని అంటాడు. ఫీస్ చార్జి చేయవద్దా? 50 మంది గుమాస్తాల జీతం ఎవరు ఇస్తారు? పెనక రోజుల్లో 30 రు. లకు గుమాస్తా దొరికే టపుడు 30 రూ. అన్నారు. ఇపుడు 150 రూ. లు గుమాస్తాకు అయినపుడు అది కొంచెం పెరగవద్దూ? What is fee? Fee is for services rendered. Tax is different. He maykindly look into the thing. Tax is different from fee

Sri T. Nagi Reddy :—Atleast, can we have an idea as to how much of fees is collected and how much of tax is collected by the Government?

Sri K. Brahmananda Reddy :—On what?

Sri T. Nagi Reddy :—On motor vehicles separately.

Sri K. Brahmananda Reddy :—When he asks me to render the service-Suppose he wants a temporary permit to run the bus for three months certainly he should pay a fee. Supposing he wants transfer o the vehicle, he must also pay a fee.

Sri T. Nagi Reddy :—All this fees also is part and parcel of our fund, that is, State Budget. I would like to know how much are we collecting through the fees and through the tax separately?

(శ్రీ) కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—అవి తర్వాత మనవిచేస్తాను.

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి:—అవి మనవిచేస్తే టోటల్‌గా ఎంత వెరుగుతుంది అన్నది అర్థం అవుతుంది.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి;—బడ్జెట్ డిస్కషన్ వచ్చినపుడు చెబుతాను.

(శ్రీ) ఎస్. జగన్నాథం:—జీతాలు ఏవో పెంచటానికి చేస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు వారికి ఏదో ఫీస్ చెల్లించాలి అంటున్నారా? ఇపుడు ఫీస్ పెంచుతున్నారు కాబట్టి రేపటి నుండి గుమాస్తాల జీతాలు పెంచిస్తున్నారా? ఇపుడు గుమాస్తాల సంఖ్య పెంచలేదు కదా.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— అది కాదండి. నేను ఉదాహరణగా--ఏదో మాకు చెబితే చూసి పట్టుకోవడానికి ఆర్గ్యుమెంట్ చెబితే ఎట్లా?

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు :— ఆయన దానికి సమాధానము చెప్పాలని ఇంత తొందరపడవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చిందని. మన Rule 247 క్రింద కూడా....

Mr. Speaker :— Now I will request the Members to move their amendments. Sri C. V. K. Rao. . ...

(శ్రీ) టి. నాగిరెడ్డి :— కనీసం మాకు general debate కైనా అవకాశం లేదా ?

Mr. Speaker :— After moving.

Sri T. Nagi Reddy :— The point is this, Sir. First of all, even for a general debate. ఆవేళ ఎంతచెప్పినా. ఇక్కడఉన్నది, Registration fees ఉన్నది. దీంట్లో, అది you call it fees or registration tax whatever it is. దానిని తీసి 30 రూపాయలు నుంచి 100 రూ కో 150 రూ. కో పెంచి పారేసినారు. ఆ Draft Rules లో, దానిని cnosideration లోకి తీసుకోకుండా, standing passengers మీదో ఇంకొకరి మీదో మేము వేస్తున్నామంటే, ఇది 30 రూ. నుంచి 150 రూ. లు అయిన తరువాత cumulative effect ఏమిటి అని ఎవరైనా అర్థం చేసుకోవద్దా ! అది కనీసం చూడవద్దా ! అది ఇప్పుడు మీ దగ్గరకు తీసుకువచ్చి ఇచ్చాను. అక్కడికి పోతూ పోతూ, అది పంపించేటప్పుడు, ఏది clause అని, ఆ clause ఏదో తీసి చూశాను, ఒక clause మాత్రం నా దృష్టిలో ఉంటే, sudden గా అది దృష్టికి వచ్చింది. అలాంటి clauses అన్నీ కొంచెము చూచి జాగ్రత్తగా study చేసి totality of effect ఒక stage carriage మీద ఎంత ఉంటుంది, ఒక motor vehicle మీద ఎంత ఉంటుంది, ఒక Motor cycle మీద ఎంత వుంటుంది; అది చూడవద్దా ! ఈ Draft Rules ప్రకారం motor cycles మీద ఏమి tax చేశారు (tax అనను లెండి, fees అంటాను), మరి motor cycles మీద దాంట్లో ఏమి వేశారు, అదికూడా కొంచెము మేము చూడాలికదా, దాంట్లో ఎక్కువచేసి, దీంట్లోను ఎక్కువ, చేస్తే, నేను అర్థం చేసుకోకుంటే దాన్ని గురించి, మీరు amendments move చేయండి అంటే move చేసిన వాళ్లు move చేసినారు అనుకోండి. So far as they are concerned, I have no idea But on my part, I will not be able to take part in this debate.

Mr. Speaker :—It is left to him. Now Sri C. V. K. Rao—

Sri G. Latchanna :—On a Point of order, Sir. Whether you will allow us to have a general debate or not?

Mr. Speaker :—He will certainly have it.

Sri G. Latchanna :—Let the general debate take first.

Mr. Speaker :—No. After the amendments are moved, genera discussion will takeplace. Is the hon. Member Sri C. V. K. Rao moving his amendments?

Sri C.V.K. Rao :—I am moving my amendment, Sir. I beg to move:

"That the draft order be circulated for public opinion".

Mr. Speaker :—Amendment moved. Sri C.V. K. Rao and Sri S. Jagannadham, amendment No. 2. Are they moving their amendment?

Sri T. Nagi Reddy :—When an amendment is moved that it should be circulated for public opinion, that has to be taken first and then alone.

Mr. Speaker :—All that would be considered, later

Sri T. Nagi Reddy :—Rest of the amendments cannot be taken for consideration.

Mr. Speaker :—How? The hon, Member Sri C.V,K. Rao moved an amendment that it should be circulated for eliciting public opinion. His amendment will be discussed and then put to vote.

Sri T. Nagi Reddy :—It is only after that, rest of of the amendments can be moved.

Mr. Speaker :—No,

Sri T. Nagi Reddy :—The detailed amendments cannot be moved when we have moved an amendment for eliciting public opinion. That is not according to rules. Even that amendment, if it has come, either it be circulated to the Select Committee or to the public opinion. When once it is moved, the rest of the amendments cannot be moved unless it is disposed of.

Mr. Speaker :—Very good. Amendment No. 3—

Sri T. Nagi Reddy :—What do you say about my question?

Mr. Speaker :—That is not neeessary.

Sri T. Nagi Reddy :—How can it be 'no'.

Mr. Speaker :—According to the rules it is not necessary.

Sri T. Nagi Reddy :—It is necessary according to the rules. When one has moved that it should go to the public opinion, it will have to be discussed and disposed of and then only we can go to the detailed amendments and not otherwise. It will not be in proper order to move the other amendments now.

Mr. Speaker :—I regret. I do not agree with it. Amendment No. 3 Sri Vavilala Gopalakrishnayya.

Sri T. Nagi Reddy :—I raise a protest and say that I will not take part in this debate and it is not in the interests of either me or the public. I cannot take part in this debate in this form.

(Sri T, Nagi Reddy then left the Assembly Chamber)

Sri G. Latchanna :—With due respect to the Chair, we cannot question the ruling of the Chair. We are sincerely feeling when one amendment has come up for circulating this order for public opinion,

Mr. Speaker :—I am not able to understand the hon. Member I am allowing them to move all the amendments one after the other.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఆక్షేమ అంతా పడవలసిన అవసరంలేదు, ఇది గనుక అంగీకరిస్తే ఆక్షేమ అంతా పడవలసిన అవసరంలేదు. ఉదయం తమరు చెప్పారు time value ముఖ్యంగా చూడమని అన్నారు. దీనిని గనుక అంగీకరిస్తే, అనవసరంగా 2nd amendment అవన్నీ move చేసి time వృథా చేసినట్లు కదా!

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను చెప్పే విషయం మీరు వినేదానికి సిద్ధంగా లేరు. The hon. Member may please move their amendments. I will take up all the amendments.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :—First amendment గనుక అంగీకరిస్తే మిగతా amendments move చేయవలసిన అవసరం ఉండదు. ఆ విధంగా time save చేసినట్లు అవుతుంది, తమరు ఉదయమే చెప్పినట్లు.

Mr. Speaker :—Moving the amendments is only a formal thing. After the amendments are moved, one after the otherwill be taken up.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మొదటిది అంగీకరిస్తే, moving కూడా అవసరం లేదు కదా.

Mr. Speaker :—No. No. they must move amendments first. Amendments must be moved.

(శ్రీ జి. లచ్చన్న :— Public opinion కు circulate చేయాలనే amendment వచ్చిన తరువాత దానిని reject చేస్తే గదా మిగత amendment ను move చేయాలి.

Mr. Speaker :—It is left to him If he does not want to move the amendments, it is left to him.

Sri G. Latchanna :—With due respect, we cannot participate in the debate Sir.

Mr. Speaker :—He can go.

(Sri G. Latchanna and the Members of the Democratic Front then left the Assembly Chamber.

Sri C. V. K. Rao :—When the draft order has to be referrd to public opinion the other amendments would become redundant.

Mr. Speaker :—It is purely a formal thing. After the amendments are moved, we take up the consideration of the amendmants one after the other. Without moving the amendments, where is the question of discussion? I do not know whether it has been done at any time in the history of this Legislature? What is the point? The hon. Members move their amendments and take up one after the other. I do not understand his reasoning at all.

Sri C. V. K. Rao :-This is a peculiar piece of motion on which so much heart-burning has been there. Therefore, nothing would have stopped. . .

Mr. Speaker :—When a demand is moved by the Minister, hon. Members move number of cut motions. Are not all cut motions moved first ?

Sri C. V. K. Rao :—We do move.

Mr. Speaker :—First we take up the Cut-motions one after the other ? Is it ?

Sri C. V. K. Rao :—That is regarding the budget. But here, this is neither a motion, nor a resolution, nor an order. . .

Mr. Speaker :—With regard to the Bills, or draft orders or resolutions.

Sri C. V. K. Rao :—But we have asked the Government to give us some time and then that is over and when once the discussion is over, nothing would stop us.

Mr. Speaker :—If the hon. Member has already made up his mind to stage a walk out on some ground or the other, that is a different matter.

Sri C. V. K. Rao :—That is not the question .

Mr. Speaker :—If he doesnot want to participate on some ground or the other and if he wants to stage a walk out, that is a different thing. That is left to him. But if he wants to enter into the merits of the order and then participate in the discussions and make some suggestions, that is a different thing.

Sri C. V. K. Rao :—That is what exactly we are trying to do.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, అసలు ఈ మోషన్, నేను ఇదివరకే మనవిచేశాను. ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన పరిస్థితిలో వచ్చింది. ఇది న్యాయంగా ఒక Rules లో, ఒక order వేసి దాని substance లో ఏమున్నులు చెంచే పద్ధతి ఏ చట్టములోనూ ఉండకూడదు. అప్పుడు 1948 లో వెనుకటి చట్టములో ఉన్నట్లయితే, అది colourful delegation క్రింద వస్తుంది. అది సంస్కారంగల civilised సమాజంలో ఆలాంటి పద్ధతులలో Acts తయారు కాకూడదు. వాటిలో ఆ structure మాత్రము మార్చ వలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆ మాత్రం మార్చడానికి వారం రోజులలో మార్చలేమా ? ఒక చిన్న సలహా ద్వారా ఒక Schedule లో ఒక item ను ' Yes'' ''No'' అనిపించుకొని మొత్తం బిల్లును ఒక కోటి రూపాయలు పన్ను పెంచుకొనే పద్ధతిలో ఒక చట్టము ఉన్నట్లయితే, అదే పద్ధతిని ఎందుకు carry చేయాలి. దాని రూపురేఖలు మార్చి వేసే యండి. ఆ పద్ధతిలో చేయడం లేదు కాబట్టి తమరు ఆరకాశం ఇవ్వడానికి వీలు లేని పరిస్థితి వచ్చింది. తమరిని ఇబ్బందిలో పెట్టవలసిన పరిస్థితి కూడా పర్వడింది

అన్న మాట, ఒక న్యాయమైన సమస్య కొరకు. అందువల్ల ఈ పరిస్థితులలో తమకు ఇబ్బందులు ఏర్పడి తమరు ఏలాంటి చర్చకు అనుమతి ఇవ్వడానికి వీలులేని పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు సభలో చర్చలో పాల్గొనడం కూడా న్యాయం కాదు. అందుకని, మేము కూడా బయటికి వెళ్ళిపోతున్నాము.

Sri V. B. Raju :—The hon. Member wanted one day's time yesterday and he gave the amendments also. The amendments were moved. Then what is the fun of...

Sri C. V. K. Rao :—It is not the question of 24 hours or 48 hours Sir, because.....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఒక clarification కావాలండి. ఈ votes national charecter ఉన్నటువంటి వాటికి కూడా apply చేస్తారా, లేక వాటిని మినహా యిస్తారా ? ఇప్పుడు national transport ఉన్నది. కదండి. దాని మీద కూడా పెట్టితే, ఆ పన్ను మా మీద పడుతుందా !

Mr. Speaker :—It does not apply to transport.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Amendments అన్నీ దానికేనండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Standing passengers కే నండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—National transport కు కూడా apply చేస్తారా లేక వాటిని మినహాయిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదు లేదు. నేను సమాధానం చెప్పనక్కర లేదు. ఎట్లైనా వారు వెళ్ళ దలచుకొన్నారు కాబట్టి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అయితే, వెళ్లదలచు కొన్నాను. వెళ్ళుతున్నాను.

(Sri Vavilala Gopalakrishniah then left the Assembly Chamber.)

Sri C. V. K. Rao :—That is how the Government want to force us, Sir. I would like to bring to your notice..

Mr. Speaker :—Please resume your seat. There is a limit to it. I do not allow the hon. Member to get up for everything. Will he please sit down ?

Sri C. V. K. Rao :—I would like to bring to your notice

Mr. Speaker :—Please sit down.

Sri C. V. K. Rao :—With due respect to you, taking objection to the manner in which the Government is treating us, I am staging a walk out.

Mr. Speaker :—Yes. He can do that.

(Sri C. V. K. Rao then left the Assembly Chamber)

డాక్టర్ టి వి. ఎస్. చలపతిరావు:— అధ్యక్షా! ఇది పీజు అయినా. టాక్సు అయినా జనరల్‌గా రివైజుచేస్తున్నారన్నారు. కొన్ని వంద పర్సంటు. మరికొన్ని ఎక్కువ. మరికొన్ని తక్కువ పెరుగుతున్నాయి. కార్ ఓనర్స్, యూజర్స్ అంతా కూడా పెద్ద ధనవంతులు. లక్జరి టైపు ఆఫ్ క్లాస్‌కు చెందిన వారు కాదు. చిన్న చిన్న ఉద్యోగస్థులు, నాబోటి చిన్న చిన్న డాక్టరులు కారును మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తుంటారు. ఇప్పుడు 35 రు.లు కట్టేవారిని 40 రు లు ఒక్కదన కట్టమంటే కష్టమవుతుంది. ఆర్థిక మంత్రులంతా ఒక సాంప్రదాయం సృష్టించారు. ముందు ప్రపోజ్ చేస్తారు. తరువాత డిబేట్ ఫలితంగా కొన్ని కన్సెషన్స్ మంజూరు చేస్తుంటారు. అదే ధోరణిలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ యీ విషయంలో కొంత రాయితీ చేయవలసిందని కోరుతున్నాము. స్కూటర్స్ వున్నాయి. సూపరింటెండెంట్స్, విద్యార్థులు కూడ వాడుతూ వుంటారు. ప్రతిపక్షంవారు వాకవుట్ చేసినా, బాధ్యత అంతా మా లింగుపార్టీ మీద పెట్టారు కనుక మోటార్ యూజర్స్ తరపున కొంచెం కన్సెషను చూపించ వలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇప్పటికే ఏడెనిమిది కోట్లు వస్తుంది కాబట్టి— కొంత కన్సెషను యిప్పించవలసిందని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— 7, 8 కోట్లు దేనిపైన వస్తుంది? వంద పర్సంటు రెయిజ్ చేసినా ఇప్పుడు మేము వేసేది 50 పర్సంటు మాత్రమే. We are taking power from the Legislature to raise it qy 100% but actually we are doing it by 50%. ఏది చెప్పినా బాగానే వుంటుంది. కాని కారు ఓనర్స్‌కు 1949 నుంచీ ఏదీ పెరగకుండావుంటే — 18 ఏండ్ల తరువాత యిప్పుడు పెంచేది పెద్ద భారమంటే ఎట్లా? దురదృష్టవశాత్తు నేను చలపతిరావుగారితో ఒప్పుకోలేకుండా వున్నాను. క్వార్టరుకు— మూడు నెలలకు 15 రు.లు కట్టడం— రోజుకు 15 రు లు పెట్రోలుకు ఖర్చుచేసేవారు— వారు చిన్నవారే కావచ్చు కాని అంత చిన్న వారు కాదు. కొంత చిన్నవారు అయినప్పటికీ కూడ మూడు నెలలకు ఒకసారి 15 రు.లు భరించగలిగిన చిన్నవారేకాని ఇందులో బ్రహ్మాండమైన బరువు ఏమీ లేదు. దయచేసి అటువంటి ఇంప్రెషను యివ్వవలసిన పనిలేదు. It is a very legitimate tax. It should have been done previously.

వారు నిన్నటివరకు బాగానే వున్నారు. యీవేళకి వాయిదా కోరారు. బాగానే వుంది. నేను చెప్పిన తరువాత వారు ఏమీ చెప్పలేని స్థితిలో పడి పోయారు. నేను ఎక్స్‌ప్లయిన్ చేశాను. స్టాండింగ్ పాసింజర్‌కు, సిటింగ్ పాసింజర్ — పాసింజర్ దగ్గర నుంచి వసూలుచేసే డబ్బు ఒకటే. ఆపరేటర్ ప్రభుత్వానికి కట్టే డబ్బు తక్కువ. యీ డిస్టింక్షను వుండకూడదు అన్నారు.

That is what is called unearned income.

ఇది న్యాయమైనది. 1949 లో ఎక్కువ చేశారు. రు 30లు ఉన్నది. అప్పుడు రోడ్లు ఎట్లా ఉన్నాయో, traffic regulations ఎట్లా ఉన్నాయో,

Car ధర ఎట్లా ఉన్నదో చలపతిరావుగారే చెప్పాలి. అవన్నీ calculate చేస్తే ఇది చాలా small thing అని మనవి చేస్తున్నాను. అపోజిషన్ వారు ఏదో political purpose కోసం వెళ్లివుండవచ్చును. మనం అటువంటి అభిప్రాయంలో వుండకూడదు.

Mr Speaker:-- Is he definite that the increase is actually by 50% Uniformly?

(శ్రీ) మహమ్మద్ రహమతుల్లా (కడప):— కార్లు విషయంలో ఎక్కువ చేసినా standing passengers విషయంలో ఎక్కువ చేయడం న్యాయం కాదు. దానినైనా తొలగిస్తే బాగుంటుంది.

(శ్రీ) కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Misunderstanding లో ఉన్నారు. standing passengers నిలబడడం కష్టమే. వారికి ఏ benefit లేదు. వాడు నిలబడితే operator కు ఎందుకు ఆదాయం రావాలి. This dis incation they are not able to understand, నేను నిలబడి standing passenger గా పోయాను. మీరు కూర్చున్నారు. మీరు పావలా కట్టారు; నేను పావలా కట్టాను. టిక్కెట్టు ఒకటే. పాసింజరు వద్ద వసూలు చేసే డబ్బు ఒకటే. This is on the operator and does not affect the passengers. ఇది ticket fare పెంచడం కాదు.

(శ్రీ) బి హెచ్. విజయకుమారరాజు (భీమవరం):— 50% పెంచడానికి కారణాలు చెప్పారు. 100% పెంచడానికి అధికారం తీసుకుంటున్నారు. మిగిలిన 50% పెంచరనే ధైర్యం ఉన్నదా? వారు ఎప్పుడైనా 100% పెంచవచ్చును. చాలాకాలం వరకు ఇంతకుమించి— 50% కు మించి పెంచరనే ధైర్యం ఇస్తే బాగుంటుంది. కార్లపై పెంచడం ధర్మమేమోకాని స్కూటర్లపై పెంచడం న్యాయం కాదు. ఎల్.డి.సి.లు, యు.డి.సి.లు కూడా వాటిని ప్రయాణం కోసం వాడుకుంటూంటారు. వారికి కూడా 50% అధికం చెస్తే చాలా కష్టం అవుతుంది. ఇటువంటి చిన్న vehicles ను exempt చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:— That means, after enhanced taxation it comes to about Rs. 13.50 on scooters.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇదివరకు స్కూటరుకు క్వార్టర్లీ రు 9లు కడుతున్నారు. ఇపుడు రు 14—50లు అవుతుంది. నెలకు రు 4—50లు పెరుగుతుంది.

(శ్రీ) బిహెచ్. విజయకుమారరాజు:— అధిక ధరలతో బాధపడుతున్న రోజులలో ఆకొంచెం పెంచినా చిన్న ఉద్యోగులపై భారంగానే ఉంటుంది. అవిమనం consider చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) జి. సి. వెంకన్న :— అధ్యక్షా! ప్రభుత్వం ఏమి చేసినా, మంచిచేసినా కూడా చెడు అని చెప్పే అలవాటువల్ల ప్రజాస్వామ్యం fail అవుతున్నదేమో అనిపిస్తోంది. నేను ఏడు సంవత్సరాలుగా శాసనసభ్యుడుగా ఉంటున్నాను. ప్రభుత్వం మంచిచేస్తే మంచి అని ఒప్పుకున్న పాపాన ఎప్పుడూ పోవడంలేదు. మంచి అయినా చెడు అని చెప్పడమే, న్యాయమైనా అన్యాయమని అనడమే అపోజిషన్ పద్ధతిగా ఉన్నది. అపోజిషన్ వారు constructive suggestions ఇచ్చినా ప్రభుత్వం అది కూడా వ్యతిరేకించడం జరుగుతూంటుంది. ప్రజాస్వామిక విధానం సుస్థిరంగా నెలకొనాలంటే తప్పు అయితే తప్పు అని right అయితే right అని అంగీకరించకుండా పోతే ఎన్నో సంవత్సరాలు ప్రజాస్వామిక విధానం సుస్థిరంగా ఉండదు అని అనుమానంగా ఉంది. ఎక్కువ ఆదాయాలు వచ్చే వారిపై taxes వేయకుండాపోతే కావలసిన ప్రణాళికలు అమలు చేయడానికి కష్టాలువస్తాయి. ఈ బజ్జెటును deficit బజ్జెటుగా ప్రతిపాదిస్తున్నాము. నాగిరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఆర్థిక సంక్షోభంలో పడ్డాం అన్నారు. ఎక్కువ ఆదాయాల వారిపై పన్ను వేసినా వ్యతిరేకించడం న్యాయం కాదు. అట్లా అయితే రాజ్యాంగం నడిచేదే కష్టం. ఇప్పుడు అపోజిషన్ వారు బైటకు పోయారంటే అది వారి platform కు ఎట్లా ఉపయోగపడుతుందో అర్థం కాకుండా ఉంది. సోషలిస్టు సమాజమని అంటున్నారు, డాక్టర్ లోహియాగారు తలకు దినానికి ఆరు అణాలు ఆదాయం వస్తోందని లెక్కలు తీసి చెప్పారు. జీతాలు పుచ్చుకునే ఉద్యోగులకు, కార్లు ఉన్నవారికి పన్ను వేయకూడదంటే ఏమి సోషలిస్టు సమాజం నిర్మిస్తారో అర్థం కాకుండా ఉంది. 19 సంవత్సరాల క్రితం రోడ్లు ఎట్లా ఉన్నాయి, ఇపుడు ఎక్కడ చూచినా తారు రోడ్లు, సిమెంటు రోడ్లు. కార్లున్న వారిపై కూడా పన్ను పెంచకూడదని అంటే ప్రజలు అటువంటి ప్రచారాన్ని, కల్లబొల్లి మాటలను అర్థం చేసుకోవాలి. దేశంలో ట్రేడ్ యూనియన్లకు సంబంధించినవారు నూటికి 20 మందికంటె ఎక్కువలేరు, 80% మంది రైతులు, కూలీలు, 55% మంది వ్యవసాయ కూలీలు, తిండి, బట్ట కూడా లేనివారు. వారు ఉద్యమాల ద్వారా విప్లవాల ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని జడిపించడానికిలేకుండా ఉన్నది ప్రభుత్వాన్ని ఇబ్బందిపరచలేకుండా ఉన్నారు. యంత్రాంగం చేతిలో ఉన్నది కదా అని ప్రభుత్వాన్ని జడిపిస్తూ strikes చేస్తూంటే జీతాలు, allowancess పెంచుతున్నారు. ప్రొడక్షన్ increase కాలేదంటే strikes చేస్తే ప్రొడక్షన్ ఎట్లా increase అవుతుంది. ఈ పన్నువల్ల పేదలకేమీ బాధపడరు. పెంచినది చాలా తక్కువ, దానిని యథాతథంగా పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె ప్రభాకరరెడ్డి :— అధ్యక్షా! ఒక పాయింటు మిత్రులు చెప్పినారు. నిజమే. 100 పర్సెంటు యిన్స్యూర్ చేసుకొనడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది. ఇప్పుడు 50 పర్సెంటువరకే చేస్తున్నాము. కనీసం యింకొక సంవత్సరం వరకు పెంచరాదని మనవి చేస్తున్నాను. It may be more;

but, certainly it would not be for a year or even for two years. I can give guarantee that for two years it would not be further increased.

(శ్రీ) సి.హెచ్. వెంగయ్య :— మా టర్మ్‌లో పెంచము అని చెబుతారా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— స్కూటరు విషయంకూడా గవర్నమెంటుకు పవరు వచ్చింది. 50 పర్సెంటు చేయాలా, 40 పర్సెంటు చేయాలా అనేది ఆలోచిస్తాము. It is not a big matter so far as revenue is concerned.

(శ్రీ) కె. అంజనరెడ్డి (హిందుపూర్) :—అధ్యక్షా, స్కూటర్సు పైనగాని, మోటారు సైకిల్సు పైనగాని వేసే పన్ను సామాన్య ప్రజానీకంపైన పడే పన్ను కాదు. అందుచేత బాధపడవలసిన అవసరం లేదు ఒకటే అనుమానం కలుగుతుంది. మోటారు సీట్సు పైన వేసే పన్ను రూపేణా పాసెంజర్సుకు దెబ్బ తగులుతుందని భయం. టిక్కట్సు రేటు పెంచకుండా అదుపు చేస్తారా? ఇప్పుడు ఉండే రేట్సు బస్సు వోనర్సు పెంచకుండా చేస్తే టాక్సు వేయడానికి అభ్యంతరం లేదు. ఆ రకంగా చేస్తారా? సలహా యివ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆపరేటర్సు గవర్నమెంటు పర్మిషను లేకుండా యిష్టం వచ్చినట్లు పెంచడానికి వీలులేదు.

(శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు(బాపట్ల):- ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒకటి కోరుతున్నాను నాన్ గెజిటెడు ఆఫీసియల్సు ఉపయోగించే మోటారు సైకిల్సు, స్కూటర్సు మీద యెన్నాన్నుడు టాక్సు పడకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—వోనరు అనేది చూడాలిగాని నాన్ గెజిటెడా, గెజిటెడా, లాండు వోనరా బిల్డింగు వోనరా అని చూడడానికి వీలులేదు. వెహికిల్సు వోనరుగా ఉన్నవారికే పడుతుంది.

(శ్రీ) కె. ప్రభాకరరావు :—నాన్ గెజిటెడు ఆఫిసియల్సు స్టేటసు గమనించి...

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will advise hon. Member Mr. Prabhakara Rao to plead this on a different occasion and not on this

Mr. Speaker :–If this draft order is approved by the House, Government will get power to enhance it by 100 per cent. Afterwards it is left to the discretion of the Government to raise it to the maximum limit possible, viz. upto 100 per cent. Now, the public will be in the dark to know whether the Government is going to enhance this by 50%, 25%, 75% or cent per cent. The Opposition Members have been all the while alleging that, since the draft order proposes to enhance by cent per cent the Government is creating an impression that the existing taxation on non-transport vehicles is going to be enhanced by cent per cent.

Sri K. Brahmananda Reddy : You are perfectly correct, Sir I am making a statement on the floor of the House : apart from that in the draft notification which I supplied to the Members, there is an explanatory note given to everybody. There, I said : "Though it is suggested that the rates of tax in the First and Second Schedules in respect of the above vehicles may be increased by 100 per cent it is proposed to increase the rates of tax by 50 per cent only by means of a Notification."

Mr. Speaker :—For how many years ? What I mean to say is that the time-limit is not fixed ; for the time being, the hon. Chief Minister wants, to enhance it only by 50 per cent ; the next month he can think of enhancing it to 100 percent.

Sri K Brahmananda Reddy : Just now I said in reply to an hon. Member, for two years they would not be further raised. I am saying it before you, Sir.

Mr. Speaker : It amounts to an assurance.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Certainly. I want the Press to publish like that; that this is being raised only by 50 per cent ; and though the Government has taken power to increase it by 100 per cent for another two years at least nothing more will be done.

Mr. Speaker :—For two years it is 50 percent ; afterwards the Government may consider.

(శ్రీ) బి. వెంచ్. విజయకుమారరాజు :— అధ్యక్షా! స్కూటరు విషయం కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు కలవిస్తే సంతోషిస్తాము.

Mr. Speaker :— The Government is prepared to consider. Please bring them to the notice of the Government. There are various items under which they propose to enhance the taxation. అటువంటి హార్డు కేసులుంటే గవర్నమెంటు దృష్టికి తీసుకొని రావచ్చును. యేవయినా హార్డు కేసులుంటే చెప్పండి. They will consider.

(శ్రీ) బి. వెంచ్. విజయకుమారరాజు :— చిన్న స్కూటర్సు విషయంలో పెంచడం లేదని యిప్పుడే హామీ యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది చెప్పినారు. స్కూటర్సు, సైకిల్సు విషయం, సైకిల్సు అని కాదు.— పవరు ప్రొపెల్డు వాటి విషయం ఆలోచిస్తాము. దానికి తగ్గించమంటే కూడా తగ్గిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పుడే చెప్పమంటున్నారు.

Sri K. Brahmananda Reddy:— Sir, we will consider.

Mr. Speaker :— Now, I will put the Draft Order to vote of the House.

The question is ;

re : Draft order relating to Amendment to the First and Second Schedules to tpe Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963,

"DRAFT MOTION"

I rise to move that the following draft order which the Government propose to make in exercise of the powers conferred by section 17 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963). for the purpose of amending the First and Second Schedules to the Act, be approved.

DRAFT ORDER

In exercise of the powers conferred by section 17 of the Andh a Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963). the Governor of Andhra Pradesh hereby makes the following amendments to the First and Second Schedules to the said Act.

AMENDMENTS

In the said Act,

I in the First Schedule, (1) for item 1 and the entries relating thereto the following shall be substituted, namely :

(1)	(2) Rs. Ps.
"1 Motor cycles, including motor scooters and cycles with attachment for propelling the same by mechanical power not exceeding 406 Kgs. in weight, unladen	
(a) Bicycles below 350 c. c. if not used for drawing a trailer or side car.	18 00
(b) Bicycles below 350 c. c. if used for drawing a trailer or side car and bicycles of and above 350 c.c. whether used for drawing a trailer or a side car or not	24 00
(c) Tricycles	24 00"

(2) In item 4,–

(i) in sub item (iii)

(a) in clause (a), the brackets and the letter "(a)" and the word "seated" shall be omitted ;

(b) clause (d) and the entries relating there to shall be omitted ;

(ii) in sub-item (iv)

(a) in clause (a), the brackets and the letter "(a)" and the word 'seated' shall be omitted ;

(b) clause (b) and the entries relating there to shall be omitted :

(3) for item 7 and the entries relating thereto, the following shall be substituted, namely :—

"7 Motor Vehicles other than those liable to tax under the foregoing provisions of this Schedule :

(a) weighing not more than 762 kgs. unladen	42 00
(b) weighing more than 762 kgs. but not more than 1,524 kgs. unladen	60 00
(c) weighing more than 1,524 kgs but not more than 2,286 kgs. unladen	78 00
(d) weighing more then 2,286 kgs but not more than 3,048 kgs. unladen	96 00
(e) weighing more than 3,048 kgs. unladen	120–00
(f) Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing trailers	
(i) for each trailers not exceeding 1016 kgs. in weight unladen	24 00
(ii) for each trailer exceeding 1016 kgs. in weight unladen	48 00

Provided that two or more vehicles shall not be chargeable under this clause in respect of the same trailer"

II In the Second Schedule, for items 1 and 5 and the entries relating thereto, the following shall respectively be substituted, namely :—

(1)	(2)	(3)
"Motor Cycles whether used for drawing a trailer or side car or not inctuding motor sctooters and cycles with attachment for propelling the same by mechanicel power.	4–00	12–00
5. Motor Vehicles other than those liable to tax under the foregoing provisions of this Schedule.		
(a) weighing not more than 762 kgs unladen	6–00	20–00
(b) weighing more than 762 kgs. but not more than 2,286 kgs. unladen	10–00	30–00
(c) weighing more than 2,286 kgs. unladen	14–00	42–00
(d) Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing trailers-		

(i) for each trailer not exceeding 1,016 kgs. in weight unladen	4-00	10-00
(ii) for each trailer exceeding 1,016 in weight unladen	8-00	20-00

Provided that two more vehicles shall not be chargeble under this clause in respect of the same trailer"

The motion was adopted.

The House then adjourned till Half past Eight of the clock on Friday, the 30th June, 1967.